XXXIV ÉVFOLYAM. 1930. SZEPTEMBER 21. VASÁRNAP 216 SZÁM

DEBRECZENI [illegible]SÁG

Tekintetes Nemzeti Muzeum. [illegible]entve.

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDÉKEN HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ. EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA HÉTKÖZNAP 10 FIL., VASÁRNAP 20 FILLÉR KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

HAJDÚFÖLD

FELELŐS SZERKESZTŐ: VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JÓZSEF KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT. SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3—48. A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3—47. KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3., I. E. T 141

Miskolctól-Debrecenig

(kb) A hirlapiró magános utas manapság. Erről a kocsiosztályról elfogyott az a közönség, amely nem is olyan rég csak itt érezte otthon magát, mert a magyar uri fajta *volt*, amelynek lelki alkatába egész másképpen illeszkedik az utazás fogalma, mint a takarékos, praktikus, kispolgári életszemléletü Nyugatnak. Hiszen hajdan is inkább otthon ült remetemód a magyar ur az ódon kurián, ha nem tudott olyan fogattal a világ elé lépni, aminő méltó turáni önérzetéhez. Talán ma is otthon ül. Vagy pedig, — csak magyar ember tudja, milyen mély az ilyen láthatlan lelki sebesülés, — itt is megadta magát a mostoha sorsnak.

Puszták és üresek ma ezek a szakaszok. Itt a szabadjegy utazik és a magánosságban felrajzó keserü gond: mit a *magyar ujságiróban*, — hiába zárja be ajtaját, ablakát, — felver a magyar földön gördülő kerekek zakatolása.

*

Halovány kék hegyvonulatok a messzemessze láthatáron, a Tisza méla ballagása, tuzfás kicsiny folyók, a gigászi daccal égnek lenditett Tokaj-öreghegy, a Nyirség szelid költészete, nyugalmas állomások, békésen fehérlő faluk, áhitatos templomtornyok, föut az üvegtiszta, enyheragyogásu őszi ég, gyöngéd, harmonikus szinek, szüziesen finom vonalak: nem hirlapiró öklelő fegyverére, de illetett poéta fehér hattyu tollára illő: milyen szép, szép, csodaszép a magyar földnek ez a kis darabja is: Miskolctól Debrecenig. Mennyi élmény, mennyi szépség, mennyi mennyei derü...

*

Az első árnyék már a miskolci pályaudvaron rárajzolta groteszk szilhuettjét a párásan pasztellfinom délutáni égselyemre. Hosszuszakállas, kaszáspókszerüen kapálódzó idétlen figurák, széles, rángatódzó gesztusok, a kerepelő tempójával előfecskendező szóbőség és a kigördülő vonatot az az idioma bucsuztatja, amelynek afrikai lejtésén megborzong az európai dobhártya.

... Kisértetek, mik végigkisérnek az uton, mint rossz lidércnyomás.

*

Immár felmagaslik a tokaji vulkán barázdás sziklahomloka, mögöttünk szeszélyes csúcsok fagyott tengere, s a merész meredek ölén szelid simulással fehér magyar község: Tarcal köszönt. Milyen kedves ilyen messziről az a harmonikus, nemesarányu kettőstornyu templom, amely felmutat az égre, szegény magyarok egyetlen vigasztalására.

Most nekilendül a gránitbányákkal tört hegyláb alatt a vonat, s kibontakozik a falu: elválik a kettőstorony és lám, két templom áll egy sóhajtásnyira egymástól. Az egyiken kereszt, csillag a másikon. Az egyik szentegyház magasabban áll egy gondolattal, s régibb az épület, a másik fehérebbre van meszelve és tágasabb. Igy is egytestvér mindakettő. És amikor kikanyarodunk a völgy karjai közül, lassan ismét összesimulnak a tornyok, s ugy intenek biztatón, szeretettel, mint egyetlen szent, nagy gondolat kettős felkiáltó jele.

Mért, hogy a tornyoknak ez a békés ölelkezése optikai csalódás csupán, egy-egy múló pillanatra...

*

Délutánra hajlik az idő, sokasodnak az árnyak.

Végig a tokaji hegy lábainál sürgölődő drótkötélpályák tövében mezitlábas, görnyedt magyarok törik a követ gépies fásultsággal. A kőből arany lesz, de az övék csak a munka. Valamelyik állomáson krumplit válogatnak teherkocsikban fiatal parasztlányok. Az egyik, itt átellenben velem, szelid bámészkodással emeli fel tekintetét a személyvonatra. A szemében ártatlan szüzi égkék és a fiatal arcon itt is, ott is vörös fekélyek: a vérbaj.

Hatalmas tábla földön asszonyok, gyerekek szedegetnek valamit hosszu glédában. Mezitlábasok, soványak, rongyosak. És ott áll kalapját forgatva egy őszhaju tisztes paraszt, — a nagy Wesselényi szobrán önlött bronzba alakját Fadrusz ihlete, — de aki előtt szorongva hajlong, nem az árvizi hajós az. Bricseszes, lakkcsizmás, rőt ifju suhogtatja feje körül lovaglóostorát nyegle semmibevevéssel, — szeplős ábrázat, kajla fülek, görbe orr, — az alig felszabaditott jobbágyok uj földesura.

És mindenütt ez a kép, ők az urak és a mi atyánkfiai a szolgák. Igy pereg a tragikus film Nyiregyházáig Szabolcs vezér véráztatta földjén...

*

Ötven fillérbe kerül a szabadulás a gyötrő gondolatoktól. Ennyiért disputálja rám egy élelmes ifju ember a gyorsvonaton a rádiót. Próbáljuk

Borzalmas gyilkosság Nyíregyházán

(Tudósitás a 7-ik oldalon.)

A munkanélküliség dolgában nem beszédekre, hanem cselekedetekre van szükség

Wolff Károly, a Ker. Gazdasági párt vezére nyilatkozatában garanciákat kiván Ernszt Sándor miniszterség-vállalásánál

Budapest, szeptember 20.

A Keresztény Gazdasági és Szociális Párt hétfői értekezlete elé, amikor dönteni fognak Ernszt Sándor miniszterségéről, országszerte nagy érdeklődéssel tekintenek. A várható fejleményekről a következő nyilatkozatot tette Wolff Károly országgyülési képviselőt, akinek a személye körül kereszténypárt többsége csoportosul.

— Ez nagyjelentőségü ügy, mert itt nem csupán személyi kérdésről van szó — mondotta Wolff Károly. — Ha Ernszt Sándor csupán a maga személyében lépne be a kormányba, akkor a dolog egyszerü volna. Ha azonban mint pártember vállal miniszteri tárcát, akkor két szempont merülhet fel. Az egyik igen nagy horderejü szempont, a felelősség vállalása, amit egyáltalán nem tartok megokoltnak. A másik szempont az, hogy csak akkor lehetne a kérdésre igenlő választ adni, ha ez nemcsak személyi vonatkozásban érintené a pártot, hanem ha megvannak azok a biztositékok, amelyek reményt nyujtanak a párt programjának az érvényesitésére.

— A hétfői pártértekezlet minden szempontból gondosan mérlegelni fogja az ügyet, mielőtt állást foglalna. Véleményem szerint a kereszténypárt csak akkor mehet bele a felelősségben való osztozásba, ha olyan garanciák birtokában van, amelyek a közönség előtt is igazolják pártunk programjának érvényesülési lehetőségét.

A munkanélküliség elleni küzdelemben Wolff Károly sokkal gyorsabb és energikusabb intézkedéseket sürget.

— A tizenkettedik órában vagyunk — mondotta többek között —. A legsürgősebben intézkedni kell minden olyan munka tekintetében, amely még a tél előtt megkezdhető, mert foglalkoztatni kell a munkanélkülieket. A közületeknek mindent meg kell tenniök, ami csak módjukban áll, ez a mai államéletnek legmesszebbmenő és legnagyobb jelentőségü problémája. Ezt nem lehet politikailag kihasználni, hanem az emberiesség szempontjából kell kezelni. Mihelyt ujra megkezdem munkámat a városi politikában, ezzel kivánok a legbehatóbban foglalkozni. A kormánynak az elhatározott közmunkák dolgában haladéktalanul döntenie kell. Rettenetes dolog, ha a bürokrácia gátolja a gyors elintézést! A sürgősségnek kell érvényesülnie az egész vonalon. A munkanélküliség dolgában nem beszédekre, hanem cselekedetekre van szükség!

Ismét romlottak a terméseredmények

Tengeri 5 millió, burgonya 6 millió mázsával lesz kevesebb mint tavaly Jó közepes szőlőtermés várható

Budapest, szeptemebr 20.

Az augusztus 27-iki hivatalos vetésjelentés közzététele óta eltelt három hét időjárását nagy hőmérsékleti szélsőségek és az ország legnagyobb részében esőhiány jellemzik. A legutóbbi három hét tulnyomó részben száraz időjárása a gabonafélék betakarítási és cséplési munkálatainak a befejezésére kedvező volt. Az őszi vetések alá a szántást megkezdték ugyan, a szárazság miatt azonban a munkálat különösen az Alföldön lassan és nehezen haladt előre. Mindmellett az őszi árpa és az őszi rozs, sőt helyenként — különösen a Dunántulon — az őszi buza vetése is már megindult.

A tengeri

érésére a meleg időjárás általában jó hatással volt s a korai fajták törését már megkezdték. A nagy szárazság következtében a cső- és szemképződés gyenge és sok a meddő szár.

A tengeri folyó évi területe 1 millió 873.489 kat. hold. Ezen a területen kat. holdanként 6.94 q, összesen pedig 13,006.000 q tengeri termésre számithatunk. Három héttel ezelőtt tengeri termésünket 13.077.000 q-ra becsültük. A mult évben 1.951.946 kat. hold területen kat. holdanként 9.20 q, összesen pedig 17.941.370 q tengeri termésünk volt. Idei tengeritermésünk ezidőszerint kat. holdanként 2.26 q-val, összesen pedig mintegy 4.935.000 q-val kevesebbnek igérkezik a mult évi termésnél.

A burgonya

kiszedését már megkezdték. A gu-

Ára 20 fillér.

meg, hátha elüzi a képek benyomásait a zene.

És felnyivákol a *magyar* rádióban a Rio-Rita foxtrottja. A miskolci állomás hangja gajdol valami bőszítő dallamot: „Rio-Rita, senorita..." Aztán ujabb két foxtrott, játsza egy „Kolonial-kapelle". Hangszerek, amelyek Florida rabszolgatelepeinek posványaiban kurrogó, vinnyogó, böfögő bestiák állati kakofoniáját hörgik, krákogják, korogják a hidegrázott gerincbe. Perverz, idegtépő, gyötrő hangvonaglás, amely az ősi, közös néger eredet atavisztikus kéjelgését kelti fel a rokonlelkekben és undort és borzongást, valami halálos idegenség veszedelmének sejtelmét idézi a magyar tudat küszöbére.

Magyar rádió! Nem lehet ezt hallgatni tovább.

*

Robog a vonat.

Odakünt magános, nyurga fák árnya kuszik az enyhe lankák homokos, rőt oldalán. Ezek az árnyékok már akkor itt imbolyogtak, amikor az én őseim lovalába verte ezt a port égretornyosuló bibor-veres számumviharrá, amelynek zordon fenséges függönye elhomályositotta Európa rémült tekintete elől a Napot... Itt nyargaltak a nyilazó hunapák paripái, itt tusáztak tatárral, kontyos törökkel lovas, hajrás, kópjaforgató eleim. Ahogy finom fátyolként felszitál ez a por az alkonyuló napsugár aranyszálain, olyan nagyon az enyém, olyan ismerős...

Egyszer kisgyerek koromban a kezemben tartottam valamelyik dédapám koponyáját. A felásott sirgödörben nem volt már semmi: lábszárcsont, nehány töredező bordarész, pár lehellet-gyenge ruhafoszlány és egy karniol mentegomb. És amint a nemes magyar úr rózsaszin márványfényü boltozatos koponyája megbillent a tenyeremen, a kihunyt szemgödrökből pergett elő ez a végtelenül finom aranyhomok... A magyar föld ez, a szent magyar föld, amelyből egy talpalattnyi sem az enyém...

*

A rohanó gyorvonat dübörgése úgy csattog most már, mint a végzet szakadatlan ostorverése. Fülemre boritom előle a rádió-kagylót és ime, belécsendül Budapestről Kodály ősi pentatonikus skáláin hányaveti legénykedéssel, oda se neki rátartisággal a magyar muzsika. A magyar muzsika: ujjongóan dacos kurjantás torokból, amelyet az elmulás csontujja szorongat, gondatlan kacaj, amelynek felívelése könnyek gyöngyétől ragyogó, magyar táncütem, minek minden szilaj dobbanásában egy kihülő szív végső erőlködése reszket...

Száguldva közeleg a végállomás. „Pontos idő: 5 óra 5 perc". A mozdony sóhajtva lendit még utolsót a fekete kocsikon. Célhoz értünk. A felleges debreceni égről véres mezében hanyatlik alá a nap.

Kiadó bolt.

Ujonnan átalakitott tágas bolthelyiség Piac-utca 4. szám alatt kiadó.

Elfoglalható azonnal.

Értekezhetni Martinek Ferenc zárgondnoknál, a Debreceni Első Takarékpénztárban.

(A termésjelentés folytatása.)

mók többnyire aprók, de egészségesek. A késői fajták fejlődése még várható.

A burgonya folyó évi területe 478.766 kat. holdra terjed. Ezen a területen kat.holdankint 32.32 q, összesen pedig mintegy 15,476.000 q burgonyatermésre van kilátás. Három héttel ezelőtt 15.820,000 q-ra becsülték a várható burgonyatermét. A mult évben 492.241 kat. hold területen kat. holdankint 44.05 q, összesen pedig 21,682.735 q burgonyatermésünk volt. A folyó évben ezidőszerint várható burgonyatermésünk mennyisége tehát kat. holdankint 11.73 q-val, összesen pedig mintegy 6,207.000 q-val kevesebbnek mutatkozik a mult évi termésnél.

A cukorrépa

levélzete erőtelies s ahol kellő csapadékban részesült, — főleg a dunántuli dombosvidéken — a gumók is fejlődtek. A cukorrépa idei területe 129.761 kat. hold. Ezen a területen összesen mintegy 11.739.000 q cukorrépa termést várhatunk. Három héttel ezelőtt cukorrépa termésünket összesen mintegy 11.640.000 q-ra becsültük. A mult évi cukorrépa termésünk összesen 16.070. 280 q-t tett ki. Idei cukorrépatermésünk mennyisége tehát összesen mintegy 4,331.000 q-val kevesebbnek mutatkozik a mult évi termésnél.

A kerti vetemények

az esőkre javultak. Betakaritásuk folyamatban van. A bb szedés és cséplése folyik. A termés gyenge. Az egyéb hüvelyesek (borsó és lencse) cséplését közepes eredménnyel befejezték. A káposzta az utóbbi esőkre sokat javult. A fejek általában kicsik, de tömöttek.

A dohány

törése a legtöbb helyen befejezéshez közeledik. A termés általában közepesnek mondható.

A legelők

az esők után javultak ugyan, a kijáró jószágnak elegendő táplálékot azonban kevés helyen nyujtanak.

Az őszi gyümölcsfélék

szedése és piacra vitele folyamatban van. Minőségük a dió kivételével, általában véve gyenge, mert a nyári nagy szárazság miatt sok gyümölcs a legtöbb vidéken izetlen és férges. Mennyiségére nézve aránylag szintén a diótermés a legjobb, míg a szilva, alma, körte és őszibarack a védettebb vidékek kivételével csak gyenge, közepes termést ad.

A szőlők

Az utóbbi kiadós esők jótékony hatása különösen a fejlődésükben visszamaradt szőlőbogyókon észlelhető. Egyes kisebb szőlőbirtokosok már megkezdték az előszüretet. A must ára még nincs véglegesen kialakulva; az eddig szürt mustok ára literenként 20—22 fillér. A csemegeszőlő ára kilogramonként faitól és minőség szerint 30—50 fillér között mozog. A borszőlő ára pedig 8—20 fillér között váltakozik. Általában jó közepes termés várható. Az ó-bor ára minőség szerint Malligand-fokonként 2—4 fillér között mozog, literenként pedig birvidék és fajok szerint 0.3—1 pengő között váltakozik. A borkereslet lanyha, a kinálat némi élénkséget mutat.

HOGYAN SZEREL LE FRANCIAORSZÁG

Tizenkétmilliárd frank a francia hadügyi előirányzat

Ezen felül titkos alapból épitik fel a keleti erősségeket

Páris, szeptember 20.

A francia minisztertanács tegnapi ülésén állapitotta meg a jövő évre szóló költségvetési tervet. Kiszivárgott hirek szerint a kiadási előirányzat meghaladja a 45 milliárd frankot. Ebből *a katonai kiadások 12 milliárd 200 millió frankot, tehát az összes kiadásoknak negyedrészét teszik ki.* Ez az arány, az összeg abszolut nagysága mellett annál feltünőbb, mert az összes kiadásokból mintegy 17 milliárd frankot külföldi tartozások törlesztésére fordit a francia állam. A hadügyi kiadások tehát *az összes belső kiadásoknak 45 százalékára emelkednek.* Ehhez kell még számitani a költségvetésben fel nem tüntetett összegeket, melyet a Poincaré által összegyüjtött több milliárdnyi titkos tartalékból a keleti erődítések kiépitésére használnak föl és akkor hozzávetőleges képet kaphatunk az óriási kiadásokról, melyeket a Genfben páneurópai egyetértést hangoztató Franciaország katonai célokra áldoz.

Az idei katonai költségvetés különben 675 millió frankkal haladja tul a mult évit.

A francia államkincstár kivételesen kedvező helyzetét bizonyitja, hogy ilyen óriási kiadások folyósitására a Tardieu-kormánynak nem kell adót emelnie. A minisztertanács különben elhatározta, hogy a költségvetési tervek vitájában fel fogja vetni a bizalmi kérdést.

Mathiász-féle

kecskeméti fajszőlők

Muskotály, Passzatuli kizárólag

Kontsek Géza k. r. t.

cégnél.

Iparügyek Debrecenben

—**Uj iparosok és kereskedők Debrecenben.** A mult héten az iparhatóság a következő iparosokat és kereskedőket iktatta lajstromba: özv. Somogyi Pálné gyümölcs kereskedő, Faragó János csizmadia, Molnár István borbély és fodrász, Riskó József szücs és szőrmesapka kereskedő, Diószegi Ferencné gyümölcs kereskedő, Condatic Rt. gummiabroncs kereskedő, Benke Gáborné belszerv árus, Kovács Jánosné fuvaros, Szabó Mihályné gyümölcs kereskedő, Vágó Rezső Rt. tüzelőanyag kereskedő, Bauer László béreséplő, Kamanczi György bérautófuvaros, Róth András villanyszerelő és bádogos, Tóth Miklósné kifőző, Szökőcs József paprika árus, Wirker Károly sütő, Piros Bertalan cipész, Komócsi Pálné péksüteményárus, Tóth József ács, Weintraub Márton cipész, Jeszenszky András piperecikkek készitő, Grünwald és Vácy bank és pénzváltó üzlet, Tóth János illatszer kereskedő, Tőkés Istvánné szatócs, Kovács Antalné szatócs, Dózsa Lászlóné fehérnemü készitő, Palincsár Ernő baromfi kereskedő, Grünmann Sándor könyvkereskedő, Borbás József koresmáros, Nagy Mihály cukorka kereskedő, Feldmann Lajos dohányzási mellékcikkek kereskedése, Wertheimer Hermanné óra kereskedő és Halász Antal füszer, csemege kereskedő.

—

— **Megszünt iparok.** A mult héten a következők szüntették meg Debrecenben iparukat: Lévay Imre bérautó fuvaros, Tóth Emilia fehérnemü készitő, Miszti Juliánna paplanos, Molnár Adolf és Jakab müszerész, Magyar József fuvaros, Keiner Ármin bőrkereskedő, Stern Jehosic szatócs, Klein Miksa tüzelőanyag kereskedő, Rakovszky István hangszerkészitő, Nussbaum Dezső órás, Debrecén és Vidéke Mezőgazdasági Hiteslzövetkezet kötéláru, mezőgazdasági eszközök, gépolaj és kenőcs kereskedő, Szacski Lajos cipész, Oláh Sándor bérkocsis, Paczók János bérkocsis, Szurogi József férfiszabó, özv. Kovács Józsefné vendéglős, szálloda, Kovács Ferencné borjunyuzó, Martin Ferenc szatócs, Erdei Józsefné zöldségkereskedő, Tóth Bálintné ócskaruha kereskedő, Böszörményi és Rankai banküzlet, Keiner Ármin bőrkereskedő, Nagy Viktor sütő, Nagy Viktorné baromfi kereskedő, özv. Orbán Józsefné férfiszabó, Szmerka Lajos vendéglő, Szász Károly hentes és mészáros, Kenyeres János fuvaros, Lévai Imre bérautó fuvarozás. A mult hónapban tehát összesen 29 ipart szüntetett be az iparhatóság.

—

— **Kőmüves mesterek figyelmébe** ajánljuk, hogy szeptember 21-én, vasárnap d. e. 10 órakor az ipartestület kis tanácstermében tartandó szakosztályi gyülésen saját jól felfogott érdekében megjelenni sziveskedjék. Tárgy: A legujabb épitőipari törvénytervezet.

Haszon bérbeadás:

Vámospércsen 300 kat. hold tanyás birtok köves ut mentén állomáshoz közel, 6 szobás uri lakással és gazd. épületekkel haszonbérbe kiadó folyó év október hó 1-től. Értekezni lehet Hentes Sándor községi főjegyzőnél.

A jó rádió nem luxus többé

A Magyar Standard gyár óriási sikere

— Saját tudósitónktól. —

A rádió a huszadik század legnagyobb ajándéka. Különösen vidéken, távol a fővárostól, a müvészi és zenei centrumoktól, valósággal áldás a jó vevőkészülék, amely megszünteti a távolságokat és lehetővé teszi a legelhagyottabb pusztán lévő hallgatónak is, hogy rövid másodpercek alatt a világ bármely fővárosában szórakozzék.

Az ilyen rádiókészülék azonban mindezideig luxus volt. A Standard Villamossági R.-T.. a legnagyobb magyar rádiógyár forgalomba hozott egy olyan készüléket, amely a rádió áldásait elérhetővé teszi a legszerényebb jövedelmü ember számára is.

A gyönyörü hangszinezetü és nagy hangerejü készülékről, az ország minden részében folytatott vételkisérletek alkalmával, a szakértők a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak. Ezeken a vételi kisérleteken a 3+1 csöves hálózati „Standard 3a" jelzésü uj készülék az ország minden nagyobb városában, még az egyes kedvezőtlen vételi viszonyokkal rendelkező helyeken is, vett hangszóróval 20—30 állomást. A készülék szelektivitására jellemző, hogy sikerült vele Münchent fogni akkor, amikor Budapest és Wien is közvetitett.

A magyar ipar büszke lehet erre a termékére, mert a készülék valóban meg is érdemli azt a hatalmas érdeklődést és sikert, amely megnyilvánul a készülékkel szemben már most is a forgalomba hozatala után alig pár nappal.

Még a legbenfentesebbek: a gyár tisztviselői és mérnökei sem, akik kezdettől fogva tisztában voltak a készülék értékével, nem számitottak ilyen példátlan sikerre. A gyár el van halmozva megrendelésekkel és lázas munka folyik, hogy a megrendelőket kielégitsék.

A „Standard" jelszava: legjobbat a legolcsóbban. Ékes bizonyitéke mindez annak, hogy a rossz gazdasági viszonyok között is lehet eredményeket elérni, ha jót és olcsót hozunk a piacra.

Magyar vagy? Magyart végy!

Standard 3a világsiker!

Kapható:
BÁRÁNY HENRIK Szent Anna-utca 3. DALLMANN SÁNDOR Piac-utca 72. FÖLDES SÁNDOR Piac-utca 43. KATZ ANDOR Piac-utca 83. MOLNÁR TESTVÉREK Kálvin-tér 2. ROSENBERG ÉS HAMMER Piac-utca 8. TASNÁDY KOVÁCS KÁROLY.

Hova lett az epreskerti faraktár viztornya?

A viztorony megkerült, mert fel se épitették — Viszont felszinre került ujra egy régi gyönyörüséges közszállitási história

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) A minapában az Epreskerti városi faraktár felé sétáltunk. Kint az erdei vasut modern telepén, amelyet a közelmultban épitett fel a város. Igaz, hogy sokan már el is felejtették az egész épitkezést, a városnál lezárták az aktákat, de mi nekünk mégis visszarémlett a régi közgyülési csatákból egy elfeledett emlék. Azt kezdtük észrevenni, hogy az epreskerti égről hiányzik valami. Az uj épületek közül eltünt valami, ami volt, — legalább is a tervekben, — aminek igazság szerint meg kellene lenni.

— *Nini! — mondottuk — hova lett az epreskertből a viztorony?*

Hiszen volt, megvolt. Csak nem veszett el? Egy egész viztorony! Benne volt a tervekben, benne a kiirásban, benne az ajánlatokban. *Hova tünhetett el hát az a fránya viztorony?*

Lassanként aztán a nyomára jutottunk az elporosodott öreg akták közt, bent az egyik városi hivatalban. *A viztornoy nem veszett el, mert hiszen fel se épitették, de azért nem lesz érdektelen vele foglalkozni, mert ebből a meg nem épitett viztoronyból ha nem is viz, de egy nagyon érdekes közszállitási história folydogál, ki a nyilvánosság elé.*

Épittessék 40 köbméteres vasbeton viztorony

tudja, milyen mély az ilyen láthatár. Annakidején, mikor a város versenytárgyalást hirdetett az epreskerti épitkezésekre, a versenytárgyalási hirdetmény szerint tizenötféle munkanemre, ezek között egy *„40 köbméteres vizbefogadó képességü vasbeton viztorony épitésére"* is ajánlatot kért. Vállalkozó akadt szép számmal. A legolcsóbb ajánlatot tette a *Tóth és Sebestyén cég* 190,326.93 pengővel. Utána következett a *Tóth Lajos cég* 214,757.89 pengővel, végül a *Fehér és Ritter cég* 214,562 pengővel.

Első pillanatra minden laikus előtt nagyon természetesnek látszik, hogy *az épitkezést a legolcsóbb ajánlattevő Tóth és Sebestyén cég kapta meg.* Csakhogy már akkor is felmerült a gondolat, hogy hátha nem is Tóth és Sebestyén a legolcsóbb ajánlattevők.

Az olcsó viztorony

A fenti három pályázat generál ajánlat volt, ami azt jelenti, hogy abban benne volt minden munka. Az alapozás, a tetőfedés csakugy, mint az a bizonyos ominózus viztorony. *És itt volt eltemetve ama bizonyos eb.* A Fehér és Ritter, valamint a Tóth Lajos és fiai cég szinte teljesen egyforma ajánlatot tettek a viztoronyra. Mind a kettő 35—36.000 pengőért vállalta volna a toonyépitést. Ezzel szemben Tóth és Sebestyén összesen csak 15.866 pengőt kért a viztoronyért.

Viztorony nélkül a legolcsóbb vállalkozó volt a legdrágább

Ha a viztornyot már a vállalatbaadáskor kikapcsolják az ügyből, akkor egészen másként alakult volna a helyzet, akkor egyetlen vállalkozó helyett egész sereg iparos kaphatott volna munkát, akkor — mint most kiderül —, igen jelentékeny összeget takarithatott volna meg a város. Annakidején maga a müszaki osztály számitotta ki, hogy ha kisiparosoknak adják a munkát, akkor ezek — viztorony nélkül — 161,594 pengőért épitették volna fel ugyanazokat az épületeket, készitették volna ugyanazokat a munkákat, amelyekre — ugyancsak viztorony nélkül — a favorit *Tóth és Sebestyén* — 13 ezer pengővel drágább volt.

Azok a bizonyos ajánlatok

Az ajánlatokból ma is kitünik, hogy a helyzet igy alakult volna: Tóth Lajos és Fiai föld-, kömüves-, elhelyező munka 82,238.10, Tóth Lajos és Fiai vasmunka 3,554.00, Csapó Miklós ácsmunka 31,113.60, Onody János tetőfedő munka 7,502.90, Auspitz Simon bádogos munka 6,588.90, Szabó János asztalos, lakatos, mázoló, üvegező munka 19,086.92, Lukács Vilmos és Testvére betonmunka 4,330.43, Monoky Mihály szobafestő munka 121.52, Tóth Lajos kályhás munka 627.00, Kubinyi Lajos vizvezeték, csatornázási munka 1,532.20, Fanta Ernő villamos munka 4,878.62. Összesen viztorony nélkül *161,594.19 pengő.* Tóth és Sebestyén rt. ugyanezen munkákra viztorony nélkül: *174,595.33 pengő.*

Felebbez az Ipartestület

Amikor a tanács mégis Tóth és Sebestyénnek adta ki a munkát, a határozatot megfellebbezte az ipartestület is.

A városi irattárban ma is ott van az ipartestület fellebbezése, amely azt mondja:

Ezen generál vállalkozó csupán a viztorony épitésére tett olcsóbb ajánlatot, tehát kapja meg ezen munkát, viszont a többi munkák azoknak juttatandók, akik legolcsóbb ajánlatot tettek.

Ha igy intézkedik a Tekintetes Tanács, akkor amellett, hogy 10 iparost juttat munkához, a város megtakarit 10—12.000 pengőt is.

Dönt a közgyülés

Azonban a városi közgyülés nem igy itélt. Elutasitotta a felebbezést és kimondotta a következőket.

Az összes munkákra vonatkozó összehasonlitó kimutatás szerint az épitkezés a figyelembevehető legolcsóbb ajánlatokból összeállitva, munkacsoportonként 10 vállalkozó részére leendő megbizás esetén — kutfurást is beleértve — 203.884 pengőbe került volna a 195,216 pengővel szemben, tehát 8.667 pengővel többe, mint amennyiért Tóth és Sebestyén az összes munkákat vállalta.

Ez valóban igy is lett volna, ha a viztornyot megépitik. Tóth és Sebestyén, mint már emlitettük, 15,500 pengőért vállalta azt a viztornyot, amelyet mások 35,000-ért tudtak volna csak reális számitások szerint elvállalni.

Itt tehát az volt a kérdés, hogy megépitik-e a viztornyot vagy sem. *Ha megépitik, akkor Tóth és Sebestyén valamivel kevesebbet keresnek, ha nem épitik meg, akkor valóságos kvinternót csinálnak, mert hiszen a többi munkákra* — mint már fentebb kimutattuk —, *ők adták a drágább ajánlatokat.*

Hogy lehet olcsón épiteni?

Szállongó hirek beszéltek arról, hogy a viztornyot nem is fogják felépiteni. A vállalatbaadás előtt a Tóth és Sebestyén után következő vállalkozókat felszólitották, hogy engedjenek valamit a viztoronyból. Csinálják meg ők is 15,500 pengőért.

Erre azonban egyik vállalkozó sem volt hajlandó. Kész ráfizetés volna. Nem lehet. Inkább nem kell a munka. A város egyik vezető tisztviselője azt mondta akkor a többi vállalkozóknak:

— *Látják kérem, miért tudja vállalni olyan olcsón Sebestyén.*

— *Azért, mert a viztornyot nem fogják megcsinálni!* — hangzott a meglepő válasz.

Méla akkord

És valamelyik nap az epreskerti faraktárban járván, egy *„negyven köbméter viz befogadására alkalmas vasbeton viztorony"* körvonalait kerestük az égen. A viztorony nem volt meg. A viztornyot nem épitették fel. Viszont a szerencsés vállalkozó, akit ugyis nagyon favorizálnak már Debrecenben, a maga tisztességes polgári hasznán felül nyilván megkereste azt a 13 ezer pengő hasznot is, amivel az elvégzett munkákra drágább volt, mint azok a 10 debreceni kisiparosok, akik a kitünő tanácsi és közgyülési indoklás miatt nem jutottak munkához.

Az epreskertben viztorony helyett vizvezetéket épitettek, mert közben megtalálták a kiváló indoklást, hogy ez még a Sebestyén Lajos viztornyánál is olcsóbb. Igaz, hogy a viztorony 15,500 pengőbe került volna, a vizvezeték meg valamicskével többe került. De hát kérem, ugyan-ugyan csak nem akadunk fent ilyen csekélységeken a mai világban?!

Vagyont szerez

Marabu keltetőgéppel

ha baromitenyésztéssel foglalkozik!

A legmodernebb gyártmány, legkitünőbb kivitel! Gravitációs központi melegvizfütés! Automatikus melegszabályozás, párologtatás és szellőztetés. Tojások forgatása kivülről, egy pillanat alatt!

Magyar Radiátorgyár Rt. Budapest

Gyár: X., Gyömrői-ut 76—78.
Városi iroda és mintaraktár: V., Kálmán-u. 18. Telefon: 197—08.

Szakszerü oktatás!
Alacsony árak, kedvező fizetési feltételek!
Müanyák, ólak, baromfitenyésztési eszközök

Csillárjait legolcsóbban gyárostól szerezheti be!

Nikkelez, ezüstöz, minden szinre galvanizál. Motorokat javit, 220 voltra áttekercsel garancia mellett a 31 év óta fennálló

Földvári elektrótechnikai gyár
Széchenyi-utca 55. sz. Telefon: 168.

A chikagói banditavilág

Chikágó, szeptember 20.

A prohibiciós rendőrségnek az utóbbi napokban ismét sok dolga akadt. Pénteken sikerült letartóztatni Al Capone csempészflottájának vezetőit és a prohibiciós rendőrség a letartóztatott banditáknál megtalálta a csempészésre vonatkozó terveket is. Kiderült, hogy a csempészflotta látja el Al Capone bandáját fegyverekkel is.

A pénteken elfogott csempészek lakásán megejtett házkutatások során a prohibiciós rendőrség olyan adatok birtokába is jutott, amelyek alapján kinyomozták, hogy New-Jersey állam Elisabethtown városában a banda egy *titkos serfőzdét létesitett*. A detektivek rajtaütésszerüen behatoltak a földalatti sörgyárba és *letartóztatták az ott dolgozó férfiakat*. Mikor azonban a detektivek az elfogott banditákkal együtt el akarták hagyni a sörgyárat, az ajtóban mintegy *tiz felfegyverzett bandita jelent meg, akik revolvereikből tüzelni kezdtek a detektivekre*. Az egyik detektiv holtan terült el, mire a többi titkosrendőr szabadon engedte a letartóztatott banditákat. A felfegyverzet csempészek erre beszüntették a tüzelést és távozni hagyták a detektiveket.

A majmok egy urvezetőt agyonkövetztek, aki közéjük futott az autójával

Páris, szeptember 20.

A párisi lapok szokatlan körülmények között végrehajtott merényletről számolnak be, amelyet Algirban követtek el egy urvezető automobilista ellen. Setif közelében az urvezető autójával észrevétlenül két majomcsorda közé került, amelyek egymással szembenállva, közáport zuditottak egymásra. Az autót több kődobás érte, menekülni azonban nem tudott, mert az egyik kő oly sulyosan sértette meg a kocsit, hogy az megállott. Hamarosan szinte beborította a köeső az autót. A szerencsétlen urvezetőt a majmok a szó szoros értelmében agyonkövezték. A hihetetlenül hangzó riporthoz a párisi lapok megjegyzik, hogy Algirban a majomcsordák állandóan egymással hadakoznak és az óriási számarányu majomcsordák harcai rettegésben tartják a bennszülötteket is. A majmok elkeseredetten harcolnak egymás ellen és harci fegyverük a kő.

Egy hajduhadházi asszony ravasz trükkje a föld és a ház megmentése érdekében

A szinleges szerződéssel átruházott ingatlant odaajándékozta a fiainak — Háromhónapi fogházat kapott

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Kovács Gáborné hajduhadházi asszony csalás büntettével vádolva került szombaton a debreceni törvényszéken a dr Rézler Ervin elnökiete alatt müködő büntető tanács elé. Kovácsnénak Gargya Gábor a testvére volt. Amikor Gargya 1915-ben bevonult katonának, szinleges szerződést kötött Kovácsnéval, amely szerint a tulajdonát képező ingatlant a nevére ruházza, de csak azért, hogy az ingatlanokat megvédje attól, hogy a rokonok és válófélben levő felesége rátegye a kezét, esetleges halála után. Amikor a bucsuzás történt 1915-ben, Gargya Gábor többek előtt kijelentette, hogy Kovácsné semmit sem fizetett az ingatlanért, amelyet halála esetén a gyermekeire hagy. Csak szóbeli végrendelet volt ugyan, de ezt négy asszony is hallotta, akiknek tudomásuk volt arról is, hogy Gargya csak szinlegesen adta át a birtokot és a házat Kovács Gábornénak.

Gargya évek mulva meghalt, az ingatlan pedig a szinleges szerződés alapján Kovácsné nevén állott. Kovácsné pedig, hogy az időközben elvált Gargyáné részére megitélt nő- és gyermektartási dijat ne kellessen fizetni, az ingatlanokat előbb el akarta adni nyolcmillió koronáért. Gargyáné azonban megtámadta az ügyletet és a debreceni törvényszék annak idején ki is mondotta, hogy a szerződés csak szinleges volt és igy Kovácsné nem rendelkezhetett az ingatlanokkal. Kovácsné erre fogta magát és ajándékozási szerződéssel a fiaira ruházta át a birtokot s igy vagyontalanná tette magát, miáltal nem lehetett rajta behajtani a tartásdijakat.

Gargyáné csalás miatt feljelentette s a szombati főtárgyaláson Kovácsné állandóan ártatlanságát hangoztatta. Jóhiszemüen járt el, hiszen az ingatlan az ő nevén állott. Azt nem ismerte el, hogy Gargya Gábor a saját fiai javára végrendelkezett a háboruba való bevonulásakor. Ezt viszont négy teljesen érdektelen tanu eskü alatt vallotta s igy a vádlott bünössége teljes igazolást nyert. A törvényszék a nyomatékos enyhitő körülmények figyelembevételével Kovács Gábornét csalás vétségében mondotta ki bünösnek és őt jogerősen háromhónapi fogházbüntetésre itélte.

Gambrinusban ma délben katonazenekar hangversenyez!

Csak Frank Edénél kaphatók 14·80 pengőért a világhirü Fischer-gyár különleges őszi nyulszőr KALAPJAI.

Nyakkendők, ingek meglepő olcsó árban, feltétlenül megbizható minőségben, nagy választékban.

Birák és ügyészek közgyülése Egerben

Eger, szeptember 20.

Vasárnap tartja Egerben ez évi közgyülését az Országos Birói és Ügyészi Egyesület. A közgyülésre igen nagyszámmal érkeztek Egerbe a birák és ügyészek az ország minden részéből. Debrecenből Olchváry Zoltán a tábla és Kesserü Lajos dr., a törvényszék elnöke utaztak Egerbe. A pályaudvaron a polgármester fogadta a vendégeket, a város pedig zászlódiszt öltött ezalkalommal. — Este a vendégek tiszteletére lampionos szerenád volt, utána a Korona-szállóban ismerkedési estély, melyen számos felköszöntő hangzott el.

Nagyszabásu kémkedési botrány Romániában

Ellopták az oláh-lengyel katonai szerződés okiratát

Bukarest, szeptember 20.

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A világ kémbotrányának sorában ugylátszik Bukarest sem marad el. A hadügyminiszteriumban a napokban megdöbbenéssel állapitották meg, hogy az egyik legfontosabb katonai irat eltünt az irattárból. Az esetet nem a hadügyminiszteriumban fedezték fel, hanem egy nagy külföldi lap hivta fel rá a figyelmet. Közölte, hogy az oláh-lengyel katonai szerződés aktái egy idegen és ellenséges állam birtokába jutottak. A hirt ekkor cáfolni próbálták az érdekeltek, mire a lap a kérdéses katonai szerződés szövegét facsimilében leközölte. Bukarestben előbb a „Curentul" hivta fel a figyelmet a dologra. Cikket irt, amelyben burkolt formában tudatta, miről van szó és megirta, hogy a hadügyminiszterium nyomozást inditott annak megállapitására, vajjon a facsimilé eredeti okmányról készült, vagy hamisitványról. Rá néhány nappal egyszerre csak elterjedt Bukarestben a hir, hogy több tábornok benyujtotta lemondását, illetve nyugdijazását kérte. Ebből a bukaresti lapok arra következtettek, hogy a vizsgálat a lefotografált katonai okmány eredetiségét állapitotta meg.

Tegnap cáfoló nyilatkozat jelent meg a bukaresti lapokban a tábornoki nyugdijazásokra nézve. A nyilatkozat szerint sem Mircescu, sem Florescu tábornokok nem nyujtották be lemondásukat s az ezzel ellentétes hiresztelések nem felelnek meg a valóságnak. A „Lupta" a cáfolatot leközli ugyan, de megállapitja, hogy a kérdéses katonai okmány valóban eltünt a hadügyminisztériumból. Az okmányt abban az időben nyujtották be, amikor Florescu tábornok volt a hadügyi államtitkár. A vizsgálatot az eltünés felfedezése után megindították és annak során több tábornokot kihallgattak.

A bukaresti lapok ma reggeli számukban azt irják, hogy a kémkedési botrány mégis sulyosabb következményeket fog maga után vonni néhány tábornokkal szemben. Azokat, akik a kellő ellenőrzést elmulasztották, büntetni fogják, de arról szó sem lehet, hogy lemondásukat elfogadják, amig a vizsgálat tiszta képet nem teremt. Az eltünt katonai okmány egyik legfontosabb dokumentuma volt a hadügyminisztériumnak és annak ellopása sulyos következményeket vonhat maga után.

A mai bukaresti lapok ujabb szenzációkat igérnek.

AGYONLŐTTÉK A LEGJOBB NÉMET VERSENYLOVAT

Berlin, szeptember 20.

A német derby győztes „Alba", a legjobb németországi versenyparipa egy tréninglovaglásnál minden látható ok nélkül elesett és eltörte a balhátsó lábát. Miután a gyógyulásra semmi remény sem mutatkozott, az előhivott állatorvos agyonlőtte. „Alba" ragyogó karriert futott rövid versenyszereplése alatt. Mint az S. A. von Oppenheim báró istállójának büszkesége egy év alatt 229.565 márka versenydijat nyert s mint a világviszonylatban is elsőrendü paripa, szemefénye volt a német telivér-tenyésztésnek. (BT.)

VÁSÁRY POLGARMESTER KÜLFÖLDI UTJARÓL

Debrecen város vezetőinek gazdag és hasznos tapasztalatai Stockholmban és Helsinkiben

Stockholm városi könyvtárában külön olvasó van a kis gyermekek részére — Repülőgépen Stockholmból-Berlinbe

(A Debreceni Ujság tudósitójától) Mult vasárnapi számunkban részletesen közöltük már azt az érdekes beszámolót, amelyet dr Vásáry István Debrecen város polgármestere mondott el svédországi tanulmányutjáról, amelyet tudvalevőleg Borsoss József müszaki tanácsossal együtt tett meg a nyár folyamán. Vásáry István dr óriási hivatali elfoglaltsága ellenére is ismételten volt szives fogadni a Debreceni Ujság—Hajdufőld munkatársát, akinek ujabb érdekes részleteket mondott el a nagy utról.

Magánosok adakozásából épült a Koncert-Haus

— Stockholmban, — kezdte a polgármester, — több középületet is megtekintettük, amelyek mind az ujabb irányu épitészet alkotásai, s amelyek méltán keltik fel érdeklődését nemcsak a szakembereknek. Ezek között, a multkor már emiitett városházán kivül, különösebben is ki kell emelnem a Koncert-Haust, amelynek méreteivel, berendezésével igen nagy hatással van az emberre s amely bizonyos vonatkozásban egész uj irányokon járást is mutat. Ez nemcsak épitészetileg állapitható meg, hanem a Koncert Haus keletkezésének módját illetőleg is, mert ezt a 7 millió svéd koronába került épületet társadalmi uton, magán egyének adakozásából emelték.

A stockholmi városi könyvtár

A másik épület a városi könyvtár nagy palotája méreteiben szintén imponáló, sőt épitési megoldása is feltünő. Az egész épület formája egy négyszögü alapon álló hatalmas henger. Az első részében vannak az olvasó termek és pedig külön könyvek és külön hirlapok olvasására, mindenben annak megfelelő berendezéssel. Ahol a könyvek olvasása történik, sorrenden elhelyezett kis asztalok vannak felállitva és egy-egy villanylámpával felszerelve. Ahol a hirlapokat olvassák nagy asztalok állanak, ferde támlával, rajtuk a hirlap, fölötte egy-egy villanylámpa és az emberek állva olvasnak. Ugyancsak az alsó részben külön helyiség van gyermekek számára, ahol gyermekmeséket tartalmazó könyvek és egész apró gyermekek számára való képes könyvek vannak megfelelő olvasó asztalokon elhelyezve. Ezzel közvetlen összeköttetésben egy másik terem van, tele érdekes, gyermekek számára szánt freskókkal, amelyben mesélnek a gyermekeknek. A felső, óriási henger alaku részében van az épületnek tulnyomó része a könyvtárnak, ahol a kör alaku fal mellett vannak a legmodernebb formában és legszebb kivitelben készült polcokon felrakva a könyvek. A könyvek elhelyezésére szolgáló részeknek még legalább a fele üres, de pár év alatt, — amint mondták, — az egész meg fog telni könyvekkel. Legalább néhány százezer kötet lesz a könyvtár állománya. Csak azt jegyezték meg, hogy az olvasó közönség száma, a könyvtár igénybe vétele nem áll arányban a hatalmas méretekkel.

A technikai főiskola

Óriási nagy épület csoportok alkotják a technikai főiskolát, amely a város külső része felé van elhelyezve egy nagy emelkedésre. Ez a nagy épületkomplexum is, amely szintén veres tégla, mély hatást gyakorol a szemlélőre. Meg kell emlitenem, hogy az ujabb, nagyobb méretü épitkezéseknek perspektivikus hatására is nagy figyelemmel vannak. Megállapitható ez a technikai főiskolánál is, amely előtt hatalmas tér lekszik, óriási nagyságu, bronzból készült medencével. Magának az épületnek udvara is egy szépen kiképzett nagy tér.

Az eleven néprajzi muzeum

Érdekes látnivalója Stockholmnak a Skamsen. Ez egyik hegyen van a városhoz tartozó szigeten. Részben állatkert, részben néprajzi muzeum, mert Észak-Svédország néprajzi állapotát láthatja meg benne az ember, az odahozott épületekben azok berendezésében s egyes épületekben az ott lakó egyének viseletében. Északról egész házakat lehoztak ide, berendezéssel együtt s elhozták a benne lakó embereket is. Templomokat bontottak le s hoztak ide egész környezetükkel.

A stockholmi világkiállitásról már előbb megemlékeztem, főként ama részéről, amely bennünket különösebben érdekel, de mondhatom, hogy minden részében, különösen a textil, üveg, porcellánipar produktumait illetőleg valóban világkiállitás nivóján álló.

Repülőgépen Helsinkiben

Stockholmból eredeti programunk szerint hajón kellett volna Helsinkibe, Finnország fővárosába menni, de arról értesültünk, hogy a hajó ut pontosan 24 órát vesz igénybe, mig repülőgépen pár óra alatt meg lehet tenni az utat. Kicsit drága ugyan a repülő gép és nekünk magyaroknak, akik az ántánt jóvoltából inkább csak a mások repülőgépeit szoktuk nézegetni, szokatlannak is tünt fel az utazásnak ez a módja, de a hirtelen elhatározás megadta a bátorságot is hozzá és repülőgépen indultunk el Helsinkibe. Az utunk nagyon kellemes volt és kedvező időben folyt le. Mintegy négyszázötven kilométert tettünk meg két és egynegyed óra alatt, részint a Stockholm környéki, részint a Finnország déli részén fekvő szigetcsoportok, részint a tenger felett. Ennek az utnak szépségeit, amit az alattunk elvonult vidék mutatott, leirni vagy elbeszélni nagyon nehezen lehetne, azt csak látni kell.

Helsinki látnivalói

Helsinki egy ujonnan fejlődésnek indult város képét mutatja. Ami a régebbi időből van, az tulnyomó részben a cári uralomra emlékeztet és nem nagyon sok. Kétségtelenül megállapitható azonban, hogy amióta a független Finnország fővárosaként szerepel, egész más irányokban és hatalmas méretekben indult fejlődésnek. Helsinkiben szokatlan volt, hogy a város régebbi részén utcai fásitásnak, parkirozásnak nyomát sem láttuk s a burkolat is tulnyomólag faragott gránit-kő. Az ujabb részeken azonban már modernebb burkolat, utcai fásitás és nagyon szép parkirozás is van.

Helsinkinek egyik legszebb és legnagyobb méretü épülete a tornyos központi pályaudvar. Meg kell jegyeznünk azt is, hogy Stockholm és Helsinki is teljesen sziklán épitett városok. Helsinkiben a város ama részein, ahol még egész utcasorok vannak a régi, földszintes faházakból, melyek terméskő alapra vannak épitve. Megnéztük a meglehetősen nagy uj templomot, amelyik körül most folyik a térrendezés és parkirozás s láthattuk, hogy milyen óriási munkával megy ennek a veres gránitsziklából álló területnek a rendezése, ahol robbantani és csákányozni kell a talajt. Ugyanezen a területen épitenek most egy nagy sporttelepet is.

*

Az idő már fél három felé jár a polgármesteri hivatalban. A napi fárasztó munka után Vásáry István polgármester még mindig itt sétál előttünk csak azért, hogy kérésünkre beszámolhasson városa közönségének a nagy ut tapasztalatairól. Otthon várja az ebéd, meg az autó, mert csak épp annyi ideje van, hogy lenyelje a falatot, aztán ujra megy dolgozni. Nyiregyházára várják fontos tárgyalásra, meg kell szakitani a beszélgetést.

Majd legközelebb folytatjuk!

(mars.)

Szabad ég alatt! Szabad levegő! És napsütés!

NIVEA-CREME

Ez egészséges bőrt ad és szépen barnitott külsőt Még beborult égnél is, mert a széltől és levegőtől is barnul a test. Mielőtt testét a napsugarak hatásának kiteszi, előzőleg dörzsölje be magát alaposan NIVEA CRÉM-mel. Ezzel csökkenti a fájdalmas napsütés veszélyét. Bedörzsöléskor testének száraznak kell lennie. NIVEA CRÉM az egyedüli bőrkrém, amely Euceritet tartalmaz és ezen alapul a hatása. Tehát NIVEA CRÉM beborult égnél is!

Dobozonként P 0.50-től 2.20-ig. Tubusonként P 1-tő P 1.60-ig.

P. Beiersdorf & Co. A.-G., magyarországi vezérképviselet: Budapest. V., Rudolf-rakpart 10.

Debrecenben jártak a bulgár kisérletügyi intézmények vezetői

A legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a pallagi akadémiáról és dohánykisérleti állomásról

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Pénteken délben a budapesti gyorsvonattal négy előkelő bulgár vendég érkezett Debrecenbe, akik a 29 főnyi bulgár tanulmányi csoporttal jöttek Magyarországra. Ezidőszerint ugyanis a bulgár kisérletügyi intézmények 29 vezetője tanulmányozza a magyar mezőgazdasággal kapcsolatos szakoktatási és kisérletügyi intézményeket. A négy előkelő bulgár szakférfiut a pallagi gazdasági akadémia és az ottani dohánykisérleti állomás hire vonzotta Debrecenbe. A bulgár vendégek egyike a bulgár dohánykisérleti állomás vezetője, a másik a chémiai intézetek igazgatója, a harmadik a bulgár exportintézmény vezetője volt.

A bulgárok délben érkeztek Debrecenbe és miután megebédeltek az Angol Királynő „Bunda" termében, azonnal kimentek a Pallagra, ahol dr Ruffy Varga Kálmán gazdasági akadémiai igazgató, felsőházi tag, Halász Miklós professzor és Juhász Árpád professzor, a dohánykisérleti állomás vezetője fogadták és kalauzolták őket az akadémia egy bulgar hallgatójának kiséretében, aki a tolmács szerepét töltötte be. A bulgár előkelőségek már jártak Magyarország több helyén is, többek között Magyaróváron és Mezőhegyesen is, de az eddig látottak ellenére is meglepte őket a debreceni gazdasági akadémia sok értékes és szinte páratlanul álló látnivalója. Megtekintették az akadémia épületét, az internátusokat, az akadémia állattenyésztését és különösen sokáig időztek a dohánykisérleti állomáson, amelyről a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoztak. Kijelentették, miszerint fel se tételezték volna, hogy itt Magyarországon ilyen páratlanul álló, nagyszerüen vezetett kisérletügyi intézményt találjanak.

Nagyon sajnálták, hogy hosszabb idő nem állt rendelkezésükre, — amennyiben a délután ötórás gyorsvonattal már vissza kellett utazniok Budapestre.

SZÉNTELEPEKET FEDEZTEK FEL KELETAFRIKÁBAN

London, szeptember 20.

Mint Daressalamból jelentik, a volt Német-Keletafrika déli részén nagyértékü széntelepeket találtak. Szakértők az uj szénmező gazdagságát sokmillió tonnára becsülik, amihez még az is hozzájárul, hogy a kibányászás minden nehézség nélkül azonnal megkezdhető. Ez Afrikának a legnagyobb széntelepe és Tanganyikában hatalmas iportelepek létesitését fogja lehetővé tenni, amelynek jelentősége egész Középafrikára nézve kiszámithatatlan, annál is inkább, mert eddig a szenet 1300 kilométerről kellett szállitani.

(BT.)

Kályhák,

tüzhelyek, kályhavedők, szénkupák, csövek legolcsóbban

Nagy vasüzletében

Csapó 77. Forduló sarok.

SALVATORFORRÁS a vese, hólyag, reuma gyógyvize

a húgysavas csapadékot feloldja és ilyenek képző dését megakadályozza ✻ a reumás fájdalmakat megszünteti ✻ vese- és hólyaghomokot eltávolit ✻ cukorbetegek gyógyitalu.

Uzletvezetőség: **Budapest, Erzsébet tér 1. sz.**

Lerakat Kontsek Géza K. Rt. és Füszerkereskedelmi Rt. Debrecen.

Fehértói Dániel
TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11—85. SZ.

TEMETÉSEI

Polgár Hornyák Ferencné szül. **Posta Zsuzsánna** életének 48-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 21-én délután fél 3 órakor lesz Mester-utca 40-ik számu háztól a református egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Hatvan-utcai temetőbe.

Moldoványi Ferenc gazdálkodó életének 63-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 21-én délután fél 5 órakor lesz a Timár-utca 52-ik sz. háztól a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szent Anna-utcai temetőbe.

Sulyos baleset szalmahordás közben

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A debreceni törvényszék dr Rézler Ervin tanácselnök elnöklete alatt müködő büntető tanácsa szombaton délelőtt tárgyalta a gondatlanságból okozott sulyos testisértés vétségével vádolt Nagy Zsigmond és Nehéz János hajduböszörményi lakosok bünügyét. A mult év juliusában a cséplés befejeztével hatalmas kazalba hordták össze a szalmát. A kazalra deszkából készitett feljáró vezetett. A feljáró azonban nem birta el a nagy terheket és kettétört. Nagy Zsigmond ekkor nem volt jelen az esetnél, ellenben Nehéz János beleegyezett abba, hogy egy másik napszámos összeszegezze az eltört feljárót. Ez meg is történt, azonban amikor Komjáti Sándor egy nagy köteg szalmával felment az ujonnan összeszegezett alkotmányon a kazalra, közben megcsuszott és belelépett a kiálló szegekbe, melyek négy-öt napig gyógyuló sebeket ejtettek a lábán. A szombati tárgyaláson a két vádlott tagadta a bünösségét, majd dr Horváth Arthur törvényszéki orvos terjesztette elő véleményét, amely szerint a sérülések valóban nyolc napon belül gyógyultak, amint a sértett maga is állitja. Komjáti ezután kijelentette, hogy nem kivánja a vádlottak megbüntetését, mire a királyi ügyész elejtette a vádat ellenök s a törvényszék megszüntette a további eljárást.

VASUTI SZERENCSÉTLENSÉG ERDÉLYBEN

Bukarest, szeptember 19.

Ma reggel Udvarhely és Telegded között egy pályakocsi összeütközött a szembe jövő személyvonattal. A pályakocsi darabokra zuzódott, a személyvonat mozdonya megrongálódott. Az utasok közül kettő könnyebben megsebesült.

Ólmot
vesz lapunk nyomdája
József kir. herceg-u. 16.

A CSONKAORSZÁG A GAZDASÁGI VÁLSÁG TÜKRÉBEN

Keserves panaszok hallatszanak minden felől a gazdák, kereskedők, és iparosok helyzetéről

Husz százalékkal kevesebb közmunka mint két éve — Pécsett üresek a bolíok Inség fenyeget a szegedi tanyákon — Aszály károk Makó községben

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Az ország rendkivül sulyos gazdasági helyzetéről a vidék ujságjaiban naponta rakásszámra jönnek a tudósitások. Mindenfelől sulyos bajok, panaszok hallatszanak, amelyek élénken világitanak rá a válság egyre fokozódó méreteire. Miután elsőrendü fontosságunak tartjuk, hogy a nacionalista magyar társadalom megismerkedhessék a való helyzettel s igy intenzivebben foglalkozhassék a segités módozataival, ismét leközlünk néhány érdekes tudósitást:

Husz százalékkal kevesebb a közmunka, mint 1928-ban

Budapestről jelentik: Amikor minden nap beruházásokról és közmunkákról hallunk, nem érdektelen a magyar gazdaságkutató intézet jelentéséből megállapitani, hogy 1928 évi január hó 1. óta minden hónapban csökkent a kiadásra kerülő közmunkák arányszáma. Ezekből a számokból kiderül, hogy 1930 év első felében körülbelül 20 százalékkal kevesebb közmunkát adtak ki, mint 1928-ban és ha ehhez az arányszámhoz még hozzávesszük azt, hogy ebben már szerepelnek ez év februárjában kiadott utépitések is, akkor azt is megállapithatjuk, hogy nemcsak az 1928-ban kiadott közmunkák alatt marad az idei közmunkamennyiség, hanem még a tavalyi esztendőtől is elmradt az ezidei állami beruházás mértéke.

Temetői csend a pécsi Cityben

A pécsi „Dunántul" irja: A gazdasági élet csődje olyan teljességben állott be Pécsett is, hogy tiz kereskedő közül legalább hétnek sejtelme sincsen arról, hogy miból fogja fenntartani üzletét már a legközelebbi napokban. Pécs Cityjében, a Király utcában az üzletek konganak az ürességtől és vannak napok, amikor azelőtt forgalmas üzletekbe egyetlen vevő sem téved be.

Az alkalmazottak elbocsáitása napirenden van, árverés és végrehajtások kitüzése szintén. A vásárlási kedv ugyszólván teljesen megszünt. A helyzet az utolsó hetek alatt végzetesen kritikussá sulyosodott.

Nagy bajok Kaposvárott

Kaposvárról jelentik: A kaposvári kereskedők egyesületének füszerszakosztálya ülést tartott, igen nagy fontosságu határozata volt, hogy felkeresik dr Vétek György polgármestert, hogy a közmunkákat minél sürgősebben indittassa meg, mert a füszerszakmában már a legminimágyasztás teljes csődje fenyeget. A jsabb üzleti forgalmat sem lehet elérni. Szinte már katasztrófális a helyzet. De kérik a polgármestert arra is, hogy az adók és közterhek behajtásánál a legnagyobb méltányossággal járjanak el.

„Borzasztó inségre van kilátás" — mondják Szegeden

A „Szegedi Ujság" munkatársa a szegedi Alsó-tanyák egyik vezető alakjával folytatott beszélgetést, aki többek között ezeket mondotta:

— Borzaszó inségre van kilátás. Napszámost most senki sem akar alkalmazni. A legnagyobb gazdának alig van tiz pengője a tanyáján. Burgonya meg saját fogyasztásra se termett elég. Eladó rozs nincs. A paprikából tizedrésznyi terem, mint máskor. 28 év óta ilyen aszály nem volt. Nincs is viz sehol. Eltünték a tavak.

— Nem várhatunk hasznot a szőlőtermelésből sem. Az uibort 8—10 fillérért akarják vásárolni és a fogyasztási adó pedig literenkint 19 fillér. Ez agyonsuit mindenkit. Még a termelő sem ihat bort. Lehetetlenség a nyers termelési költséget behozni, nemhogy haszonról beszéljünk.

2759 makói gazda földjén állapitottak meg aszálykárt

Makóról jelentik: Az a bizottság, amelyet az asztálykárok összeirására szervezett a makói pénzügyigazgatóság, már befejezte a munkáját. Összesen 2759 makói gazda földjén állapitottak meg aszálykárt, amely — hivatalos megállapitás szerint — az esetek legnagyobb részében a termelés egyharmad részét pusztitotta el.

Hogyan tették tönkre a püspöklelei földigénylőket

Makóról jelentik: A közigazgatási bizottság foglalkozott a püspöklelei földigénylők szomoru helyzetével. A földbirtok reform eljárás levezetése céljából ezek az emberek ügyvédet fogadtak, egy pesti zsidó fiskális személyében. — Megbizottiuk azonban hatvan olyan ember nevét is ráhamisitotta az ügyvédi meghatalmazásra, akik a pesti fiskálist egyáltalán nem bizták meg. A földigénylők földet ugyan nem kaptak, de az ügyvédi költségeket megitélte a biróság.

Az ügyvéd ez itélet alapján követelte a pénzt, majd szétosztotta az összeget az ügyvédi meghatalmazáson szereplő nevek között s igy fejenkint több mint 200 pengőről küldötte el az illetőknek a számlát. — Annthogy pedig nem mindegyiknél talál fedezetet a követelésre, az igy fedezet nélkül maradó részkövetelését mindig ujra felosztja az összes érdekeltek között és ujra biztositatja magát most már ez ujabb összegre is.

Hónapok óta ujra meg ujra járja a végrehajtó a volt földigénylőket és járja még hónapokig, — ha nem segitenek ezen a helyzeten. Mert jóllehet, magániogi kérdés ez, Urbanics képviselő megállapitása szerint a tömeges névhamisitás révén megvan a mód arra, hogy a hatóság beleavatkozzon és segitsen a szerencsétlen embereken.

Öt napig fog tartani a szeptemberi városi közgyülés

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A városnál a bizottságok megkezdték a költségvetés tárgyalását és mint értesülünk, a nagy közgyülést, amelyen a költségvetést megállapitják, szeptember 30-án délelőtt 9 órára hivják össze. Szeptember 26-án délelőtt a kisgyülés fog ülést tartani.

Egyes hirek szerint a városi közgyülés hosszu napokon keresztül fog tartani, amennyiben a baloldalról és általában a pártok részéről nagy vitára készülődnek a költségvetés kapcsán. Hir szerint az ellenzéknek az a terve, hogy a költségvetési vitát legalább is öt napra kinyujtja. Ezzel azonban még nem lenne vége a közgyülésnek, mert hiszen a tárgysorozaton még egész sereg fontos ügy szerepel.

Többek között néhány önálló inditvány és interpelláció is akad. Különösen nagy viharok várhatók majd a városi téglagyárnál történt szabálytalanságok ügye körül, amelyet a szociálisták akarnak interpelláció alakjában a közgyülés elé terjeszteni.

Salgótarjáni gyártmányu
Kalor
folytonégőkályhák
gyári lerakata
SESZTINA LAJOS
vaskereskedésében.

KATONA DR. jogi szemináriuma jogi alapvizsgára, szigorlatra előkészit. Felvilágositás ingyen. Kitünő jegyzetek. Szeged, Somogyi-utca 22. Telefon: 5—74. Budapest, Rádayutca 41. Telefon: 871—04.

Három héttel ezelőtt elkövetett borzalmas gyilkosságot fedezett fel szombaton reggel a nyiregyházi rendőrség

Az egyik fatelep könyvelője, aki cégvezető szeretett volna lenni, agyonütötte Stark Andor cégvezetőt és a holttestet egy kis gödörbe elásta A gyilkos Klein Sándor egy hete eltünt és most az egész ország rendőrsége nyomozza

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Szenzációs gyilkosságot fedezett fel szombaton reggel a nyiregyházi rendőrség, amely hosszu ideig nyomozott Stark Andor nyiregyházi faraktári cégvezető eltünése ügyében, de ugy látszott mind a mai napig, hogy semmi eredmény sem fogja koronázni a fáradságos munkát. Végre a mai napon szenzációs eredmény következett be, amennyiben a rendőrség megtalálta az eltünt Stark Andor holttestét.

A különös esetről különben a következőket jelenti a Debreceni Ujság—Hajduföld tudósítója:

Stark Andor cégvezető eltünik

Stark Andor julius 15-én bejelentette az Ehrenfeld-fatelep jelenlegi tulajdonosának, özvegy Ehrenfeld Mártonnénak, hogy egészségének helyreállitása céljából néhány heti szabadságot kiván igénybe venni. Főnöknője tudomásul vette a bejelentést és Stark Andor másnap már el is utazott Tátraszéplakra. A tátraszéplaki üdülés hat hétig tartott. Augusztus 31-én, vasárnap este érkezett haza Stark Andor. Másnap reggel a rendes időben jelentkezett a vállalatnál és átvette hivatalát. Egész délután dolgozott, majd este fél hétkor lezárta iróasztalát és hazaindult.

A fatelep irodájából való kilépés pillanatától kezdve a mai napig egy lélek sem találkozott Stark Andorral. Nem látták Nyiregyházán, de nem látták azoknak a helyeknek egyikén sem, ahol Nyiregyházán kivül tartózkodni szokott.

Dr. Stark Béla, a cég junior főnöke, az eltünt Stark Andor unokaöccse — minden követ megmozgatott, hogy unokabátyja nyomára leljen, de a fáradozás teljesen meddőnek bizonyult. A Budapesten és az utódállamokban paralel lefolytatott családi nyomozások eredménytelenül végződtek. Stark Béla dr. részben telefonon, részben személyesen kereste fel a Magyarországból kivezető határállomások vezetőit, de sehol nem találták meg a külföldre utazók nyilvántartott névsorában Stark Andor nevét.

Az utolsó levél

Nem kis mértékben zavarta a feltételezhető eshetőségeket az a tény, hogy Stark Andor eltünését követő napon anyja, özv. Stark Éliásné egy levelet kapott, amelyikben fia értesíti, hogy eltávozik, a hátramaradt ruhanemüről pedig majd később intézkedik.

A levél „Bandi" aláirással végződött, de az aláirás nem kézirással, hanem gépirással történt. Nem lehetet tehát megállapitani, hogy a levél valóban Stark Andortól származik-e?

Ez a levél indította meg a találgatások lavináját. Ugyanis nagyon kevés példa van arra, hogy valaki egy géppel irott levelet ne saját kezüleg irjon alá. Stark Andor édesanyja, aki csak a közelmultban tért haza az egyik debreceni gyógyintézetből, ahol szivbetegségét gyógykezeltette, sulyos betege lett a bizonytalanságnak.

Felfedezik a borzalmas gyilkosságot

Napokon keresztül folytak a találgatások Stark Ander eltünésével kapcsolatban. Olyan hirek terjedtek el, hogy a fiatal tisztviselő gyilkosságnak esett áldozatul, mások szerint öngyilkos lett, ismét mások szerint amerikai párbaja volt és főbelőtte magát. A nyomozás három hétig folyt, de eredmény nélkül.

Szeptember elsején reggel, másnap, ahogy Stark hazaérkezett, a fatelep egyik tisztviselőjének, Zoltán Tibornak az udvaron feltünt egy gyanus földhányás. Rosszat gondolt és azonnal kiadta a rendelkezést az alkalmazott munkásoknak, hogy ássák fel ott az udvart. Az ásók szaporán működésbe jöttek és alig ástak lefelé egy métert, amikor az ásó kemény tárgyba ütközött. Ekkor már lázasan folyt tovább a munka s néhány pillanattal később másfél méter mélységből előtünt Stark Andor teljesen felpuffadt, oszlásnak indult holttestje, amelyet már teljesen beleptek a férgek. A holttest lábai össze voltak erős zsineggel kötözve, feje pedig erőszakosan a mellére hajtva, ugyhogy — mint később megállapitották — a nyakcsigolyája is eltörött. A gyilkos ugyanis a kis gödörbe nem tudta másképen elhelyezni a holttestet, csak ugy, ha a lehető legkisebbre összezsugoritja. Stark Andor balhalántékán iszonyatos seb látszott, mellette pedig vastag sétabotja, amelynek kampós végén véres hajszálak voltak. Ezzel ütötte agyon a szerencsétlen tisztviselőt, aki az orvosi vélemény szerint azonnal meghalt a borzalmas ütés következtében.

A fatelep könyvelője a gyilkos

Zoltán Tibor a szörnyü lelet után rögtön megtette a jelentését a nyiregyházi rendőrségen, ahonnan kiszállottak a helyszinre a vizsgálóbiróval együtt és bevezették a nyomozást. A kihallgatások ismét szenzációs eredményre vezettek. Megállapitották ugyanis, hogy Stark Andor szeptember elsején délután fél hét óráig együtt dolgozott a hivatalában Klein Sándor könyvelővel, majd hét óra után kimentek együtt a fatelep gyümölcsösébe, ahol körtét ettek. Itt történt a bestiális gyilkosság, amelynek a tettese az eddigi jelek szerint csak Klein Sándor lehet, aki Stark Andor cégvezetői állását szerette volna elfoglalni a fatelepen. Klein egyébként hat nap óta nyomtalanul eltünt Nyiregyházáról, ami szintén bünössége mellett bizonyit. A nyiregyházai rendőrség rádión körözi országszerte.

A borzalmas gyilkosság felfedezése egész Nyiregyházát lázba tartja. Érdekes megemliteni, hogy az ottani rendőrség az előzetes nyomozás során a rendőrkutyák segitségét is igénybe vette, de ezekkel sem tudtak eredményt elérni. Ugyhogy csak a fatelep éber tisztviselőjének a figyelmességén mulott, hogy a gyilkosságot felfedezték. A megszökött gyilkost most az egész ország rendőrsége nyomozza.

Délkelet-Európa protestáns missziójának vezető férfiai Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Tegnap érkezett Debrecenbe *Phildius Eberhardt* bibliaiskolai igazgató és *Lasota* Károly ev. lelkész, hogy itt előadásokat tartsanak és tovább szervezzék azt a missziói munkát, melyre intézetükben már több magyar ref. fiatalembert képeztek ki egyházi szolgálatra eddig is. Felekezeti különbség nélkül mindenkit érdekelhet az a nagyszabásu evangéliumi munka, melyet főleg a Balkán orthodox és atheista tömegei között végeznek.

Phildius igazgató neve világszerte ismeretes, ha nem is egyenesen őróla, — mert hiszen aránylag fiatalember —, hanem az édes atyjáról, aki évtizedeken keresztül volt a Keresztyén Ifjusági Egyesületek világszövetségének az irányitója és állandó szervezője. Ezt a KIE-munkát ma már Magyarországon és Debrecenben is nélkülözhetetlennek tekintik. E missziói lelkületet örökölte az ifjabb Phildius is, aki mostani vendégünk. Előbb Bécsben volt ifjusági titkár, majd 1922-ben Karinthiának egy gyönyörü vidékén, Villach mellett, Szent-Andrében többek segitségével megszervezett egy bibliaiskolát. Ennek az iskolának tanárául pár évvel ezelőtt sikerült megnyerni *Lasota* Károly evangélikus lelkészt is, ki igen nagy szakképzettségével, széles látókörével és rendkivüli missziói buzgóságával Kelet külmissziói területeire készült, de Isten másra rendelte s ő képez és küld ki most már missziói embereket Délkelet—Európa sok pontjára.

E protestáns missziói intézetet svájci skót és amerikai református tartják fenn tiszta önzetlen hittéritői céllal. Gondoljuk meg azonban ennek a nagy akciónak politikai, illetve nemzetközi következményeit is. Egy olyan intézet ez, melyben osztrák, bulgár, magyar, orosz, macedon, lengyel, szerb, cigány, német stb. találkoznak a biblia mellett és egy nyelven — németül — megismerik a legmagasabb igazságokat, eszméket és kulturát. Még ha szórványosan lesznek is e ma még sok tekintetben ellenséges érzületü nemzetek között ilyen összekötő elemek, az is sokat jelent. Mert nem egy pángermán, még nem is egy felekezetközi propagandára képezik és szervezik őket, hanem mindegyik a maga nemzetében és egyházában végez legjobb valláserkölcsi szolgálatokat. Ha a protestantizmus csak egy-két évtizeddel ezelőtt, ha csak kisebb körben is elterjed s a békekötésnél csak egy pár protestáns államférfiu is kerül, — mint ahogyan Anglia és Amerika épen ezokból is ellenfél létére is hamarosan segitett és támogatott bennünket —, egészen bizonyosan nem kivánták volna azt a kiméletlen letiportatásunkat és feldarabolásunkat, amibe estünk, mert hiszen ez főkép a kisállamok követelése volt.

Délkelet—Európa e kiváló protestáns missziói férfiait fogadjuk városunkban megillető respektussal és szeretettel s tiszteljük meg őket azzal, hogy meghallgatjuk igehirdetésüket, az eddigi eredményről való beszámolásukat és nagykoncepcióju terveiket. Szeptember 21-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Kistemplomban prédikál Lasota Károly lelkész, hétfőn este pedig a Szappanos-utca 16. szám alatti gyülekezeti otthonban fognak mindketten előadást tartani este 8 órai kezdettel. Belépő dij nincs.

Dr. D. S.

RUHA ÉS CIPŐ ÁRLEJTÉS.

A debreceni református egyház árvaügyi bizottsága körülbelül 55—60 fiu és 40—45 leány árvagyermek részére ruha, harisnya és cipő árlejtést tart. Az árlejtésen részt venni kivánkozók a feltételeket a református egyház hivatalában (Kálvin-tér 17.) tudhatják meg. Ajánlatok beadási határideje szeptember 27-én délelőtt 12 óra.

Árvaügyi bizottság.

PERTRIX
VÉD JEGY
száraz elemek és telepek
zseblámpa és anódtelepek
számára.
Teljesitményük felülmulhatatlan!
Minden szaküzletben kaphatók

A legjobbat a legjutányosabban kapja!
Fehérnemü-készités
saját mühelyünkben
Modern szabászat.
Kiváló anyagok.
Alapitási év 1831
Kardos László
Debrecen
Kossuth-u. 9.
Egyszeri összehasonlitás meggyőzi!

A Singer varrógépek
mégis a legjobbak!

Kifutó fiu
14—16 éves felvételik lapunk nyomdájában József kir. herceg-u. 16

A Patronázs Egyesület október 5-iki gyermeknapi gyüjtésének programmja

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A Debreceni Patronázs Egyesület vezetősége Sass Béláné társelnök kiváló irányitása mellett nagy erővel készül az október 5-iki gyermeknapi gyüjtésre. Most folynak a beszervezés nagy és fárasztó előmunkálatai s lassan kezdenek kialakulni a gyüjtőnap hatalmas arányai. A megváltási jelvényeket már szét küldték az egyes urna csoport vezetőknek és megkezdődött azok árusitása.

A Patronázs Egyesületnek ugyszólván létérdeke a gyermeknap anyagi sikere, mert ebből segélyezi fel tél folyamán az elesetteket, az árva gyermekeket és jár el száz, meg száz árva iskolás gyermeket téli meleg ruhával, miután az egyesületnek vagyona nincs és sehonnan sem részesül ugyszólván semmiféle anyagi támogatásban. Igy teljesen a maga erejére utalva, tagjai által gyüjti össze évről-évre a szükséges összeget.

gyüjtőnapon a következő helyeken lesznek felállitva az urna gyüjtő csoportok:

1. A vasuti állomásnál: dr Székely Ferencné és Hegedüs Károlyné vezetésével. 2. Szent Anna—Varga-u.: özv. Zotlán Ödénné vezetésével a Szent Erzsébet egyesület tagjai. 3. A Hungária kávéház előtt: özv. Lédererné Fischbein Lujza vezetésével az izr. nőegylet tagjai. 4. Piac—Szent Anna-u.: dr Rex Sándorné csoportja. 5. Passage előtt: Sass Béláné, dr Tankó Béláné, Darkó Jenőné és Tarpay Béláné vezetésével s itt lesz felállitva a két szerencsekerék is. 6. Kaszinó előtt: Frátor Erzsébet vezetésével a Jótékony Nőegylet tagjai. 7. Városháza előtt: vitéz Sipos Árpád altábornagyné vezetésével a tiszti urasszonyok. 8. Ref. kistemplom előtt: Balogh Istvánné vezetésével a Kálvinista Templomegyesület tagjai. 9. Piaci Széchenyi-u.: Ollinger Béláné és Lábas Béláné veztésével a Mansz. tagjai. 10. A szinház előtt: a szinészek. 11. Arany Bika előtt: Bárdos Gézáné, Suhajda Béláné és özv. Havas Kálmánné vezetésével. 12. Ref. Nagytemplom előtt: dr Sallay Lajosné vezetésével a Kálvinista Templomegyesület tagjai. 13. Piac—Csapó-u.: dr Szabó Miháyné vezetésével. 14. Az Ipariskola előtt: Faragóné Szabó Emma vezetésével. 15. Az egyetemi klinikáknál: dr Papp Károlyné Kreiker Aladárné vezetésével. 16. Az Attila téren: az I. sz. Gazdasági iskola. 17. A vasuti kisállomásnál: a II. sz. gazdasági iskola. 18. A muzeum kertben: Vidoni Jánosné és Fehértói Dánielné csoportja. 19. Az Auguszta szanatóriumnál: Gesztiné és Kunczéné veztésével. 20. Az ág. ev. templomnál: özv. Géressy Kálmánné vezetésével.

Hearst amerikai ujságkirály Budapestre jön

Budapest, szeptember 20.

Az egész világon szenzációként hatott az a hir, hogy R. W. *Hearstöt*, az *United Press* hirügynökség, valamint több, mint kétszáz napilap és folyóirat tulajdonosát, az amerikai ujságirás fejedelmét a francia kormány Párisból és Franciaország területéről kitiltotta. A kitiltás okául azt jelölte meg a francia kormány, hogy Hearst annakidején *titkos katonai és állami okmányokat akart megszerezni és publikálni és ezért vált szükségessé a kiutasitása.*

Más hirek szerint egészen más volt a kiutasitó végzés oka. Hearst ugyanis *behatóan foglalkozik a békeszerződések tanulmányozásával*, s lapjaiban helyszini kutatásainak és megállapitásainak akar visszhangot adni.

A kiutasitás után az amerikai ujságfejedelem — mint ismeretes — Londonba utazott és onnan visszatért Amerikába. Most arról értesülünk, hogy Hearst a békeszerződések következményeinek tanulmányozására *ujabb európai utra indul s ellátogat Budapestre is, hogy a trianoni békeszerződés következtében előállott viszonyokat a helyszinen szerzett tapasztalatai alapján ismerje meg.*

Különös fontossága van Hearst elhatározásának reánk, magyarokra nézve, mert Hearst jó viszonyt tart fenn lord Rothermerevel és számunkra *R. W. Hearst egy uj, amerikai Rothermere lordot jelenthet.*

Katasztrófális helyzetbe került az oláh mezőgazdaság

Ujabb áresések a romániai gabonapiacon

Bukarest, szeptember 20.
(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A romániai mezőgazdák helyzetére nézve katasztrófális jelenségek történnek a romániai gabonapiacon. A galaci tőzsdén tegnap *a gabona árában óriási esések voltak és az áresések olyan nagymérvüek, hogy egyenesen katasztrófálisak.* A brailai gabonatőzsdén is állandóan zuhannak az árak és ez az áresés természetes is, mert az exportőrök már augusztusban februári szállitásra olyan olcsó áron adták el a gabonát, amilyen árban tegnap jegyezték. A nemzeti export-intézet felállitásához füzött reménységek nem váltak be. Az export-intézet müködésének eddig semmi pozitiv eredménye nincs.

A kormány ma vagy holnap a legfőbb gazdasági bizottság ülésén fogja mérlegelés tárgyává tenni a katasztrófális áresések elleni védekezés módozatait. Annál is inkább, mert egyes agronomoktól beérkező jelentések szerint a gazdákat a gabona alacsony ára annyira elkeseritette, hogy *az ősz folyamán, ha az árak nem emelkednek, a gazdák jóval kevesebb gabonát fognak elvetni mert az a veleményük, hogy a gabona termelése Romániában már nem rentábilis.*

A gabona áresése következtében természetesen esett a liszt ára is. Bukarestben azonban a pékek erről az áresésről nem hajlandók tudomást venni s ezért Bukarest város tanácsa tegnap leszállitotta a kenyér árát. A fehér kenyér árát 9 lejről 8-ra, a barna kenyerét pedig 7-ről 6 lejre szállitotta. A pékek nem akarnak eben az árban kenyeret sütni s ezért valószinüleg sztrájkba lépnek.

Kétszáz katonatisztet letartóztatnak Bulgáriában

A belgrádi lapok hosszu cikkekben foglalkoznak a bulgár helyzettel s azt állitják, hogy az utóbbi napokban végrehajtott sorozatos letartóztatások nem kémkedési üggyel függnek össze, hanem egy tiszti összeesküvésről van szó. A belgrádi lapok szerint kétszáz alacsonyabb és magasabbrangu tisztet tartóztattak le, akik között több vezérkari tiszt is van. Három letartóztatott tiszt öngyilkosságot követett el. A belgrádi lapok ismételten hangsulyozzák, — hogy szó sem lehet arról, hogy Jugoszlávia is kompromitálva lenne ebben az ügyben.

Gabonaexportunknál jelentős növekedés mutatkozik

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A jelenlegi alacsony buzaárak mellett eléggé fel nem becsülhető tény, hogy gabonakivitelünknél jelentős növekedés mutatkozik. A gabona mellett erős lendületet vett lisztexportunk is. Ugy a gabonát, mint a lisztet legnagyobbrészt Olaszországba exportáljuk, de jelentős tételek kerülnek Ausztriába és Burgenlandba is. Alsóausztriába különösen sok rozslisztet viszünk ki, ami nyaexportra is azt bizonyitja, hogy a megélhetési viszonyok rosszak és ezért nagyobb mértékben keresik az olcsóbb lisztet. A cukor és burgonyaexportunk is erősebb lendületet vett és cukrot Egyiptomba, Alexandriába és Indiába, mig a burgonyát Olaszországba viszik ki jelentősebb tételekben. Egyelőre burgonyát csak Baranya megyéből exportáltak, de rövidesen sor kerül a Szabolcs megyei burgonyaexportra is.

Az őszi vetések megkezdése

A különböző gazdatudósitói szervek adat szolgáltatása szerint a nagy szárazság erősen hátráltatja a vetések megkezdését, kevés az eső és ezért igen sok helyen nehézségekbe ütközik a csávázás is, mert nedves csáyázás után nem eléggé kiszárított mag elvetése igen veszélyes. Köztudomásu ugyanis, hogy ha nem tökéletes száraz vetőmagot szárazföldbe vetünk, ugy a már csirázásnak indult mag további nedvességet nem kapván, a csira kifejlődni nem tud elpusztul. Legcélszerübb ilyen időben porpácot használni, annál is inkább, mert pl. a már több millió holdon alkalmazott Porzol porpác például igen jelentős terméstöbbletet és vetőmagmegtakaritást biztosit. A porpác használata esetén vetni bármikor lehet, mert a mag csirázása csak akkor indul meg, ha a talajban elegendő nedvesség lesz.

A liverpooli gabonapiac

Középárfolyamok: Buza októberre 6.4, buza decemberre 6.4, buza márciusra 6.5 és fél, buza májusra 6.6 és fél. Az irányzat gyenge.

Wild-West Kölnben

Köln, szeptember 20.

Kölnben és környékén ijesztő módon szaporodnak az utolsó időben az autós banditák betörései. Nemrég két motorbiciklistát löttek le az egyik külvárosban és 1800 márkát raboltak el tőlük.. Öt izben léptek fel már az autós rablók, mialatt sokezer márkát elraboltak, véres harcba bocsátkoztak a rendőrséggel is s eddig két halálos áldozatuk is van.

Ma reggel Porz külvárosában rohanták meg egy kis háromüléses autó utasai a kerületi bankot és fel a kezekkel" kiáltással szegezték revolverüket a tisztviselőkre. Majd arccal a falnak állitották őket és a kasszából elvitték az ott található 10,000 márkát. Az egyik buktisztviselőnek sikerült kiugrania az ablakon, de mire segitséget hozhatott, a három rabló a zsákmánnyal elmenekült. (BT)

Kormányzói kitüntetés egy rendőrőrmesternek

Budapest, szeptember 20.

A Kormányzó Csontos Mihály rendőrőrmestert hivatása teljesitése közben tanusitott bátor magatartásáért az V. oszt. magyar érdemkereszttel tüntette ki. Bezegh-Huszágh Miklós főkapitány ma délben adta át üdvözlő szavak kiséretében a rendőrőrmesternek a kitüntetést.

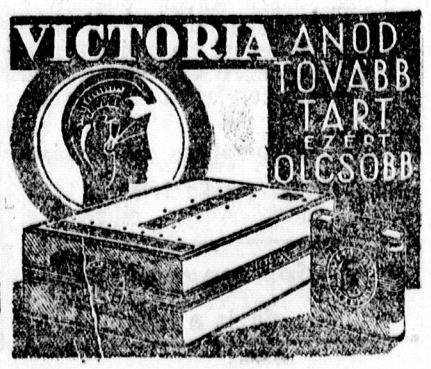
Csontos Mihály rendőrőrmester körülbelül félévvel ezelőtt egy Üllői-uti üzletben megfékezte Csákányi Marx János középiskolai tanárt, aki dühöngeni kezdett az utcán, beverte a hentesüzlet ablakait, majd bent az üzletben revolverével több lövést adott le. A rendőrőrmester élete kockáztatásával *rávetette magát a dühöngő tanárra és sikerült megfékeznie.* Közben azonban a tanár revolverének golyója nyakszirtjén találta a kötelességét teljesitő rendőrőrmestert. Csontos Mihályt a Mosonyi-utcai kórházban hónapokig ápolták életveszélyes sebével. A rendőrőrmester felgyógyult és ma délben büszkén vette át a Kormányzó magas kitüntetését.

BETÖRÉS A LATERÁNI MUZEUMBA

Róma, szeptember 20.

Szeptember 7-re virradólag betörők jártak a lateráni muzeum pápai szalonjában és ellopták az arany porral telt üvegeket, két sárga rézkarikát, összesen mintegy ezer lira értékben. A rendőrség letartóztatott nyolc egyént, akik ellen sulyos gyanu merült fel.

Közszállitások szénre és lisztre. A kereskedelmi és iparkamara közli érdekeltségével, hogy Hajduhadház megyei város 400 q hazai szénre pályázatot hirdet. Pályázati határidő október hó 1. A m. kir. 6. vegyesdandár ellátásvezetőség pedig kenyérliszt szállitására október hó 7-én tartja versenytárgyalását. A vonatkozó iratok megtekinthetők a kamara 5. sz. szobájában.

Hatalmas lépésekkel halad előre a magyar frontharcosok szervezkedése

A Piac-utcán külön irodát nyitott a debreceni és hajdumegyei szövetségi csoport

(A Debreceni Ujság tudósitójától) A világháborut követő legelső esztendőkben minden nagy külföldi államban megindult az erőteljes mozgalom egy olyan szövetség megalakitására, amely nagy és tekintélyes tömegben csoportositsa azokat a katonákat, akik valamikor a nagy világháboru alatt életüket és vérüket áldoztak a hazáért. Ezek a frontharcosok, akik millió szenvedésen keresztül héroszként küzdöttek a véres harcmezőkön. Amikor vége lett a szörnyü világégésnek és más külföldi államokban minden jóval ellátták a nyomorultakat, akik bátran szembe néztek ezer halállal, addig nálunk csak nyomor, inség jutott osztályrészül a vitézségi éremmel dekorált hősnek és kenyértelenség annak, aki a világégésben küzdve ép testtel, ép lélekkel került haza. Senki sem volt, aki a magas tényezők figyelmét felhivja ezekre a nemzeti hősökre. A végén vagy elzüllöttek erkölcsileg, vagy a nincstelenség szörnyü mélységébe vesztek. Borzalmas pusztulás!...

A Frontharcos Szövetség célja

Több mint egy évvel ezelőtt óriási arányu mozgalom indult a magyar fővárosból. Külföldi, német és francia mintára nálunk is meg kell szervezni egy nagy, sok százezer főből álló tömegbe a frontharcosokat. És lassanként megindult az áradat előbb egy kis szobába, majd később kibővitett hatalmas irodába. Aki tudott a szervezkedésről, jelentkezett, pártkülönbség nélkül. Hiszen a Magyar Országos Frontharcos Szövetség teljesen politikamentesen alakult meg.

Célja: 1. A katonaruhát levetett minden összefogó kapcsolat nélkül élő volt frontharcos bajtársaknak egy táborba való tömöritése. 2. Intézményes biztositása annak, hogy a frontharcos szolgálat ne hátrányt, hanem mindenkor előnyt jelentsen a polgári élet erkölcsi és gazdasági vonatkozásaiban. 3. A vitézségi érem pótdij folyósitásának, vagy egy összegben való megváltásának komoly rendezése, a rendelkezésre álló állami és társadalmi gazdasági erők keretén belől. 4. A volt frontharcosok, — polgári foglalkozásukkal kapcsolatos sérelmeinek intézményes orvoslása és az elhelyezkedési lehetőségek elsőbbségi jogának intézményes biztositása. Polgári ruhán is minden különösebb feltünés nélkül viselhető megkülönböztető emlékjelvény rendszeresitése és kibocsájtása, azaz a volt frontharcosok közös látható jellel való összekapcsolása, megkülönböztetése.

Ilyen programm mellett óriási lelkesedéssel léptek be a szövetségbe az emberek a társadalom a legkülönbözőbb kategóriáiból. Körülbelül kétszázezer frontharcosa van ma a csonkaországban s ennek harmadrésze tagja már a szövetségnek. Természetes, hogy a szervezkedést nagy mértékben előmozditották a vidéki szervezési csapatok, amelyek a fővárossal versenyre kelve müködtek a nagy és nemes célok érdekében.

A dereceni és Hajdu megyei szervezkedés

A vidéket tekintve, különösen nagy elismerés és dicséret illeti meg a debreceni és hajdumegyei csoportot, amelyet Kegyes Ferenc szervező tiszt hivott életre. Fáradhatatlan agilitással, ernyedetlen buzgalommal dolgozott s munkájának meg is lett a méltó eredménye: Ma már csak Debrecenben ezer s tizenkilenc hajdumegyei községből a másik ezer tagja van a frontharcosok szövetségének. Szinte sziszifuszi munka volt ennek a hatalmas szervezetnek arányilag ilyen rövid idő alatt való megteremtése.

Sok küzdés és harc kellett hozzá, amig a hajdumegyei és debreceni volt frontharcosokat tömöritették. Most már látható eredmény mutatkozik. A Piac-utca 66. szám alatti ház udvari részében külön irodát nyitott a Frontharcos Szövetség debreceni csoportja, amely valóban nagy és áldásos munkát fejt ki tagjai érdekében.

A debreceni „Frontharcos irodában"

Kelement János csoportjegyző vezeti az irodát, Kegyes Ferenc vezető tiszt felügyelete mellett. Ma még csak egy szobából áll az egész iroda, de nem sok idő telik bele és már egész tisztviselői kar fog müködni. Most, a legelső időkben is naponta tömegesen keresik fel az irodát a szövetség tagjai s az irodavezető fáradtságot nem ismerve tanácsot ad, utba igazit és minden ügyes bajos dologban rendelkezésükre áll a frontharcos bajtársaknak. Ha van valamilyen üresedésben levő állás, minden lehetőt megtesz, hogy állásnélküli frontharcos nyerje azt el, de egyéb ügyekben is nagy szolgálatokat tesz a szövetség tagjainak. Bonyhádi Perczel Mór ny. tábornok és dr Haendel Vilmos egyetemi tanár, mint a szövetség elnökei vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály főtitkárral és Kegyes Ferenc szervező tiszttel egyetemben mindent elkövetnek a szövetség nemes céljainak elérésében.

A társadalom maga is kezd már rájönni arra a kötelességére, amelylyel a világháborut megjárt, vérüket áldozó frontharcosok iránt tartozik. Lassanként mindenütt megindul a munka s nem sok idő kell hozzá, amikor a szövetség vezetőségével karöltve fogunk dolgozni nemcsak a magyar társadalom, hanem a kormánykörök is.

Kik lehetnek frontharcosok

Arra vonatkozóan, hogy kik lehetnek tagjai a Frontharcos Szövetségnek s hogy milyen szervezettel müködik, tájékoztatásul közöljük az alábbiakat:

Frontharcosnak tekintendő: aki annak idején a Károly-csapatkereszt viselésére jogosultságot szerzett; vagy tiszteknél kardos kitüntetésben részesült, vagy vitézségi éremmel tüntettetett ki; vagy aki megsebesült; vagy aki a Károly-csapatkereszt rendszeresitése előtt, de legalább hat heti frontszolgálat után fogságba esett. Aki ezen tények egyikét irásban, vagy más hitelt érdemlő módon (a hivatalos órák alatt személyesen is) igazolja. A jelentkezés kizárólagosan a mellékelt személyi-lapon történik.

A jelentkező bajtárs ügyének elintézéséről értesitést kap, melynek kapcsán vagy jogosultságot nyer a Move budapesti főosztálya által rendszeresitett „Frontharcos emlékjelvény"-nek a vonatkozó igazolvány birtokában való viselésére, vagy — szükség esetén — frontharcosi szolgálatának igazolására utasittatik.

A frontharcosok megkülönböztető jelvényét a hozzátartozó igazolványnyal együtt a megváltási ár P 3.50 (igazolvánnyal) előzetes beküldése, vagy befizetése után a főosztály elnöksége szolgáltatja ki az igényjogosult részére. A megkülönböztető jelvényhez tartozó igazolvány fényképes, aki azonban fényképet nem küld be, annak igazolványa, csak más személyazonossági okmány kiegészitésével érvényes. Az emlékjelvényes frontharcosok postai és egyéb költségek fedezéséhez félévenként 2.— pengővel tartoznak hozzájárulni, mely összeget előre kötelesek befizetni.

Érdeklődőknek, akik a meghatározott költséghozzájárulási dijat nem küldötték be, csak válaszbélyeg és megcimzett boriték beküldése mellett válaszolnak.

Csehszlovákia december 15-ére felmondotta a cseh—magyar tarifális szerződést

Még 6 millió métermázsa buza vár kivitelre

Csehszlovákia december 15-ére felmondotta a tarifális szerződésünket, nyilván azzal a céllal, hogy a különböző mezőgazdasági vámtételeket tovább emelje és az önellátás őrületét — amely előbb-utóbb mindenütt katasztrófához fog vezetni — kimélyitse.

Tagadhatatlan, hogy Csehszlovákiának ezen ellenséges állásfoglalása nem jött meglepetésszerüen, hiszen a különböző intézkedésekből lépten-nyomon látjuk, hogy Csehszlovákia egyenesen meg akarja akadályozni a magyar agrártermékek behozatalát, ami mellett bizonyit az a vegzatura is, amely a magyar lisztnek a határállomásokon való vegyelemzésében nyilvánul.

Az önfentartás okából nekünk viszont olyan módon kell védekeznünk, ahogy védekezni tudunk, még akkor is, ha a rendelkezésre álló eljárások érvényesitésénél mellőznünk kell a régi, járt utakat. Magyarország ezidőszerint még körülbelül 6 millió q olyan buzafeleslegel rendelkezik, amely kivitelre készen áll. Ennek egyrészét Ausztriának, a másik részét Olaszországnak kellene átvennie, mégpedig ugy, hogy haladéktalanul meg kell állapodnunk Ausztriával, hogy buzaimportjának jelentős részét vámmentesen beengedi Magyarországból, aminek ellenében vámmentes behozatalt biztositunk Ausztriának arra a 2000 vagon famentes és lignittartalmu papirosra, amelyet Magyarországon egyelőre nem tudnak előállitani.

Ezenkivül meg kell állapodnunk Olaszországgal, hogy abból a gabona- és lisztszükségletből, amelyet behozatal utján fedez, 2—3 millió métermázsát Magyarországról vámmentesen beenged, amiért mi magyar árucsere szerződés keretében vámmentességet biztositunk nagyobb mennyiségü autóra, halkonzervre és déligyümölcsre.

Padlólakk

legszebb szinekben, kiváló minőségben, nagyon olcsón kapható

STERN festéküzletben

DEBRECEN, PIAC-U. 16.
(Bikával szemben.)

Ugyanott poloska, svábbogár, patkány egérirtó megbizható minőségben kapható.

Valamennyi magyar üveggyár

Kossuch János, *Ajka*
Parádi Üveggyár, *Parád*
Salgótarjáni Palackgyár rt., *Salgótarján*
Tokodi üveggyár R.-T. *Tokod*

gyártmányai nagyban és kicsinyben

GONDOLATOK A DALOSÉV ELEJÉN

Szinte látom a dalosok arcát olvasás közben megint kérdőjellé válni: No, mit akar megint az öreg Forray? Hát semmi egyebet, mint egy-két gondolatot a dalosszezonra, amellyel minden érdek nélkül a dalosügyet szeretném szolgálni.

A nyári pihenő után ismét megkezdődött a dalos élet, megtelnek a próbatermek a régi ismert arcokkal, karmesterek, elnökség és dalosok vidám arccal, ujult ambicióval s nagy programmokkal, szép ideákkal indulnak ismét a munkára, hogy nemes versenyre keljenek a szépért lelkesedő közönség és önmaguk szórakoztatására. Szezonvégén mindig, mindenütt több a panasz, több a keserüség. Szezon elején több a szeretet és megértés, higgadtabbak a megitélések s azért alkalmasabb nekem ezekről most beszélni.

Mert okai vannak ezeknek! Általános tünet az egész világon, hogy a közügyek és az altruista intézmények, egyesülések iránt a gazdasági helyzet romlásával egyenes arányban csökken az érdeklődés.

Az egyesüléseket, tömörüléseket, legyen az bármilyen nemes célért vagy eszméért, rendesen idealizmus füti. Ideálisan pedig igazán csak az tud gondolkodni, aki anyagilag független és megelégedett, akinek a gyomra üres és harcot viv a mindennapi kenyérért, az nem érzi a szükségét annak, hogy magasabb eszményi célokért fusson.

Ezeket a gondolatokat azért irom le ilyen szárazon, indokolás nélkül, mert a fentiek sokszor okát adják a dalosegyesületekben előforduló apróbb családi bajoknak és elégedetlenségeknek. A nyári szabadságom alatt bejártam a Dunántul nagy részét s több dalárda vezetőségével s jó nevü karmesterekkel volt alkalmam dalosügyekről beszélgetni s arra a meggyőződésre jutottam, hogy a dalosegyesületek panaszai ugy látszik országos viszonylatban egyformák. Mindenütt az a legnagyobb baj, hogy a dalosok kedvetlenül s rendetlenül járnak órára, a pénztárak üresek s igy anyagi bajokkal küzdenek, a daloshangversenyek a közönség érdeklődésének hiánya miatt alig, vagy meg sem tarthatók s a hivatalos hatóságok is — talán egyéb fontos ügyeik miatt — nem részesitik a dalegyleteket olyan támogatásban, mint amilyet azok főként a hazafias nevelésük s önzetlen munkájuk után megérdemelnek.

Hiszen csodálatos is az, hogy ma, amikor a rádió és technika fejlődése annyi olcsó szórakozást kinál s annyira leköti az emberek gondolatát és figyelmét, még mindig vannak a napi élet gondjain felülemelkedő emberek, akik időt és fárdtságot nem sajnálnak arra, hogy együttesbe tömörülve énekhangjukkal áldozzanak a zenei szépnek s ezzel önmagukat és másokat is gyönyörködtessenek. Nem csodálkozom azon, hogy 20—50 évvel ezelőtt, amikor még a technika legujabb vivmányainak birtokában nem voltunk, a nemzeti érzés jobban összeforrasztotta a kevesebb gonddal küzdő embereket, hogy alakultak dalosegyesületek, amely sokaknak elégséges zenei szórakozást vagy hazafiui érzésüknek kielégülést szereztek. A Bach-korszak és az ezt követő évekre gondolok. A ma dalosa és a ma dalkulturája, dalirodalma alig mérhető ahhoz a nivóhoz, amely akkor a teljesitőképesség és a müvészi teljesitmény magas foka volt. Azóta a zenei igények már annyira megnőttek, hogy aki ezzel nem tart lépést, az lemarad az iramban. Hazai dalárdáink közül is néhányan, de különösen a Doni-kozák kórus irányt szabott egész Európában, sőt az Oceánon tul is, a férfikaroknak, az acepella kórusok müvészi teljesitményének mértékére. Aki ezt a vonalat nem igyekszik megközeliteni, az mint komoly müvészi együttes nem jöhet számitásba s nem is tarthat érdeklődésre számot. E nélkül csak dalárda maradunk, amely komoly zenekritikai és müvészi szempontból alig jöhet számitásba, sőt miután a klasszikus zenei nivót el nem éri, továbbra is lenézett árvagyermeke marad a komoly hangversenyekhez szokott zenekedvelő közönségnek.

A ma dalárdájának, mint mondtam, egészen más zenei feladatai vannak, mint a — mondjuk — pld. ötven évvel ezelőtti dalosalakulatoknak. Az a dalárda, amely tényező akar lenni egy város vagy egy nemzet zenei életében, annak nemcsak dalokat leéneklő kórusnak, hanem tiszta müvészetet nyujtó élő orgonának, ének együttesnek kell lennie. Aki ezzel nem számol, az eleve lezárta maga előtt a müvészi fejlődés utját s az hiába is hivatkozik a régi diesőségre, amely csak nemes munkára ösztönöz, de müvészi értelemben nem fejleszt.

Ahhoz, hogy egy dalegylet, egy capella kórus a fenti feladatoknak és céloknak meg is feleljen, sok mindennel kell rendelkeznie s ha a vox humana, az emberi hang harmóniájával — mely végre is a legtökéletesebb zene — önmagát és másokat gyönyörködtetni akar, nem állhat meg a mai eszközök mellett, amelyekkel legfeljebb kevés kivétellel csak szórakoztat.

Mik lennének tehát azok a feltételek, amelyek egy ilyen müvészi kórus legszükebb értelemben vett alapját képeznék?

1. Közepesnél jobb, lehetőleg egyszinü, friss, üde, csengő hanganyag, lehetőség szerint egy társadalmi osztály tagjaiból válogatva.

2. Tiszta és biztos zenei hallás és a célnak megfelelő fejlett zenei ritmus.

3. Kellő tájékozottság a zenei alapismeretekben, legalább közepes zenei intelligenciával.

4. Kvint távolságban intonálás s legalább ebben az intervalumban lapról éneklés.

5. Komoly elhatározás arra, hogy a fegyelmezett munka nemes szórakozásában örömmel s a dalórákon pontosan megjelennek.

6. Dalórákon és szerepléseken feltétlen bizalom a karmeser müvészi törekvései iránt s ugy ő, mint az elnökség, hasznos és szükséges intézkedéseinek ellenmondás nélküli pontos keresztülvitele.

Miután ezt a nivót nálunk talán egy sem, vagy alig néhány éri el, mindenesetre jó, ha célt tüzünk ki ennek elérésére. Ez is fejlődést jelent.

Lehetne ugyan szó arról, hogy átmenetileg milyen eszközökkel és intézkedésekkel lehetne ehhez a célhoz közelebb jutni, de ezt itt kifejteni nincs helyem. Erről külön kellene beszélni. Esetleg állandó zeneelmélet, és énekgyakorlatok, a felvétel megszigoritására stb. célhoz vezetnének. Ne felejtsük el, hogy egy dalegylet teljesitésénél nem a kvantum, hanem a kvalitás a fontos.

Azt is jó tudni, hogy minden dalos egyformán értékes tagja az együttesnek s a primadonnák sohse éreztessék a dalostestvéreikkel azt, hogy ők értékesebbek, mert azt mindenki tudja róluk, ha nem mutogatják, ha nem hangoztatják is. Több szeretetet, több megértést és bizalmat egymás iránt. Az elnökség, illetve a titkár gondoskodjon róla, hogy sok pénzt szerezzen a dalegylet kasszájába s minden göröngyöt háritson el a müvészi fejlődés utjából. Hiszen a siker és diesőség közös.

Még valamit! Ha jó az értesülésem, ugy a tavaszra országosan megrendezik a kerületi versenyeket, amelyekre már most kell müvészileg előkészülni.

Ezek lennének röviden azok a szempontok, amelyek ha megvalósulnának, vagy legalább is a megvalósuláshoz közelebb jutnának, a dalegyletek fejlődését biztositanák. Minden gondolat, szándék és tett, mely a dalosügyet előrébb viszi, szép és azért dolgozni mindannyiunknak a nagy cél érdekében egyformán kötelességünk.

Forray.

Véres választási harcok Bombayban

Bombay, szeptember 20.

A legutóbbi törvényhozó testületi választás után a helyzet Bombayban ismét válságos. A csütörtöki véres utcai harcoknak több, mint száz sulyos sebesültje van, akiket a kongresszusi párt kórházában ápolnak. A városban riadókészültség van s a rendőrség minden intézkedést megtett, hogy elfojtsa a várható ujabb zavargásokat. A nacionalisták csütörtöki fellépése azzal az eredménnyel járt, hogy a választók közül igen kevesen tettek csak eleget választópolgári kötelességüknek. Miután a nacionalisták körülvették a választási irodákat és mindenütt utcai harcokat provokáltak, a legtöbb választópolgár hazament és nem szavazott, nehogy belekeveredjék az utcai verekedésekbe. A déli választókerületben például *a hatvanezer választásra jogosult szavazó közül mindössze ezerkétszáz jelent meg az urnák előtt.*

Szőrme bundák

és prémek nagy választékban. Szőrme bundák javitását, alakitását jutányosan, a legujabb divatlap szerint készit **KŐVÁRI** szücsmester, József kir. hg-u. 3. Arany Bika fürdő mellett

Miért nem vásárolja Ön ruhaszövetét közvetlenül Londonból?

Lehetővé tesszük Önnek, hogy közvetlenül londoni központunknál vásárolhasson legjobb minőségü árut hallatlan olcsó árban.
Saját érdeke, hogy ezt a kiváló alkalmat megragadja.
Cégünk hirneve garancia hogy a legkiválóbb minőséget adiuk és azonnal szállitjuk.

Mi szállitunk a világ minden részébe, miért ne lehetne Ön is a mi vevönk?
Kérien dijmentes mintakollekciót s tudassa velünk különleges kivánságait.

ELVÜNK: TELJESEN EGYÉNI KISZOLGÁLÁS!

Nincs vám, nincs külön portó, az árut után vétel, direkt az Ön cimére fogjuk szállitani.

VERSENYEN KIVÜLI ÁRAINK A KÖVETKEZÖK:

Ia kamgarn kék legjobb minőség 3.20 m. összesen — —	P 68.—
Ia „ „ jó „ 3.20 „ „ — —	P 58.—
Szürke, barna, stb. legutolsó divat	
I. osztály 3.20 m. összesen — — — — — — —	P 74.—
II. „ 3.20 „ „ — — — — — — —	P 64.—
III. „ 3.20 „ „ — — — — — — —	P 45.—

Készáruk:

Knickerbocker (Sportnadrág) minden szinben — — —	P 21.—
Flanellnadrág szürke, legutolsó divat — — — — —	P 23.—
Elephant-Skin, vizmentes esőköpeny, teveszőr béléssel, legujabb szabás, övvel, 3 évi jótállással — — — —	P 78.—

etropolitan Textile & Clothing Co. Dept. Hu 12. Drayton House Gordon St. London W. C 1.

Megrendeléseknél pontos cimet olvashatóan tessék irni!

Most tárgyalta a debreceni járásbiróság az első boletta pert

Egyezséget kötöttek a felek a mikepércsi református lelkészi birtok 13 mázsa buzás boletta perében — Solymossy lelkész és a földek bérlői megosztoltak a boletta terheket

A boletta rendelet megjelenése után, — mint köztudomásu — a kormány az esetleges visszaélések megakadályozására és a vitás ügyek megelégedésre történő elintézése végett több rendeletet adott ki, amelyeknek a rendelkezéseit a közönség pontosan be is tartja. Egyesek pedig nagyon féltek a boletta rendszer életbeléptetésétől, mert azt gondolták, hogy a gyakorlatban nem fog olyan simán menni a bolettával történő gabonaeladás, mint a papiron látszik.

Csodálatosképen mégis el lehet mondani, hogy teljesen simán ment át a gyakorlatba a boletta rendszer és semmiféle zökkenőt nem okozott a gabonavásárlások terén. Ezt legfényesebben bizonyitja az a körülmény, hogy a Tiszántulon a birságok még egyáltalában nem tárgyaltak boletta pert. Budapesten pedig csak egy-két esetben foglalkoztak a birságok boletta ügyekkel.

A debreceni járásbiróságon a napokban tárgyalták az első boletta ügyet, amely iránt ugy a jogászok, mint a közönség részéről meglehetősen élénk érdeklődés nyilvánult meg. Dr. Csath Kálmán járásbiró elé került az a boletta per, amelyet Solymossy József mikepércsi ref. lelkész tett a papi földek bérlői, Nagy Ferenc és Nagy István mikepércsi gazdálkodók ellen.

Az egyházközség Solymossy Józsefet ez év februárjában választotta meg lelkésznek az elhunyt Széchy István lelkész helyére. Az egyházi törvények szerint Széchyné férje halála után még másfél évig élvezi az ugynevezett özvegyi és kegyeleti időre az összes lelkészi javakat. A meghirdetett lelkészi pályázat alapján az uj lelkész az özvegyi és kegyeleti idő lejárta előtt csak akkor kerülhet a lelkészi javadalmak birtokába, ha ezeket az özvegytől megváltja. Solymossy József lelkész igy járt el. Az özvegynek járó javadalmakat 4 ezer pengőért megváltotta s augusztus 3-án elfoglalta lelkészi állását. Igy a javadalmi földek megmunkáltatóinak a bérösszeget már az uj lelkésznek kellett fizetniök, ami meg történt. Nagy Ferenc és István az augusztus 15-re esedékes 64 mázsa buzát be is szolgáltatták Solymossynak, azonban boletta címen 13 mázsa buzát levontak.

Ezt tette panasz tárgyává a biróság előtt Solymossy József, akinek jogi képviselője dr Lévy István ügyvédjelölt azt vitatta, hogy a boletta törvény szerint ő, aki javadalmasnak tekintendő, bolettát nem köteles fizetni. A bérlők pedig nem a kérdéses földeken termelték a buzát, hanem az apjuk tulajdonát képező 190 holdas birtok terményéből kaptak fejenként 50—50 mázsa buzát.

A vita a biróság előtt legfőképen akörül forgott, hogy termelőknek tekintendők-e Nagy Ferenc és István, mert a boletta törvény szelleme értelmében az tekintendő termelőnek, aki a termelés rizikóját viseli. Azokra az esetekre, amelyekre minden világos rendelkezés, a törvény perenkivüli eljárást hozhat, amelyeknél a felek a biróra bizzák a döntést, aki végzéssel határoz a vitás kérdésben. Az ilyen végzés ellen nincs felszólalásnak helye és a biróság költséget sem állapit meg egyik fél képviselője részére sem. Az ilyen perenkivüli eljárás aztán még nem zárja ki azt, hogy a felek perre is mehessenek s a perenkivüli eljárás miatt még egyik fél sem tekinthető szerződésszegőnek. Az ilyen eljárást azonban rendszerint egyezségi tárgyalás szokta megelőzni.

Ebben a boletta perben a járásbiróság még azzal a kérdéssel is foglalkozott, hogy a bérlőknek joguk volt a boletta fejében visszatartani a 13 mázsa buzát, mikor a törvény ugy rendelkezik, hogy akkor nem tartható vissza még a jogos követelés sem, ha még tartozik szolgáltatással a bérbeadónak. Ez esetben Nagy Ferenc és István még 32 mázsa tengerivel és sertésszolgáltatással is tartozott Solymossynak s igy ha járt is volna még a boletta, csak a legutolsó szolgáltatásokból tarthatta volna azt vissza. Még azon is vitatkoztak a felek a biróság előtt, hogy boletta adási kötelezettség esetén volna-e joga Solymossynak a törvényben biztositott 6 hónapos fizetési haladékra.

A biróság az összes jogi kérdések megvitatása után egyességre szólitotta fel a feleket. A fél megbizásából dr Lévy Zoltán a boletta rendelet alapján felajánlotta a bérlőknek a boletta terhek megosztását. A felek az egyességet elfogadták, amelyet dr Csath Kálmán járásbiró végzés erejével hirdetett ki. A biróság igy kötelezte Nagy Ferenc és István bérlőket, hogy a visszatartott 13 mázsa buzát ez év október 1-ig szállitsák be Solymossy magtárába. Viszont az uj mikepércsi lelkészt pedig kötelezte a biróság, hogy 6 és fél mázsa buzát 6 hónapon belül fizessen meg a lelkészi földek bérlőjének. A perköltséget a biróság kölcsönösen megszüntette.

Csaknem agyonütötte a társát egy ménlelepi lóápoló az eltünt kapca miatt

Háromhónapi fogházra itélte a debreceni törvényszék

Lukács János a debreceni ménlepen lóápoló volt és becsülettel ellátta a munkáját. Történt azonban, hogy ez év augusztus 15-én ruhaszemle volt, ami azt jelenti, hogy be kell számolni mindenféle ruhadarabról, amit a kincstár juttatott a ménlelepi alkalmazottak és katonák számára. Ezek között nyilvánvalóan szerepeltek a kapcák is, amelyek miatt sulyos kellemetlenségbe került Lukács János. Amikor a ruhaszemle ideje elkövetkezett, rémülten tapasztalta, hogy egy kapcája nyomtalanul eltünt. Visszaemlékezett arra, hogy nemrégiben Bedő Ferenc lótenyésztési fővigyázónak adta át a csizmáját s azt hitte, hogy a kapca is nála van. Erre Bedőtől követelte a kapcát, mire ez kijelentette, hogy nála nincsen, majd alaposan összeszidta Lukácsot, amiért ilyet feltételez róla. Lukács egy darabig hallgatott, azután amikor Bedő hátat fordított neki, felkapott egy hatalmas husángot és azzal hátulról fejbeütötte Bedőt, aki elesett. Estében visszapillantott és észrevette, hogy Lukács mégegyszer ütésre emeli a husángot, mire ő minden erejét összeszedve feltápászkodott s Lukács erre leengedte a dorongot.

Hatósági közeg elleni erőszak vétsége és sulyos testisértés büntette címén indult meg a bünvádi eljárás Lukács János ellen, aki a szombati főtárgyaláson beismerte a tettét s azzal védekezett, hogy Bedő csunyán szidalmazta őt s emiatt feldühödött és fejbeütötte, de megölni nem akarta. Dr Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő kijelentette szakvéleményében, hogy Bedő Ferenc sérülése husz napon tul gyógyult s ennek alapján a királyi ügyész büntetté módositotta a vádat. Dr Rézler Ervin tanácselnök kihirdette ezután az itéletet, amely szerint a törvényszék Lukács Jánost hatósági közeg elleni erőszak és sulyos testisértés vétsége miatt, — mint büntetlen előéletü egyént — az enyhitő szakasz alkalmazásával jogerősen három hónapi fogházbüntetésre itélte.

magánosságban felrajzó hosszu

Öt hónap mulva halt meg egy nagyrábéi véres verekedés áldozata

Zsebkésével összeszurkál a két ellenfelét Kövér Imre nagyrábéi legény

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Véres verekedés történt az idén, május 4-én Nagyrábé községben, ahol borozgatás után Kövér Imre napszámos összeszólalkozott Papp Sándorral és Futó Gyulával. A veszekedés egyre hevesebb lett, majd Kövér Imre annyira felbőszült, hogy kirántva a kését, azt Papp Sándorba szurta és sulyosan megsebesitette Futó Gyulát is. A csendőrök választották szét a verekedő legényeket, akik közül Papp Sándor csakhamar elvesztette az eszméletét. Még akkor beszállitották a berettyóujfalui kórházba, ahol két teljes hónapig kezelték, majd két hónap mulva hazabocsátották, mert a teljes javulás jelei mutatkoztak rajta. Papp Sándor otthon is kezelte magát a kórházban kapott utasitások alapján, de állapota egyre rosszabodott. Teljesen lefogyott és legyengült s tegnap, szombaton reggel meghalt.

A halálesetről jelentést tettek a debreceni királyi ügyészségnek is, amelynek indityányára dr Preiesberger Jenő központi vizsgálóbiró elrendelte a vizsgálat megindítását. Dr Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértővel a mai nap folyamán fog kiutazni Nagyrábéra, ahol bevezeti a vizsgálatot annak megállapitására, hogy Papp Sándor halálát vajjon nem még a májusban kapott veszélyes késszurás okozta-e. Ugyanekkor megejtik a boncolást is, amely a vizsgálatra nézve igen nagyfontosságu adatokat fog szolgáltatni. Ennek az eredményétől függ ugyanis, hogy Kövér Imre ellen megindittják-e a bünvádi eljárást szándékos emberölés cimén.

Több, mint tizezer ember tünik el évenként Párisban

Mindannyiszor, amikor titokzatos bünesetekmény történik s az áldozat személyazonosságát nem tudják megállapitani, a párisi lapok statisztikai kimutatást közölnek arról, hogy hány embernek veszik nyoma hosszabb-rövidebb időre, vagy véglegesen a sokmilliós városban. Most is, hogy a rendőrség lázasan nyomoz a Szajnából kihalászott, fürésszel megcsonkitott holttest ügyében, kiderült, hogy *azalatt a három hónap alatt, amelyben a gyilkosság történhetett, nem kevesebb, mint 1890 nő tünt el a fővárosban.*

Az eltünteket a legtöbb esetben sohasem találják meg. A párisi rendőrfőnökségen külön hivatal müködik, amelynek feladata az eltüntek nyilvántartása és az utánuk való kutatás irányitása. Az ujságirók megállapitják, hogy ennek a hivatalnak ma mindig a legtöbb dolga. *Hetenkint átlag 200 eltünésről tesznek itt jelentést, évenként tehát több, mint tizezerről.* Rendesen olyan férjekről vagy feleségekről van szó, kik megunták a családi tüzhely boldogságát, azután egymástól menekülő barátokról és barátnőkről, végül vásott gyermekekről, akik nagyobb szabadságért megszöknek a szülői fegyelem elől. Ezekben az esetekben, hacsak nem kiskoruak az eltüntek, a rendőrség nem nyul közbe eseleges, tehát nem viszi vissza a szökevényeket a lakásukra, hanem csak közli az érdekeltekkel, hogy a keresett egyén merre tartózkodik.

Különösen diszkrét a rendőrség, amikor férj vagy feleség eltünése ügyében kérik a segitségét. Ilyenkor ugyanis nem az otthonmaradt házastársat informálja, hanem a szökevénnyel közli, hogy a férje vagy felesége bejelentette eltünését és keresteti. Ha a szökevény megengedi, hogy uj tartózkodási helyét tudomásra hozzák házastársának, akkor a rendőrség él az engedéllyel, de egyébként csak arról értesiti az otthonmaradt hitvest, hogy a keresett személy életben van, jól érzi magát és *ezentul nélküle óhajtja tölteni napjait.* A rendőrség ilyen taktikájának köszönhető, hogy a féltékenységi tragédiák és szerelmi bosszuból folyó gyilkosságok száma nem nagyobb a jelenleginél.

Riskó Kossuth-u. 3.
szücsmühelyében
szőrmebundák
elsőrendü kivitelben készülnek.

Épület és butor-
vasalások,
fournérok
Bészler Lajosnál,
Széchenyi utca 2. sz.

ELSZAKITOTT ERDÉLY

Erdélyben és Romániában szörnyü hazugságokat tartalmazó iskolakönyvekkel bőszitik fel ellenünk az oláh diákságot

Nevetséges és tendenciózus rágalmak az oláh tankönyvekben

(A Debreceni Ujság tudósítóiától.) Pontosan egy évvel ezelőtt országos szenzációt keltettek azok a cikkek, melyekben bebizonyítottuk, hogy azok az iskolai könyvek, melyeket az oláh diákok a kezükbe kapnak, telve vannak a legbornirtabb és legvadabb magyargyülölettel. Az oláh kultuszminisztérium égisze alatt kiadásra kerülő könyvek, melyeket iskolai revizorok és egyetemi tanárok irnak, valóságos vérvádat emelnek a magyarok ellen.

Csak néhány példát idézünk ezekből a könyvekből: Bucuilescu és Tascu inspektorok által szerkesztett elemi iskolás olvasó könyv szerint a magyarok olyanok, mint a majmok. Fejük nagy, szemük kicsiny, orruk tompa, kezük lelógó. Mindig lovon ülnek, rövid, görbe kardot visel nek és vadállatokhoz hasonlóan ordítanak. Levágták az ellenség fejét. A koponyából kupát készítettek. Ebből ittak. Az ellenség szivét kivágták, feldarabolták, megették és ehhez vért ittak.

Costescu és Stoinescu vezérinspektorok negyedosztályos elemi iskolás könyvében a következők áll anak: Egyetlen barbár nemzet sem tett nekünk annyi rosszat, mint a magyarok, akik évszázadokon keresztül sulyos rabszolgaságban tartottak bennünket.

Gh. Joan—Debrovici—Gheorghiu és Vasiliu inspektorok által kiadott elemi iskolás könyv felhivia a román diákok figyelmét arra, hogy a magyarok nyersen zabálták meg ellenségeik kivágott szivét.

Cioranescu Berlinben végzett középiskolai tanár könyvében ezeket iria: A magyarok nagyon kegyetlenek voltak, akit elfogtak, megölték, kiszedték a szivét, felszeletelték és nyersen megették.

Stanescu iskolai revizor olvasókönyvében ezeket iria: A magyarok undorító és vad nép. Kivágták a foglyok szivét, megették, hogy ezáltal saját ereiüket növeliék. A magyarok megigérték, hogy barátságosan fognak élni román testvéreinkkel, de nem tartották be esküiüket. Elvették testvéreink földjét. Megölték testvéreink vezetőit, akik nem akartak magyarokká lenni. Rabláncra füzték testvéreinket. De végre felszabadultunk a rabszolgaság alól.

Culea inspektor könyvében kóbor cigányokhoz hasonlítia a magyarokat, akik nomád életet folytatnak. Scrabu és Negulescu inspektorok ezt iriák: A magyarok városokat és falvakat felgyuitottak, asszonyokat és véneket és fiatalokat irtózatos kinzások között borzalmas módon meggyilkoltak.

Stoinescu ur mélabusan megállapitia: Egyetlen más barbár nemzet sem tett annyi rosszat a románoknak — mint a magyarok.

Zaharescu professzor földraizkönyvében igy festi le a magyarokat: A magyarok eleinte félelmet gerjesztő külsővel birtak: apró karika'ábuak voltak. Kis szemük erősen belemélvedt szemüregeikbe. Szakálltalanok és roppant kegyetlenek voltak. A civilizáció első elemeit a románoktól vették és miután németekkel, románokkal, szerbekkel és horvátokkal keveredtek össze, odajutottak, hogy elfogadható termetük van, házakban laknak és nem sátrakban, vagy lóháton....

Ugyanezen iskolakönyvek ma megint ott fekszenek a könyvesboltok pultiain. Az oláh diákoknak ezeket az iskolakönyveket kell megvenniök és ebből kell magukba szívniok a magyar gyülö'etet. A minisztérium ezeket az iskolakönyveket mind ellátta legmagasabb engedélyével.

Két érdekes dolog történt az utóbbi időben ezekkel a förtelmes iskolakönyvekkel kapcsolatban. A minisztérium sok közbenjárás után egyetlen iskolakönyvtől, Zaharescu földraizkönyvétől megvonta a terjesztés jogát. Ez volt az egyik esemény.

Néhány nappal később Kiritescu minisztériumi vezérigazgató egy genfi nemzetközi konferencia alkalmával nagy büszkén bejelentette a konferencia nemzetközi hallgatóságának, hogy az oláh kormány nem tűri az idegen gyülöletre nevelő iskolakönyveket, mert az egyetlen fajta iskolakönyvet Zaharescu professzor földraizkönyvét kitiltotta a román iskolákból.

De Kiritescu vezérigazgató még nem érkezett vissza Romániába, a mikor Zaharescu professzor pert indított a román kultuszminisztérium ellen a könyve betiltása miatt. A bukaresti tábla előtt folyt le ez az érdekes per, ahol — Zaharescu professzor lett a nyertes. A táblai döntés kötelezte a minisztériumot, hogy a betiltó végzést vonia vissza.

Zaharescu professzor könyvét a minisztérium szabályszerüen engedélyezte és egy ilyen már egyszer kiadott engedélyt nem lehet többé visszavonni.

És igy az idén is ott találjuk az ártatlan diákgyermekek táskáiában Zaharescu professzor gyülölethirdető könyvét, amint ott fekszenek a többi bornirt, hazug vádat tartalmazó iskolakönyvek is.

ELADÓ

hazai sima és gyökeres szőlővesszők, szőlőoltványok:

Prima csemegefajták:

Csabagyöngye,
Madelaine royal,
Saszla fehér és piros
Muskát Ottonel.

Borfajták:

Ezerjó,
Mézesfehér,
Olasz rizling,
Pozsonyi fehér,
Szlankamenka,
Bánáti rizling,
Mézesfehér,
Kövidinka.

Előnyös árajánlattal és árjegyzékkel szolgál:

SZABÓ GYULA
szőlőoltványtelepe, Gyöngyös.

Iskolaruhákban a legnagyobb választék!

Iskolaruhákban a legjobb minőség!

Iskolaruhákban a legelegánsabb kivitel!

Iskolaruhákban a legolcsóbb árak a

Magyar Ruhaiparnál.

Közvetlen a Bika-szálló épületében.

HIREK

1930 szeptember 21. Vasárnap.
Prot.: Máté. Kath.: Máté.

—

1930 szeptember 22. Hétfő.
Prot.: Móric. Kath.: Móric

—

IDŐJÓSLÁS

Hazánkban élénk délnyugati légáramlás mellett a hőmérséklet tegnap 25—30 Celsius-fokra emelkedett. Budapesten a napi maximum 9 fokkal haladta meg normális értékét. Eső nem volt. — Budapesten 20-án délben a hőmérséklet 26 fok Celsius.

Időprognózis: Az idő rosszabbodása valószinü, hösüllyedéssel esőkkel esetleg zivatarokkal.

—

VASÁRNAPI ISTENTISZTELETI REND

A református templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál Kovács József, d. u. 5 órakor Kalas Ferenc. Kistemplomban d. e. 9 órakor prédikál Márki Kálmán, 11 órakor Lasota Károly missiói iskolai tanár tart istentiszteletet, d. u. 5 órakor Magyar Bertalan. Kossuth-u. templomban d. e. fél 9 órakor prédikál v. Szabó Endre, 10 órakor Szabó Géza, d. u. 5 órakor Madar Zoltán. Árpádtéri templomban d. e. 10 órakor prédikál Madar Zoltán d. u. 3 órakor Szabó Géza Ispotályi templomban d. e. 10 órakor prédikál Kalas Ferenc, d. u. 5 órakor Szabó Géza. Homokkertben d. u. 3 órakor Tóth Miklós. Csapókertben d. e. 10 órakor prédikál Madarász József, d u. 3 órakor Halász András. Nagycserén Bagdy Dániel. Hegyesen d. e. 10 órakor, Elepen d. u. 3 órakor prédikál Papp Imre, Pacon dr Erdélyi S. Sámseni uti iskolában d. u. 4 órakor Kovács Árpád. Nyulasi uj iskolában d. e. 10 órakor prédikál Tantó Sándor. Barcavásártéren d. e. 9 órakor levente istentisztelet, prédikál Tantó Sándor. Köntösgáton d. u. 3 órakor Kardos Lajos. Wolafika-telepen d. u. 3 órakor Hadhazy Pál. Nagyerdőn d. e. 9 órakor prédikál dr Kökényessy A. Nagyerdőn d. e. 11 órakor prédikál Mezey Béla. I. sz. gazd. iskolában d. e. 9 órakor prédikál Mezey Béla. VI. ker. lev. Mezey Béla. — Diószegi uti elemi iskolában d. e. 10 órakor prédikál Vajda László. Kösélyszegen d. e. 10 órakor prédikál Konrád Zoltán. Nyilastelepen d. u. 3 órakor Gerda Sándor.

—

A róm. kath. templomban

Rendes vasárnapi szentmiserend. — Délelőtt prédikál dr Lindenberger János apostoli kormányzó. Délután litánia, utána prédikál Kovács Sándor, a „Katholikus Figyelő" szerkesztője.

—

Az evangélikus templomban:

A debreceni evangélikus templomban f. hó 21-én, vasárnap d. e. 10 órakor istentisztelet tartja: Rapos Viktor. — D. e. 9 órakor ifjusági istentiszteiet tartja: Labossa Lajos

—

— **Vallásos összejövetelek a Svetits-intézetben.** A Jézus Szive Leányszövetség vasárnap délelőtt 10 órakor, a Szivgárda pedig vasárnap délután 4 órakor összejövetelt tart a Svetits-intézetben.

— **A Déri-muzeum** ma, vasárnap délelőtt 9—1-ig nyitva. A megtekintés dijtalan. A hét folyamán hétfőn és szombaton takaritás miatt zárva, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken délelőtt 9—1-ig ismét nyitva. Hétköznapokon belépőjegy 50 fillér; tanulók, egyetemi hallgatók és katonák 20 fillért fizetnek. Gazdagon illusztrált, nyomtatott Vezető ára 1.— pengő.

— **Elrontott gyomor,** bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájiz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József" keserüviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a **Ferenc József** viz használata a sok evés és ivás káros következményeinél igazi jótétemények bizonyul. A **Ferenc József** viz kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

— **A hajduszováti fogyasztási és értékesitő szövetkezet** igazgatósága pékmühelye részére keres szakképzett pékmestert. A pék kötelessége lenne a fióküzlet vezetése is, tehát olyan egyének jelentkezzenek, kiknek családtagja közül erre alkalmas egyén van. Óvadékul 400 pengőt kell letenni az igazgatóságnál. Lakást természetben biztosit a szövetkezet.

— **Magyar Turista Egyesület** debreceni osztálya fényképkiállitása 1930 november 15-én, melyre bárki jelentkezhet, eddig 26 dij futott be a gyárosoktól, kivánatra a kiállitásra kölcsön keretek, bővebb felvilágositással kizárólag **Berzéki** Sándor és **Springer** József fotóüzlete szolgál teljesen külön álló más kiállitástól. Amateuröknek olcsó árak, turista tagoknak engedmény a keretekből.

— **A Kereskedő Társulat elnöksége** meleg köszönetének kifejezésével közli, hogy Kontsek Géza ur a társulat fenntartotta fiu felsőkereskedelmi iskolán egy jómenetelü, arra ráutalt növendék részéne az évi 250.— P tandij erejéig tandijmentességet biztositott.

— **Köszönetnyilvánitás.** Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak és ismerőseinknek, akik felejthetetlen kedves jó feleségem, édes jó anyánk, nagymamánk elhunytával bennünket ért mélységes fájdalmunkban résztvétükkel vigasztaltak, fogadják hálás köszönetünket. Sigér Dániel és családja.

— **Árverés az állomáson.** Debrecen állomás teher kiadási raktárában folyó hó 23-án délelőtt 9 órakor nagy árverés tartatik, mely alkalommal eladásra kerül 7 hordó bor, 3 hordó pálinka — rum, 1 láda szappan, 1 doboz karbid, 1 göngy uj varrógép, 1 láda cukorka, 1 doboz ásványi kenőolaj, 1 láda csomagolópapir, 1 hordó káliszappan, 1 zsák őrölt paprika stb. Debrecen, 1930 szeptember hó 20. Némethy, raktárfőnök.

— **Méhészek figyelmébe.** A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara méhészeti szakosztálya minden hónap második és negyedik péntekjén méhészeti szakelőadást rendez. A legközelebbi előadást dr Örösi Pál Zoltán tartja: „Fiatal méhek szerepe a család telelésekor" cimmel, szeptember 26-án, pénteken délután hat órakor, a Polgári és Gazdakör uj helyiségében, püspöki bérpalota, III. kapu, I. emelet, 16. ajtó. Az előadás dijtalan, mindenkit szivesen lát a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara.

— **Győződjön meg,** hogy Hosek Győző „Ibolya" virágcsarnokában Kossuth 2. milyen gyönyörü virágok vannak! Alkalmi csokrok, kosarak, gyászkoszoruk utólérhetetlen izléssel pontosan és olcsón helyben és vidékre elkészittetnek.

— **„Michel" európai 1931-es bélyegkatalogus** már kapható, orvosi, jogi könyvek legnagyobb raktára, fényképészeti cikkek, papirok **Springer** foto-, könyv-, papirkereskedésében. Telefon 10—57.

Én is Philips rádiót veszek!...

MERT: **amit nyujt, az: zene! Hangtisztasága tökéletes, minősége kivalo. Könnyen kezelhető. 6-12-18 havi részletre beszerezhető.**

PHILIPS RÁDIÓ

Minőség, jótállás, részlet, service.

— **Mentők müködése a mult hónapban.** Az elmult hónapban mentési esetek fordultak elő: sebészeti bántalmak 69, belsőbajok 34, szállitások 313, mozgóőrség 128, egyéb bajok 2, összesen tehát 548 eset. Az esetek közül 12 öngyilkosság fordult elő. Az öngyilkosságok módja 1 esetben szurás metszés, 2 esetben lövés, 2 esetben akasztás, 7 esetben mérgezés volt. Betegszállitásoknál 12 esetben a hatóságok, 33 esetben egyes hivatalok, 186 esetben magánfelek hivták fel a mentőket első segélynyujtásra. Elmebeteg szállitás 12 esetben történt. Első segélyben részesült 60 férfi 38 nő, 7 gyermek. Az esetek és szállitások közül 344 nappali, 74 éjjeli, 68 belterületi, 350 külsőségi eset volt. A mentőautó által befutott ut 1514 km., a mentőkocsi által befutott ut 1148 km.-et tett ki.

—

Ez aztán előrelátás

— A maga kedves felesége erősen adag.

— Szerencsétlen, hisz éppen ezért vettem el. Ha tudniillik uj ruhát akar — amig kidadogja a kivánságát, a ruha kimegy a divatból.

—

— **Izlésesen, szépen öltözködhetünk,** sok pénzt takarithatunk meg, változatosabbá tehetjük ruhatárunkat, ha magunk készithetjük ruháinkat. A nőikezek, a praktikus tudományban való jártassága a régi darabokból is kedves ruhákat varázsol. Mindjárt itt van már az ősz! Alakitani való őszi anyag is kerül minden háznál és minden urinő megszerezheti magának azt az örömöt, hogy magavarrta ruhákban járhat, mert Laborfalvy Márkos Lujza, Rákóczi-utca 41. szám alatti divatszalónjában, minden urinő könnyü szerrel tanulhat modern, praktikus nőiszabászatot, varrást, iparilag is a legrövidebb időn belől. Ezen, elegáns ruháiról és jutányos áirairól ismert, közkedvelt nőidivatszalonban mindig sok uriasszony és leány tanulja a szabás-varrás müvészetét a legszebb eredményekkel. Tanulóleányokat is állandóan felvesz.

— **Most jelent meg** a Tudományos könyvkiadó (Budapest, Baross-utca 21. Novák) kiadásában dr Völgyesi Ferenc, a közismert hypnotizör orvos előadása, melyet az ez évi Baden-Badenbeni nemzetközi orvoskongresszuson tartott: „Kényszerneurosis és hypnosis gyógymód" cimen. A mindenkit érdeklő kiadmány ára 1.60 P.

— *FEHÉR BÁRÁNY SZEGED CIMERÉBEN.* Szegeden az utóbbi időkben valóságos lojalitási hullám árasztotta el a város képviselőjének személyét, gróf Klebelsberg Kunó kultuszminisztert. Nemrégiben azt indítványozta Szegeden valaki, hogy ebben az esztendőben Kunó névre keresztelteljenek minden ujszülött csecsemőt. Most aztán még különösebb hirrel lepi meg a világot egy bennszülött szegedi közpolgár, névszerint *Lévay* Ferenc dr önálló indítványt adott be a városi közgyüléshez és husz gépelt oldalra terjedő indokolásban kifejti, miszerint itt az ideje, hogy Szeged 211 éves cimerét megváltoztassák.

„A pajzson lévő páncél-rostély és fejedelmileg ékesitett nyilt sisak felett lévő, kiemelkedő fehér bárányt fel kell cserélni gróf Klebelsberg Kunó miniszter magyarruhás alakjával, mely áldólag terjeszti kezét a cimer fölé.

Igy dr Lévay szegedi közpolgár! Az ötlet olyan szép, olyan frappáns, hogy ha egy kis humor lenne Szeged közgyülésében, frenetikus lelkesedéssel, egyhangulag elfogadná az önálló indítványt. Elvégre a cimer se nagyon változna meg, csak azt nem lehet még tudni, hogy mit szólna a dologhoz gróf Klebelsberg Kunó. Nem ártana, ha a szegediek kikérnék az ő véleményét is.

— **A Petőfi Dalkör próbái.** A Petőfi dalkör müködő tagjai felkéretnek, hogy szeptember 23-án, kedden este 8 órakor a dalkör (a Burgondia-utcai iparos tanonciskolai épület első emeleti) helyiségében a dalpróbák tarthatása végett megjelenni sziveskedjenek.

— **Irószerek,** festékek, füzetek (Calasanzi és Svetits iskolák) bármelyik iskolába, tankönyvek legnagyobb választékban Antalfy József könyv- és tanszerraktárában. Szent Anna és Varga-utca sarok. Telefon: 6—12. szám.

— **Jutalmat kap,** ki velem poresalmai Papp István okl. gazda, állitólag Debrecen, Pacsirta-utca 44. sz. alatti lakos jelenlegi lakhelyét közli Molnár igazgató, Budapest, V. ker. Széchenyi-utca 1. szám.

— **B. Vattay Margit táncintézetében** ifjusági, egyetemi és gyermekkolonokra beiratkozás egész nap eszközölhető. Péterfia-utca 30. b)

— **Kedélyes hangulatot** teremt a családi körben, amikor a háziasszony az illatos, aromás Meinl-kávét hozza az asztalra. A Meinl-cég fióküzletében naponta frissen pörkölt kávét kaphat.

— **Tüzrendészet a mult hónapban.** A mult hónapban a tüzkár nyilvántartásban 19 tüzeset vezettetett be. A tüzrendészeti bizottság a mult hónapban 6 tüzesetnél tüzvizsgálatot tartott, megvizsgált ezenkivül egy benzinraktárt, egy mozgófényképüzemet, egy házi sütő kemencét és felvonó kezelésből, illetve vezetésből levizsgáztatott 4 egyént. Az elmult hónap folyamán a város területén 2 faégés (erdőben), 2 kéménytüz és koromégés, 1 faszén raktártüz, egy nyárikonyha tüz, 1 villamos vezeték égés, egy szalmaboglya tüz, 1 szoba tüz és egy pince tüz volt. Ezen tüzesetek folyamán megkeseredett misült érték kb. 724 pengő, mely biztositás révén nagyrészt megtérül.

— **Társas utazás a Szentföldre és Egyiptomba.** Indulás december 17-én, visszaérkezés január 7-én. Utirány: Budapest—Trieszt—Brindisi—Jaffa—Jeruzsálem—Kairó—Luxor — Alexandria—Brindisi—Trieszt—Budapest. Az összes költség 1200 pengő. Programmot küld felvilágositást ad: Makfalvi Ferenc felsőkereskedelmi isk. igazgató Budapest VI Szinyei Merse-utca 11. fsz. 8.

A gyógyulás utján.

— Hogy van a barátnőd a kleptomániájával?

— Ó, sokat javult. Most már csak az értékes tárgyakat lopja el.

— **Tankönyvek használt és uj állapotban** az összes iskolák részére kaphatók **Csáthy Ferenc rt.** könyvkereskedésében, Ferenc József-ut 8.

— **„Helen Society."** Daán Ilona megjött nyaralásából és ujra megkezdte a tanitást. Angol, francia nyelvre vállal tanitványokat, ugyszintén énekre. Hangot a legelső mesterek módszerével képez, tökéltes lélegzet-technikát és hibátlan hangvételt tanit. Próbaének ingyen. Jelentkezés naponta délután 2—6-ig. Fordit angolból, franciából, németből. Piac-utca 40., I. emelet.

— **Megjelent** a dr Salánki-féle Ideg-elmegyógyászati compendium I. kiadása. Kapható Böhm Ferenc könyvkereskedésében. Bika-szálló mellett.

— **Cserépkályhák,** kandallók, porcelán takaréktüzhelyek nagy választékban raktáron. Elvállalok cserépkályhák átrakását és tisztitását jutányos áron, helyben és vidéken. — Krisch Károly kályhásmester Debrecen, Ferenc József-ut (volt Piac-utca) 89. Telefon 12—18.

SZINHÁZ-MÜVÉSZET

Konyves Tóth Mihály, Debrecen egykori prédikátorának unokája a Csokonai-szinház müvésznője

Pénteken este mutatkozott be nagy sikerrel *Szendrey* Julia szerepében a Csokonai-szinház ujonnan szerződtetett fiatal hősnője, *Könyves Tóth* Erzsi. Akik szivükön viselik a „nemzet napszámosainak" nehéz, szinte emberfeletti küzdelmét, azoknak figyelmét eddig sem kerülte el szépen ivelő utja. Először az erdélyi, azután a csonkaországi lapok kritikái jelezték ennek az utnak egyes állomásait. Minden egyes alakitásában izmosodott és ma már a magyar szinészek legjobbjai közé tartozik.

Érthető érdeklődés előzte meg debreceni feliéptét, hiszen neve is, a Könyves-Tóth név értéket jelent s Debrecen történetével össze van forrva. Nemcsak névrokona Könyves-Tóth M.hálynak. Debrecen egykori nagynevü lelkipásztorának, hanem szoros vérségi kapocs füzi hozzá: unokája.

Beszélgetésünk során természetesen a családi vonatkozásokat érintjük:

— A hosszu, unalmas és meleg Eger—debreceni ut után bizony fáradtan érkeztem ide, ahol még nem jártam s ahová oly régóta szerettem volna jönni. Hiszen, ha nem is itt születtem, de innen származtam. Érthető meghatódottsággal állottam meg a Kossuth-szobor előtt, melynek egyik mellékalakja nagyapám, Könyves-Tóth Mihály. Az a Könyves-Tóth Mihály, aki a szabadságharc alatt református lelkésze volt Debrecennek s akit 1849-ben halálra itéltek az osztrákok. A halálos itéletét várfogságra változtatták át és 1856-ig ült Kufstein várában. Azonban sem papi, sem tanitói állást nem vállalhatott. Csak a kiegyezés után, 1871-ben választották ujból lelkésznek. Nagybátyám Könyves-Tóth Kálmán volt, Debrecen hires költőpapja, az egykori ispotályi lelkész.

Feltesszük a banális kérdést, hogy szivesen és örömest jött-e Debrecenbe, amire csak az igenlő választ vártuk, de feltevésünkben csalódtunk.

— Őszintén szólva, nem. Régóta vágyom Debrecenbe, de mióta szinésznő vagyok, mindig szorongás fogott el, ha arra gondoltam, hogy valaha Debrecenben kell játszanom. Féltem s talán még most is félek Debrecentől. A Könyves-Tóth névnek nemes, sulyos patinája van. Értéket jelent s különösen érték Debrecenben. Ez a név nemcsak azzal a kellemes tudattal jár, hogy viselhetem és büszke lehetek rá, hanem sulyos kötelezettséggel és felelősséggel. Arra kötelez, hogy minden igyekezetemmel méltó legyek hozzá, jóhirét öregbitsem. Mint kezdő szinész talán nem is jöttem volna ide, de három évi kolozsvári, négy évi miskolci s egy évi szereplés után elmertem el mertem jönni. Azon leszek, hogy tehetségem javát adjam, azt szeretném megmutatni, hogy talán nem leszek méltatlan a Könyves-Tóthok emlékéhez.

Debreceni benyomásai felől érdeklődünk.

— Sokat nem tudok mondani. Ugy érzem, hogy a pénteki bemutatón szivesen fogadott a közönség; ami nagyon jól esett s ma talán őszintén mondhatom: *azt hiszem, hazajöttem.*

Könyves-Tóth Mihály unokája, Könyves-Tóth Kálmán unokahuga a Csokonai-szinházban Thália papnője. *(te.)*

Viktória

Operett 3 felvonásban. Szövegét irta Földes Imre, zenéjét szerzette Harmath Imre. Bemutatta 1930 szeptember 20-án a Csokonai szinház.

Szombaton este a Csokonai-szinház uj együttessel mutatkozott be. — Debrecenben, ahol a müsor gerince évek óta az operette, többé-kevésbbé jelentősége is van a könnyü muzsa első megszólalásának. Hiszen a keretből, a külső körülményekből, amik között ez történik, következtetni lehet aztán, hogy az uj szezonban milyen fontosságot tulajdonit a szinház-vezetés ennek a müfajnak. Meg lehet állapitani, hogy az ősi tradiciókkal rendekező müintézet most kezdődő szezonjának ez volt a *tulajdonképpeni* megnyitó diszelőadása. Legalább is erre mutat a darab szokatlanul fényes kiállitása, a zsufolt ház, a sok gourmandéria, ami az éjfél utánig tartó előadáson felszolgáltatott. De vajjon mit jelenthet, hogy épp az operett bemutatkozására vonult fel a reménybeli Szinpártoló Egyesület vezéri kara és egyelőre mérsékelt számu tábora? A kérdésre — ugy lehet — egyelőre tapintatlanság volna válaszolni.

Viktória istenasszonynak darabcimü választott neve, ki tudja, hátha ujra az operette fölényes győzelmét, elsöprő rohamát jelenti, hangsulyozza most is a szubvencionált kulturával szemben.

Az eseményeknek jobb elébe nem vágni. Hadd peregjen szépecskén minden ugy, akár a *Földes* Imre mesése. A „Tüzek az éjszakában" irója ezalkalommal ugyanis operette-librettóval próbálkozik meg. S ugylátszik, az óriási rutin, a fölényes szinpad-ismeret egyszerre átsegiti az uj terep nehézségein is. Sőt még valami ujat is hoz, amihez a müfaji professzionistái abszolut nem értenek. Épkézláb, eleven, jól összemarkolt, mégis szórakoztató történetet ad az amerikai nagykövet asszonyává lett magyar lány és a halálraitélt hadifogoly huszártiszt szerelmi históriájában. A háborus irodalom ezzel helyet kap az operett-szinpadon is és, valljuk be, abban a formában, ahogy eddig csinálták, itt sokkal szimpatikusabb. Annyi hiba talán ide is becsuszott, hogy — nyilván a pesti „dramaturgok" — Földes Imrét is megspékelték némi revüvel és néhány bus-feketei trükkel, amivel alaposan megnyujtották, néhol ellaposították a darabot. A második felvonásban letáncolt, Rákóczi-indulós, nemzetiszin szalagos katonaslager pedig megszólalásig hü utánzata az egyszer már szerencsésen elfeledett „Harminckettes baká"-nak.

Harmath Imre érdekes, jazz hangszerelésü muzsikájában vannak fülbemászó melódiák, ügyes slágerek de erőszakolt részek is.

A darabot, — miként már emlitettük is, — igen bőkezüen állitotta ki az igazgatóság. Uj diszletek, sőt csodák-csodája, rendes butorok is vannak. A tempó gyors, egyenletes, alig-alig valahol törik le néhány percre. Unger István ismét igen jó rendezőnek bizonyult. Intelligenciája, alapossága, hozzáértése bizonyára végleg ki fogja küszöbölni azokat a bosszantó szarvashibákat amik minduntalan jelentkeztek azalatt az idő alatt, mig elődje szerencsétlenül tette a debreceni szinikultúrát.

A Viktória cimszerepében ért vissza a debreceni szinpadra Timár Ila, akinek játék és énekkvalitásai általánosan ismertek. Sok tapssal, őszinte szeretettel fogadta közönsége. Erényi Böske az uj szubrett primadonna, akinek nevét, mint az operett-ensemble nagy slágerét lobogtatták a kommünikékben, a jövő tudja majd pótolni Ferenczy Mariannt, aki Pestre szerződött. Ő viszont Pestről jött, ahonnan a rutint, a tánckészséget, az elegáncia külsőségeit hozta magával. A szubrett-primadonna igazi belső értékeit, a természetes derüt, báját, kedvességet, mesterkélten temperamentumot nélkülözni kénytelen alakitásából. Barna Ancy most is törékenyen finom lányalakot állit elénk. Unger István szép hangjával, meleg szivről, még szinészi intelligenciáról tanuskodó játékával legkomolyabb értéke az együttesnek. Sokat fejlődött, eszközei csiszolódtak, játéktudása elmélyült. Antók kemény, elegáns huszártisztje jól megfogott alak. Hangja is erőteljes, meleg zengésü. Misoga László ujra elemi erővel ható komikummal, pompás cigány figurával tartja állandó derültségbe a publikumot. Ió Sugár Mihály és elsőrangu kabinet alakitásával egyszerre a publikum kedvencei közé érkezett be Kormos Ferenc. Dolinayról és Horváth Ilcvről alapos véleményt majd csak később lehet mondani.

A muzsika értékesebb részeit tökéletesen hozta ki a zenekarból Szathmáry Endre karnagy, akinek pálcája alatt frissen, iüktető erővel szólaltak meg a sláger-számok is.

A klakk, egyelőre szelditett kiadásában, de ujra megjelent. Nagyon böles és hasznos intézkedés volna, ha nem engednék meg, hogy mikor már senki se tapsol, négy-öt karzati suhanc csataorditásaira, azonnal lelkesen ismételjék egyes szereplők épp azokat a táncszámokat, amelyeket egyszer végig nézni is tökéletesen elég volt. *(mars.)*

A tea-fogyasztás

egy nemzet kulturájának fokmérője. Aki rájön arra, hogy miként kell a teát fogyasztani, az sokat fog teázni, mert a tea nagyszerü élvezetet nyujt. Jó teát és jól bevált főzőutasitást adunk

tea-speciálüzletünkben.

Meinl Gyula Rt

Telefon 4-93. Ferenc József-ut 59.

Intézeti ruhaszövetek, csikos bluzkelmék, matracok, paplanok, flanell takarók a megszokott olcsó árban

Petriknél,

Szent Anna-utca 5. sz.

Női, férfi és gyermekharisnyák, vásznak és asztalnemüek nagy választékban

A cord bársony ujdonságok megérkeztek.

Jóminőség! Nagy választék! Szolid ár!

HETI MÜSOR:

Vasárnap, szeptember 21-én délután: Repülj fecském, operett repriz. — Este: Viktória.

Hétfő A) 1. bérlet: Viktória, Operett.
Kedden bérletszünetben: Viktória, Op.
Szerdán B) 1. bérlet: Viktória, Op.
Csütörtökön bérletszünetben: Viktória, Operett.
Pénteken C) 1. bérlet: Viktória, Op.
Szombaton bérletszünetben: Viktória Operett.

—

MOZGÓSZINHÁZAK MÜSORA:

Ma, vasárnap:
KOZÁKOK
Tolsztoj Leó világfilmje 12 felvonásban. **John Gilbert** és **Renée Adorée** főszereplésével. És a **Csókcsaló.**
Jaj a baba.
Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

—

VIGSZINHÁZ
Fél 7 és fél 9 órakor:
Esetleg Napoleon
Vigjáték 7 felvonásban.
A szerelem rózsái
Filmregény 7 fejezetben.

—

URÁNIA
Fél 7 és 9 órakor:
Atlantic.
Kisérő hangos: **Muki az őserdőben.**
Vasárnap 11 órakor ifjusági előadás.

Nyilttér

KIÁRUSITÁS.

Áron alól vásárolhat szöveteket, férfi ruhára, kabátokra, kosztümökre. Batthyány-u. 13. Udvarban.

ÖNKÉNTES ÁRVERÉSEN

Debrecenben Kálvin-tér 11. sz. alatti ügyvédi irodában tulajdonos eladja Széchenyi-utca 43. sz. házát azonnal beköltözhető lakással, valamint 7 hold és 252 négyszögöl Ujföld, Bellegelő II. dülőbeli ingatlanát.

Részletes feltételek megtudhatók az ügyvédi irodában, Kálvin-tér 11. szám, I. emelet.

Pénzt, időt, munkát takarit meg

kertben, kertészetben, szőlőben gyümölcsösben

Öntözzön

a szabadalmazott

AHA

gazdasági kézi

öntözőgéppel.

Nem permetez, nem locsol, nem áraszt. Az öntözővizet közvetlenül a termelőtalajba, a gyökérzethez vezeti. **1/10 vizzel, 1/20 munkával 100% többtermelést ér el.**

Ára 28 P 60 fillér. Ezidőszerint még 35% kedvezménnyel 18 P 60 fillérért rendelhető meg

GAAR ÖDÖN

Budapest, VI., Andrássy-ut 88-90 d.
Kérjen prospektust még ma!

HAJDUFÖLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti: **Meissner Károly.**
a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara s.-titkára.

Gazdasági utijegyzetek

Mezőgazdasági válság és a vámpolitika

Igen érdekes az Alsóausztriai Mezőgazdasági Kamara igazgatójának dr Dollfusnak véleménye a mezőgazdasági válságról és a vámpolitikáról amit különben az augusztus hóban Antwerpenben megtartott nemzetközi mezőgazdasági bizottság gyülésén is ismertetett. Azt hangoztatja, hogy az európai mezőgazdasági válság enyhitésének egyik eszköze a vámrevizió, illetőleg az egymásra utalt államok nemzetközi forgalmi korlátozásainak megkönnyitése. Szerinte a mezőgazdasági termények értékesitésének legnagyobb akadálya a jelenlegi vámrendszerek és e cél érdekében a gazdaságilag egymásra utalt államok egymás között preferenciális vámrendszert kellene, hogy létesitsenek. Mint uj dolgot emlegették! Magyarországon már régen hangoztatjuk!

Az osztrák gabonamonopólium

Midőn Wienben jártam, az illetékes köröktől igen érdekes tervet hallottam arra vonatkozólag, hogy miképen óhajtja Ausztria, a kialakulóban levő mezőgazdasági export államok termény értékesitési programmjával szemben a maga érdekeit megvédelmezni. Az illetékes körök ezt a gabona egyedáruisággal kivánják ellensulyozni, annak dacára, hogy nemcsak a fogyasztó és ipari érdekeltségek ellenzik ezen tervet, hanem több hangadó gazda sem találja elfogadhatónak. Tagadhatatlan, hogy ha a tervet keresztül viszik, illetőleg megvalósitják a gabona monopóliumot, ugy ezt a gabonaexport államok és igy elsősorban Magyarország bizonyos fokulag meg fogják érezni, miután igy a gabonaárak alakulására feltétlen nagyobb befolyást tud gyakorolnia, mint a jelenlegi szabadkereskedelmi rendszernél. Nem hisszük azonban, hogy az osztrák gabona egyedáruság tervét megvalósitanák, inkább ugy véljük, hogy csak magával a tervvel kivántak nyomást gyakorolni a gabona kiviteli államokra.

A bécsi magyar borpiac

Ha valaki a wieni magyar borpincében még nem lett volna és esetleg alkalma lenne elmenni, hát — ne menjen oda. Maga a berendezés egyszerü, de izléstelen. Tulipános székek állanak az asztalok körül, a falakon csikóbőrös kulacsok lógnak. Olyan rosszul sikerült szinpadi díszletként hat a berendezés. A cigányok valami huszár és ellentengernagyi egyenruha keverékéből készült „diszöltözékekben" játszanak. Idáig végeredményben még ninesen semmi baj. Most jön a szenzáció: a paprikás csirke. Az ára feltétlenül az, amennyiben egy adag 5.60 schilling. Az üzletvezető ur (nem igen hiszem, hogy böcsője Magyarországon ringott volna) egyes asztalokhoz odalépve, leereszkedőleg megkérdi: „Ugy-e jobb mint a mamánál?" A választ azonban már nem várta meg — szerencséjére! A legkisebb magyar falu korcsmájában különbet kap a vendég. Hiszen azt gondoltuk nem lényeges, fontos itt a bor! Hiszen állami borpincében, illetőleg borházban vagyunk! Kérünk egy hosszu lépést. Közönséges aszúi borból készült hosszulépés ára 2.20 schilling — azaz két schilling és 20 groschen, (kb. 2 pengő). Azt mondják, hogy 1 schilling reá az adók, nem hiszem ugyan, hogy az összes adók 1 del. borra 1 schillinget tennének ki, azonban ha ez igy is van, lehetetlen állapot akkor az, hogy a magyar állam ugy akarion propagandát csinálni a magyar bornak, hogy 1 del. közönséges asztali bort az adók leszámitásával kb. egy pengőért árusitson. Ehez nem kell bővebb magyarázat! Aki egy alkalommal itt volt, az mégegyszer nem jön ide. A magyar bor propagandája szempontjából igen előnyös lenne, ha a wieni borpincét mielőbb megszüntetnék! *M. K.*

—

NAGY DEFICIT MUTATKOZIK A FRANCIA KÜLKERESKEDELMI MÉRLEGBEN

A G. H. jelenti: Hivatalos jelentés szerint ez év első nyolc hónapjában a francia kereskedelmi mérleg erős defeficitet mutat, 35.38 millió értékü behozatallal 29.301 millió értékü kivitel áll szemben.

A buza 10, a rozs 20 fillérrel olcsóbbodott a készárupiacon

Budapest, szeptember 20.

A liverpooli gabonatőzsde megnyitásáról háromnegyed pennys árveszteséget jelentettek és a veszteség a zárlatig fokozatosan hétnyolcad pennyvel bővült, igyhogy a tegnapi zárlathoz képest 1.5 penny árveszteség mutatkozik. Ez az irányitás természetesen rem kedvezett a terménytőzsde hangulatának, ugyhogy nálunk is határozottan lanyhább irányzat érvényesült, amelyben azonban nagyobb árveszteségek nem fordultak elő, mert az intervenció bizonyos árszinten közbelépett és nem engedte, hogy a határidős forgalomban a buza árvesztes ge csak 14—16, a rozsé 22—24, a májusi tengerié pedig 10 fillért tett ki.

A készárupiacon ugyancsak laryhább volt az irányzat, a forgalom pedig közepenarányu. A buza mintegy 45 vagonra rugó üzlet mellett 10 fillérrel esett vissza. A rozs árvesztesége jelentéktelen forgalom keretében 20 fillér volt. A takarmánypiacon általában tartott az irányzat, a zab pedig épenségge szilárd volt, amennyiben az elsőrendü zab 25, a másodrendü 10—15 fillérrel magasabb árfolyamot jegyzett, mint tegnap. Az árpa, tengeri és korpa változatlan. A magpiac üzlettelen, a lisztárak nem változtak.

A budapesti és vidéki nagymalmok lisztárai: Boletával és forgalmiadó nélkül, IX—X. havi száll. engedménnye. 0gg 36.75—37.00, 0g 36.30—36.60, 2-es 33.00—33.20, 4-es 28.5—28.75, 6-os 20.50, 8-as 11.75—[illegible], rozs 0-ás 32.00 rozs 1-es 20.00.

A határidőüzlet hivatalos árjegyzése: Buza október 15.49—15.50 (15.49), március 16.91—16.89 (16.89), május 17.18—17.25 (17.26); rozs október 9.13—9.19 (9.17), március 10.50—10.34. (10.40); tengeri május 13.30—13.42 (13.40); transito tengeri május 12.20—12.16.

A készáruüzlet hivatalos árfolyamai. Buza: tiszai 77 kg 15.30—15.90, 78 kg 15.45—16.05, 79 kg 16.60—16.30, 80 kg 15.70—16.50, felsőtiszai 77 kg 15.20—15.40, 78 kg 15.30—15.50, 79 kg 15.40—15.60, 80 kg 15.55—15.75, jászs. 77 kg 15.20—15.45, 78 kg 15.35—15.70, 79 kg 15.50—15.85, 80 kg 15.60—15.95, dunántuli 77 kg 15.00—15.20, 78 kg 15.15—15.35, 79 kg 15.30—15.50, 80 kg 15.40—15.60, pestv. 77 kg 15.00—15.20, 78 kg 15.15—15.35, 79 kg 15.30—15.50, 80 kg 15.40—15.60, bácskai 77 kg 15.00—15.20, 78 kg 15.15—15.35, 79 kg 15.30—15.50, 80 kg 15.40—15.60, a

Pestv. rozs 8.80—8.90, egyéb rozs 8.80—8.90, takarmányárpa I. 13.00—13.50, II. 12.25—12.75, felsőmagyarországi sörárpa 18.50—20.00, egyéb sörárpa 14.50—16.75, köles 11.50—12.00 repce 27.00—27.50, tiszai tenegri 14.50—14.75, egyéb tengeri 14.50—14.75, zab I. 15.50—16.50, II. 14.90—15.25, korpa 7.20—7.40, lucernamag 145—155, lóheremag arankás 100—110

—

Valuta- és devizaárfolyamok

Pénznemek: Angol font 27.73—27.88, Belga frank 79.40—79.80, Cseh korona 17.85—16.97, Dán korona 152.45—153.05 Dinár 10.04—10.12, Dollár 570.20—572.20, Francia frank 22.30—22.60, Holland forint 229.55—230.55, Lengyel zloty 63.70—64.10, Lei 3.37—3.41, Leva 4.12—4.18, Lira 29.80—30.10, Német márka 135.80—136.40 Norvég korona 152.40—153.00, Osztrák schilling 80.35—80.75, Svájci frank 110.50—111.00, Svéd korona 153.10—153.70.

Külföldi kifizetések: Amsterdam 229.85—230.55, Athén 7.37—7.47, Belgrád 10.105—10,135, Berlin 135.95—136.35, Brüsszel 79.525—10.79.775, Bukarest 3.3925—3.4125, Kopenhága 152,65—153.05, London 27.72375—27.80375, Madrid 60.15—62.15, Milánó 29.855—29.955, Newyork 570.40—572.00, Oslo 152.60—153.00, Páris 22.41—22.48, Prága 16.9275—16.9775, Szófia 4.12—4.16, Stockholm 153.30—153.70, Varsó 63.95—64.25, Wien 80.525—80.775, Zürich 110.70—111.00

—

Zürichi zárlat

Páris 20.24 és fél, London 25.04 és fél, Newyork 515.27 és fél, Bruxelles 71.85, Milanó 26.98 és egynegyed, Madrid 55.30, Amsterdam 207.65, Berlin 122.80, Wien 72.74, Szófia 3.73 és egynegyed, Prága 15.29, Varsó 57.80, Budapest 90.22 és fél, Belgrád 9.12 és hétnyolcad, Bukarest 3.07.

—

Chicagói terménytőzsdezárlat

Budapest, szeptember 20.

	Mai zárlat cent bushel	Előző zárlat cent bushel
Buza		
Szept.	8	8
Dec.	85.85.125	85.25—375
Márc.	83.375	88.75—875
Május	91.05—625	91.625—75
Tengeri		
Szept.	89.625	90.25
Dec.	85.25	85.875
Márc.	86.875	86.
Május	85.50	88.875
Zab		
Szept.	38.50	37.50
Dec.	41.25	40
Márc.	42.125	42
Május	43.125	42 875
Rozs		
Szept.	51	52.75
Dec.	55.25	56.875
Márc.	59 75	61.375
Május	62—62.125	63.75

—

Piaci árak Debrecenben

Zöldségárak: Bab 20—30, szárazbab 35, spenót 40—45, paradicsom 10—12, burgonya 8—14, veresiagyma 10—16, fokhagyma 60—70 fillér kilója; kalarábé 4—20, kelkáposzta 10—40, veréskáposzta 10—30, fehérkáposzta 10—30, uborka 3—10, paprika 1—1, karfiol 20—110, retek 8—10, zöldség 8—12 tengeri 6—8, zeller 2—8 fillér darabja vagy cnomója, borsó 60—110 fillér literje.

Gyümölcsárak: A termelőknél: szőlő 20—40, szilva 35—45, szeder 50, alma 20—35, barack 35—50, birs 60, a kereskedőknél: szőlő 30—50 szilva 35—40, szeder 40, alma 30—50, barack 30—100 fillér kilója.

Baromfiárak: Tojás 12—13 fillér, csirke 180—450, tyuk 5—6, kacsa 4—6, liba 10—12 pengő párja.

RÁDIO

Budapest

Vasárnap, szeptember 21.

Budapest. 9: Ujsághirek, kozmetika. 10:Református istentiszteiet a Kálvintéri templomból. Prédikál: Victor János dr., theológiai tanár.

11: Római katholikus istentisztelet.

Utána: Időjelzés, időjárásjelentés.

Majd: Katonai indulók. Előadja a m. kir. 1. honvédgyalogezred zenekara. — Karnagy: Fricsay Richard.

2: Gramofonhangverseny.

3.30: A m. kir. Földmivelésgyi Minisztérium rádióelőadássorozata. Horn János m. kir. kertészeti felügyelő: „A gyümölcsfák megválasztása".

4: Rádió Szabad Egyetem. (Az Iskolánkivüli Népmüvelés rádióelőadása.) — Vezrey Sándor népdal feldolgozásai a Budapesti Polgári Dalkör közreműködésével.

5.15: Eugen Stepat orosz balalajkazenekarának hangversenye.

6: Vizváry Gyula: „A szinlaposztó" és „Az apósom" cimü müvét felolvassa: Vizváry Mariska, a Nemzeti Szinház tagja.

7.30: Bodán Margit magyar nótaestje.

7.50: Sporteredmények.

8: Vigjáték-adás a Studióból. „Mukányi". Vigjáték négy felvonásban. Irta: Csiky Gergely.

Majd: A Fejes-szalonzenekar, az Ostende tangó és jazzband, valamint Toll Árpád és cigányzenekarának hangversenye az Ostende kávéházból.

Hétfő, szeptember 22.

Budapest. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye.

9.30: Hirek.

9.45: A hangverseny folytatása.

11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az egyetemi templomból.

12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye.

12.25: Hirek.

12.35: A hangverseny folytatása.

1: Pontos időjelzés.

2.30: Hirek, élelmiszerárak.

3.30: Piaci árak.

4: Asszonyok tanácsadója.

4.45: Időjelzés.

5.10: Megyery Ella felolvasása.

5.45: Gramofonhangverseny.

7: Német nyelvoktatás. (Szentgyörgyi Ede dr.)

7.30: Rádióamatőrposta.

8.15: Norvég-est. Közreműködik: Astri Kalseth norvég énekesnő, Dohnányi Ernő dr., Stefániai Imre és a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Karnagy: Dohnányi Ernő dr.

Utána kb.: 9.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hirek.

Majd: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia-nagyszállóból.

10.30: A m. kir. 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. Karnagy: Fricsay Richárd.

—

Külföld

Vasárnap, szeptember 21.

BÉCS. 10.30: Egyházi zene. — 11.05: A volt népoperai zenekar hangversenye, Zechner zongoraművész közreműködésével. — 1.15: Az 5. alsóausztriai gyalogezred zenekarának hangversenye. — 4: Walter von der Vogelwiede emlékünnepe, közvetités Mödlingből. — Utána a délutáni zene folytatása. — 7: Csellóest. — Utána Beszeher zenekar játéka, Davis Ernő közreműködésével. —

BERLIN. 4: Szórakoztató zene. — 6.45: Schubert és Beethoven szonáták. — 8: Tizenhárom számból álló Wagner zenekari est. — Utána éjfél 12.30-ig tánczene.

BELGSÁD. 10.30: Gramofon. — 12.30 Déli zene. — 4: Cigányzene. — 5.30: Népdalok gitárkisérettel. — 6.30: Harmónikázás. — 7.30: Prága.

BRESLAU. 4.45: Szórakoztató zene. — 5.15: Gyermekszinház. — 5.55: Zongoralecke. — 6.20: Szüreti ünnep. — 6.55: Gramofon Bécsből. — 8: Wagner-est Berlinből. — 10.30: Derüs gramofon.

BUKAREST. 10.30: Egyházi zene. — 11: Rádiózenekar. 12: Gramofon. — 4: Dinicu zenekar. — 5: Vidám negyedóra. 5.15: Dinicu zenekar. — 6.15: Gramofon. — 7: Rádió Egyetem. — 8: Mozart: Szöktetés a Szerályból c. operájának közvetitése.

BRÜNN. 7: Prága — 12.05: Pozsony. — 5.45: Prága. — 6.15. Német áriák és dalok. — 7.20: Prága.

FANKFURT. 4: Stuttgart.

GRÁC. Egész nap Bécs.

KASSA. 7: Prága. — 10.30: Gramofon. — 11: Pozsony. — 6.30: Szlovák dalok gramofonon. — 7.20: Prága.

KATTOWITZ. 3.40: Népszerü zene. — 5.25: Délutáni zene. — 7.05: Varsó. 7.25: Vidám félóra. — 8.15: Varsó. — 11: Tánczene.

KRAKKO. 4.50: Varsó. — 7.40: Gramofon. — 8.15: Varsó. — 10.30: Gramofon. — 11: Tánczene.

LEIPZIG. 7.20: Német-Osztrák kézilabdamérkőzés Danzigból. — 5.10: Staféta verseny. — 6: Hangjáték. — 7: Gitár-dalok. 8: Offenbach: Robinzonád cimü vigoperája. — 11: Tánczene.

MILÁNO. 4.30: Vegyes zene. — 7.30: Kis hangverseny. — 8.30: Lehár Éva cimü operettje. — Utána: Szórakoztató zene.

POZSONY. 7: Prága. — 11: Katonazene. 12.05: Népszerü indulók. — 4.45: Délutáni zene. — 5.45: Lőrinc Miklós Boldogság cimü vigjátéka. — 6: Gramofon. — 7.20: Prága.

PRÁGA. 7: Fürdőzenekar. — 8.30: Orgona. — 9: Brünn. — 10.30: Gramofon. — 11: Fürdőzenekar. — 12: Pozsony. — 4.15: Brünn. — 6.15: Jelenetek a Windsori vig nők cimü operából. — 7.30: Szmetana Két özvegy cimü operája. — 10.25: Kávéházi zene.

ROMA. 5.30: Vegyes hangverseny. — 6.15: Gramofon. — 9.05: Donizetti: Linda cimü operája.

VARSÓ. 4.50: Délutáni zene. — 5.25: Fuvószene. — 7.25: Gramofon. — 8.15: Hangverseny. — 11: Tánczene.

Hétfő, szeptember 22.

BÉCS. 11: Ismert operettrészletek gramofonon. 12: Winternitz zenekar. — 3.20: Vacek zenekar.

BERLIN. 4: Schopenhauer méltatása 70 születésnapja alkalmából. — 4.30: Zenei párhuzamok. — 5: Irodalmi felolvasás. — 6: Zenés ifjusági óra. — 6.30: A zene formái és nyelve. — 6.55: A rádió és a szellemi munkások. — 7.25: Fuvószenekar. — 8.15: Frankfurt.

BELGRÁD. 10.30: Gramofon. — 12.45: Déli zene. — 5.05: Hangos film-Közvettittés. — 8: Kóreti dalok. — 8.30: Bohémélet, részletek gramofonon. — 9.15: A házinégyes szórakoztató zenéje. 10.15 Balalajka zene.

BUKAREST. 3: A Bacatea zenekar román zenéje. — 4.30: Galman tenorista előadása. — 5: Rádiózenekar. — 6.30: Felolvasás. — 7: Gramofon. — 8: Mozart: Kvintett. — 8.30: Szimmel előadás. — 9.15: Soldmeneanu Olga dalestje.

BRÜNN. 11.30: Gramofon. — 12: Prága. — 5: Pozsony. — 6.10: Prága. — 6.20: Gramofon — 7.55: Kabaré. — 8: Prága. — 9.30: Hegedüverseny

FRANKFURT. 4: Délutáni zene. — 8: Beszélgetés egy vak emberrel. — 8.30: A rádióhallgatók által pályanyertesnek nyilvánitott énekesek és énekesnők hangversenye. — 9.30: Mandolin.

GRÁC. Egész nap Bécs.

KASSA. 11.30: Gramofon. — 12.30: Déli zene. — 5.10: Szólista zene. — 7: Zenés jelenet. — 7.30: Prága. — 10.15: Moravska Ostrava.

KATTOWITZ. 4.35: Gramofon. — 6: Népszerü zene. — 8: Közzene. — 8.15: Operett. — 11: Krakkó.

KRAKKO. 4.15: Gramofon. — 6: Könnyü zene. — 8.15: Operett. — 10: Varsó. — 10.30: Gramofon.

LEIPZIG. 4.30: Mesemuzsika. — 7.30: Humoros féóra. — 8: Mozart est. — 10: Bünügyi történetek — 10.30: Tánczene.

MILÁNO. 5: Könnyü zene. — 7.30: Vegyes zene — 9: Massanet: Werter cimü operája. — Utána: Szórakoztató zene.

POZSONY. 11.30: Gramofon. — 12: Prága. — 5: Délutáni zene. — 6: Hangverseny. — 7.20: Gramofon. — 7.55: Brünn. — 9: Rádiózenekar.

PRÁGA. 11.15: Gramofon. — 12.20: Déli zene. — 5: Pozsony. — 7.25: Brünn — 9: Dalok. — 9.30: Csellóverseny.

ROMA. 5: Operarészletek. — 8.35: Hangverseny

STUTTGART. Egész nap Frangfurt.

VARSÓ. 4.15: Gramofon. — 6: Kávéházi zene. — 7: Müszaki csevegés — 7.30: Gramofon. — 8.15: Lehár: Év: cimü operettje. — 11: Szállodai zene.

TESTEDZÉS

A Diószegi-uti pályán vasá nap délután három órakor lesz a Vasas--Bocskay mérkőzés

A Bocskay vasárnap délután a Vasast látja vendégül barátságos mérkőzésre a Diószegi-uti pályán. A mérkőzés érdekességre felülmulja a barátságos meccseket, hiszen egyrészt a Vasas a második ligában töltött számüzetés óta nem játszott Debrecenben, igy minden sportembert érdekel az a változás, amely a csapatban, a csapat stilusában egy év alatt végbement. Másrészt viszont a debreceni közönség a Ferencváros ellen mutatott ragyogó játék óta még nem látta a Bocskayt és bizonyára kiváncsi arra, hogy ez a pompás forma állandó marad-e a a nagy összecsapás után is.

A Vasasról az első ligában eddig lejátszott két bajnoki mérkőzése alatt azt állapitották meg, hogy visszatért a stilusos futballhoz, ahhoz a kombinációs játékhoz, amely legfőbb erénye volt amatőr ősének is és amely egyedül biztositathatja létét, megmaradását a pro-iesszionista első ligában. Kétségtelen, hogy a Bocskay nagyobb játékerőt képvisel, hogy a debrecenieknek a Ferencváros ellen mutatott ragyogó játékkal több gólos győzelmet érhetnek el ezen a barátságos mecscsen, ám ez a fölény nem olyan, hogy lerontsa a játék értékét, hogy megfossza szépségétől a futballt. A Vasas kombinációs stilusa csak kiemelője, méltó kerete lesz a kék-sárga csapat értékeinek.

A mérkőzés délután három órakor kezdődik a Diószegi-uti pályán, azért ilyen korán, mert a Vasas vissza akar utazni Budapestre még az öt óra után induló gyorsvonattal. Vasárnap délben érkezik meg a Vasas Debrecenbe s ugyancsak délben érkezik le Sághy a Bocskay centerhalfja és Buday, aki ezen a mérkőzésen próbajátékot fog játszani, hosszu idő óta először védve a Bocskay kapuját.

MA LESZ A MAGYAR—OSZTRÁK VÁLOGATOTT FUTBALL-MÉRKŐZÉS

Budapest, szeptember 20.

Hatvanhetedszer találkozik Magyarország és Ausztria válogatott futballcsapata és talán soha olyan egyforma erők nem kerültek szembe, mint vasárnap, a bécsi Hohe Warte-pályán. A csapatok felállitása a következő:

Mgyarország: Ujváry — Mándi, Löwy—Lyka, Kompóti, Berkessy—Török, Avar, Turay, Toldy, Tikos.

Ausztria: Hiden—Rainer, Tandler—Kaller, Hoffmann, Luef—Brosenbauer, Wesselik, Gschweidl, Horváth, Wessely.

Jóslásokba nem lehet bocsátkozni, mert minden attól függ, hogy a magyar csapat milyen lelkesedést és rendületet ad a küzdelembe. Ha a magyar együttes erőteljes és góratörő játékot folytat, ugy az eldöntetlenhez közeliáró minimális magyar győzelemre van kilátás. A mérkőzést az olasz Carraro vezeti.

MAGYAR FUTBALLVERESÉG RÓMÁBAN

Róma, szeptember 20.

Giovintu—„Budai 11" 6:0, félidő 4:0. Esős időben, csuszós, füves talajon vereséget szenvedett a Budai 11 az igen jól játszó torinói csapattól. Az első félidőben a budaiak nem tudták a Giovintu nagy fölényét ellensulyozni, a második félidőben magára találtak a csapat, de a fölényt a csatársor nem tudta kihasználni. A csapat a holnapi nap folyamán hazaérkezik.

—

Bárány István nagyszerü győzelme Budapesten

Budapesrtől jelentik: A pénzintézeti sportegyesület ligája ma délután rendezte Császárfürdőben uszóversenyét, melyen dr Bárány István győzött 59.6 mp-vel.

— TANKÖNYV KÖTÉSEK szolid és erős kivitelben, a legolcsóbb áron. József kir. herceg-utca 16. (az udvarban.)

APRÓ HIRDÉTESEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betüvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

Apróhirdetésekre minden felvilágositást a **141.** telefonszám ad.

HÁZASSÁG

Löwinger Sámuel Kaba, házasságközvetitő. Minden információt kibir. 63

Férjhezmennének gazdalányok tiz, harminc, ötven, nyolcvan, százhusz holdas birtokokkal. árvaleány huszezerrel, iparosleány tizenkétezerrel, özvegyasszony tizezerrel. Válaszbélyegért bővebbet Kincsen kisgazda, — Orosháza. 86

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Szőlőmunkát vállalok lakásért, esetleg vince lérnek is elmegyek vidékrei s. Cim a kiadóban. 5274

Állami nyugdijos rakodárkezelő kapus, pénzbeszedő és hasonló állást keres. — Leveleket „Nyugdijas" jeligére a kiadóba. 5[illegible]

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Középkoru
jobb nő gazdasszonyi állást kere, hol igazi nyugodt otthont találna. Gazdaságban külső, belső gazdaságot teljesen értem. Cim a kiadóban. 5256

Idősebb
asszony elmenne gyermek mellé vagy bármely könnyebb dologra. Ajánlatot a kiadóba „gyermekszerető" jeligére kérem leadni. 5250

Kifogástalan,
tisztességes, szerény igényü, intelligens árva leány, kitünően föz, háztartásban perfekt, magános urhoz önálló házvezetőnőnek menne. — Szilvássy, Nyiregyháza, Nádor-utca 12. 5218

Egy
négy középiskolát végzett leány pénztári állást keres kezdő fizetéssel. Cim a kiadóban. 5220

Napi
2 órai a időtartamra irodai, vagy hasonló foglalkozást vállal ebédkosztért (délután 2 órától). Leveleket „Komoly tisztviselőnő" jeligére a kiadóba kérem.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK

Perfekt
szakácsnőt hoszu bizonyitványokkal közeli nagyobb városba keresek. Jelentkezni d. e. 8—10 óra között. Batthyány u. 17. a. házmesternél. 102

Házmester
felvétetik Füvészkert u. 20. szám alatt egy pince szoba konyhából álló lakásra. Nyuglijas vasutas vagy rendőr előnyben részesül. 127

Tanulólányokat,
fizetésért és ingyenest felvesz Emy divatszalon, Piac 79. 124

Német
kisasszonyt keresek 5 és 8 éves fiamhoz vidékre. Jelentkezni Hunyadi utca 9. 120

Szobaleány
jó bizonyitványokkal október 1-re felvétetik. — Ferenc József ut 16., III. em. 1. alatt. 70

Tanulóleány
felvétetik nőiszabósághoz. Singer Lajosné. — Nagyvárad u. 4. (Volt Szív u.) 78

Bejárónőt
keres fiatal házaspár. Szentanna-utca 29 udv.

Takaritásért
lakást, fizetést adok gyermektelen házaspárnak. Montiezredes-utca 9. szám. 5227

Kitünően
főző, tiszta, megbizható szakácsnőt felveszek október elsejére. Jelentkezni 8—9, 1—2-ig Hatvan-u. 1. III. 52.

Jó házból
való ügyes tanulóleány felvétetik. Blitzer női divatszalon, Simonffy u. 19. szám. 9

Jó fizetéssel
női modell festéshez felvesz Thoroczkai Vigkedvü u. 11. 1020

Gyermekek
mellé jó bizonyitvánnyal biró német vagy magyar lányt keresek október 1-re. Nyomtató utca 3. udvarban. 5186

Idősebb
40—50 év körüli főzni udó tisztességes asszonyt hosszabb bizonyitvánnyal könyvvel házvezetőnőnek keres Springer könyvkereskedő főposta mellett. 5199

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Kerékgyártó
gazdasági helyet keres. Cim a kiadóban. 2252

Állást kereső nők.

Tőkével
rendelkező urileány szakképzett társat keres nőidivatszalon nyitáshoz. Cim a kiadóban. 5247

Lakatos
tanulót fizetéssel felvesz Pongrácz, Domb utca 20. 5267

Kifutófiu.
ki már nem iskolakötelés felvétetik Antalfy József könyvkereskedésében. 5266

Elsőrendü
nadrágszabót és nagy munkást állandó foglalkoztatásra azonnal felveszek. Békés Lajos uri szabósága. 94

Péksegéd
azonnali belépésre felvétetik. Dénes, Árpádtér 13. 108

Főzni
tudó becsületes asszonyt keresek délelőttre. Értekezni délután 1—3 óra között. Cim a kiadóban.

Fixfizetéssel
és jutalékkal alkalmazunk üzletszerzőket. Alföldi Faértékesitő Vállalat. Pesti utca 2. 125

Cimfestőtanulót
felvesz Held Miklós cimfestészete, Simonffy utca 36. 5053

Kertészt
keresek, aki gyümölcsfa kezelésben jártas. Bizonyitványokkal felszerelt jelentkezők keressenek fel irodámban Ferenc József ut 22—24. a délelőtti órákban. Dr Debreczeny Barna. 5173

Jól
bevezetett füszeres ügynök felvétetik. Miklós utca 13. 1586

Kulcsár
jó bizonyitvánnyal ajánl kozik. — Tudakozódás: Klein-féle cselédintézetben, Csapó utca. 54

KIADÓ LAKÁS

Ötszobás
urilakás fürdő- és cselédszobával azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 5279

Egyszobás
lakás azonnal kiadó — libakerti csőszházban. — Értekezhetni Szegfü u. 12. szám. 5278

Kiadó
egy pinceszoba kis család részére. Erzsébet u. 65. szám. 149

Két
szoba, konyha, mellékhelyiségek bérbeadó november 1-ére. Erőss Lajos utca 5.b. 100

Központban
kényelmes lakást esetleg berendezéssel ad kosztellátásért magános. Cim a kiadóban. 93

Dózsa u. 6-a.
2 szoba, konyha, mellékhelyiségek, baromfitartás gyümölcsös és veteményes kerttel kiadó. 109

Két
szoba, konyha- éles- és fáskamara, pince november 1-től kiadó. Ovoda u. 11. 107

Két
szobából és mellékhelyiségekből álló lakás november 1-re kiadó. Poroszlay ut 41. szám. 92

Vargakertben
kitünő egy szobás lakás külön udvarral kiadó. Értekezni gyári irodában 75

Egy
pinceszoba, konyha kiadó. Arany János utca 24. Otóber 1-re. 89

Kiadó
az Iparkamara Deák Ferenc és Werbőczy utcák sarkán levő bérházában 6 szobából és mellékhelyiségekből álló lakás. Ugyanott üzethelyiségek kaidók. Értekezni ház-

Egy
utcai szoba, konyha, — speiz, sertés és baromfi tartással október 1-től kiadó. Kerekes Géza u. 1. szám. 5257

Utcai
két szoba, konyha, éléskamara október 15-re kiadó. Darabos utca 3. szám. 5275

Kút,
esetleg 3 szoba, mellékhelyiségekkel kiadó, kertes udvar, sertés és baromfitartás megengedve Károly Ferenc József ut 8. 5269

Kiadó
igen kényelmes, most festett tiszta kétszobás konyhás spájzos lakás szép, csendes udvaron magános párnak havi 55 pengőért. Domb utca 20. szám. 5268

Egy
udvarranyiló szoba azonnal kiadó. Apafi utca 29. szám. 5259

Kiadó
azonnal két szoba, előszoba, konyha, üvegezett verandával mellékhelyiségekkel, Epreskert utca 7. 5254

Kétszoba
konyhával, de külön is kiadó. Miklós-utca 41. keresztépületben. 5239

5 szobás
udvari lakás, mellékhelyiségekkel kiadó. — Miklós-utca 41. Felvilágositás Péterfia-utca 9. udvarban. 5238

Kiadó
október 1-től kétszobás lakás Bihari telepen, — Láhner-utca 4. alatt. — Gazdálkodónak nagyon alkalmas. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth-utca. 5252

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba olcsón kiadó. Házmester felvétetik. Huszár-u. 13. 5239

Kicsi
szoba, konyha pince — magánosnak, gyermekteken házaspárnak eiadó. Kölcsey 18. 5213

Egy
udvarra nyiló szoba kiadó október 1-re. Csonka-utca 18. 5203

5 szobás
modern, parkettes villa, parkirozott 440 öles kertben, melléképületekkel, gazdasági udvarral eladó. Hegedüs ignatau iroda, Timár-utca 5. 5084

Kiadó
2 szobás, konyhás lakás Luther-utca 30 szám. 5212

Teleki u. 42. sz.
alatt egy utcai szobakonyha pincével, egy különbejáratu szoba, egy udvari szoba, konyha, — tágas majorudvar, istállóval stb, október 1-től kiadó. Értekezni lehet Szent Anna 53. 5283

Kiadó
a város legszebb helyén Piac utca 5. számu házban emeleti 5 szobás lakás és a Madách utca 11-a. szám alatti ház egy szoba, konyha, mellékhelyiségek és 600 n.-szögöl kertiföldel. Értekezhetni Kaszanyitzky Endrénél, Piac utca 57. szám. 87

Két
szoba, konyhás tiszta lakás, esetleg mühelynek kiadó. Varga utca 23. szám. 104

Háromszobás
komfortos lakás két utcai szobával, lifttel kiadó. Piac utca 10. 76

Világos
tágas, száraz utcai szoba pincével elsejére kiadó. Vörösmarty utca 24. szám. 85

Kiadó
a város legszebb helyén Piac-utca 5. számu házban emeleti 5 szobás lakás és a Madách-utca 11-a. szám alatti ház. — egyszoba, konyha, mellékhelyiségek -s 600 négyszögöl kerti földdel. Értekezhetni Kaszanyitzky Endrénél, — Piac-utca 57. szám. 5228

Eladó
450 négyszögöl teljesen körülkeritett telken 2 szoba, konyhás lakás. Keresztesi-utca 7. szám. 5231

Központban
udvari kettőszoba, előszoba és mellékhelyiségből álló lakás azonnalra kiadó. Vár utca 10. 5211

Pincelakás
világos, száraz, minden órán kiadó. Teleki utca 13. 5201

4 szobás
modern lakás parkirozott udvaron teljesen különálló kiadó. Irinyi utca 2. Máv. bérpaloták mellett. 5202

Központban
két szoba, fürdőszoba házaspárnak, tisztviselőknek, vagy egyetemi hallgatóknak kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 61

5 szobás
lakás minden komforttal a Svetits bérpalotában november 1-re kiadó. 59

Orvos
és ügyvéd urak figyelmébe, forgalmas helyre gyönyörü 3 szobás modern utcai lakás fürdő és cselédszobával, hozzáépitve, rendelő és váró, szoba azonnal kiadó. — Cim a kiadóban.

Két
szoba, előszoba, konyha kiadó. Király utca 5. 4916

Utcai
szépen festett egy szoba, konyha, kamarás lakás, virágos udvarban október elsejére kiadó. Apafi utca 20. Ugyanott szoba, konyha, kamara november elsejére. 5187

Kisfaludi utca
37. egy 2 szoba, előszoba, konyha, speiz teljesen uj, modern ház villanyvilágitással, egy kisebb szoba, konyha és üzlethelyiség is kiadó. Értekezni ugynott. 5174

2 udvari szoba,
konyha kis családnak október 1-re kiadó. — Arany János utca 44. 5209

Olcsó lakások
1—2 szobás szép kislakások azonnal elfoglalhatók. Hadházi utca 27. 5130

Két
szobás lakás mellékhelyiségeivel október 1-re kiadó. Mester utca 29. 5194

Szoba,
konyha, kamara kiadó Thaly Kálmán utca 4. 5163

4 szobás
uri lakás parkettes fürdő- és cselédszobával azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 5782

Kiadó
egy három és egy négyszobás komfortos lakás november 1-ére. Jókai u. 6. szám. 5776

BUTOROZOTT SZOBA

Teljesen
különálló, csinosan butorozott szoba kiadó. — Montiezredes-utca 9. sz. 5225

Kisebb
butorozott szoba különbejárattal kiadó. Miklós-utca 21. 5223

Állást kereső férfiak

Piac 10.
első emeleten különbejáratu butorozott szoba kiadó. 74

Csinosan
butorozott szoba kiadó. Széchenyi-utca 12. — Grósz Lőrincné. 44

Kiadó
egy butorozott szoba — Sestakert, Komlóssy ut 43. szám. 5248

Garzonlakás
butorozott 2 szobás kiadó. Füvészkert utca 12.

Különbejáratu
utcai butorozott szoba kiadó. Csillag utca 46. sz. 5282

Elegánsan
butozozott utcai szoba kiadó. Paic utca 79., II. emelet. 152

Szép
butorozott szoba különbejárattal fürdőszoba használattal 1—2 személy részére kiadó. Hatvan utca 2. 112

Szépen
butorozott különbejáratu szoba központi fütéssel kiadó. Sebők Zsigmond, Szent Anna utca 10-12. II. em. 2. 100

Egy
szépen butorozott szoba előszoba bejárattal azonnal kiadó. Ring, Piac u. 77. szám. 105

Kiadó
két különbejáratu utcai butorozott szoba. Kossuth u. 26. Baloldal. 96

Különbejáratu
butorozott szoba előszobával azonnal kiadó. — Margit-fürdő sarok. Halásznál. 111

Butorozott szoba
külön előszobával és külön fürdőszobával Magoss György-tér 14. sz. alatt november hó 1-re kiadó. Értekezhetni: Kalvintér 8. alatt.

Utcai
butorozott különbejáratu szoba kiadó, Kossuth u 16. 5176

Olcsó tüzifa vásár!

Bükk, cser, tölgy mászára vagy ölre

Pécsi tojásbriket', hazai porosz szenek kaphatók

Bajomi Józsefné

fa- és széntelepén. Telefon 8—93.

Csinosan
butorozott szoba kiadó Széchenyi utca 12. Grósz Lőrincné. 44

Különbejáratu
utcai butorozott szoba kiadó. Gönczy u. 5. kollégium mögött. 5171

Kiadó
két különbejáratu utcai butorozott szoba irodának, rendelőnek, lakásnak. Kossuth utca 26. Baloldal. 58

Különbejáratu
nagy, csinosan butorozott szoba kiadó. Széchenyi utca 15., emelet. 55

Csinosan
butorozott szoba azonnalra, vagyoktó ber 1-re kaidó különbejárattal. — Csokonai u. 15. 57

Butorozott
szép utcai szoba különbejárattal kiadó. esetleg ürenen Miklós utca 41. 5208

Rendelőnek
irodának is alkalmas különbejáratu utcai butorozott szoba és előszoba kiadó. Ugyaonit ruha szekrény és téli férfi kabát eladó. Szent Anna utca 34. 5166

Butorozott
szoba kiadó. Ispotály utca 13. 4983

Elegánsan
butorozott szoba kiadó. Miklós utca 4., I. emelet 997

Hónapos
szobák kiadók. Értekezni Frohner portásnál. 1025

Püspöki palotában
kiadó csinosan butorozott szoba, fürdőszoba használattal. Cim: Független Ujság Kölcsönkönyvtárában, Széchenyi u. 2. 812

Két ágyas
utcai buorozott parkettes szoba kiadó. Hatvan ucca 18. szám, II. em. bajra

Ujonnan
vett szép hálószoba butoromat gyors elköltözés miatt félárért eladnám, ugyanott egy négylámpás rádió eladó. Simonffy u. 7. I. em. 4

Központi
fütéses lakásban egyetemi hallgatónőket és hivatalnoknőket vállalok teljes ellátásra. Angol és francia társalgás. Jelentkezés naponta d. e. 11—1-ig és d. u. 2—4-ig Piac utca 40. I. em.

TELJES ELLÁTÁS

Gimnázista
fiugyermeket teljes ellátásra vál al uri család. Ugyanott lakótárs keresletik butorozott szobára Nyil utca 14. 5779

Magános
urinőnél szolid hölgy lakást, esetleg teljes ellátást kaphat. Honvéd-u 8. legutolsó lakás. 5221

Teljes
ellátásra vállalok tisztviselőnőt, vagy egyetemi hallgatónőt, magános nő Miklós-utca 26. 5222
Állást kereső nők

OKTATÁS

Németül
tanit azonnali konverzatívval. Kossuth u. 30. 5063

Zongoratarárnő
nyári szünet alatt jutányos áron magyar nóta kurzust rendez. Cim a kiadóban. 3630

Német
órákat ad dr Kövessi, Harsányi G. u. 25. 712

Énektanitás.
Hangképzés a legelső hangpedagógusok módszerével elökészités ének vizsgára lélegzés-technika és tökéletes hangvétel tanitása. Jelentkezés naponta 2—6-ig, Piac utca 40. I. emelet. Próbaének ingyen.

Institutrice
francaise cherche lecons. Mademorselle Emma Vahle Svetits intézet. 5207

Takarítónőt,
megbizható, ügyest keresek Arany János utca 2. Jelentkezni lehet Poroszlay ut 41. 95

Zongorázni
tanit urileány akadémiai módszerrel, jutányos árban. Cim a kiadóban. 5242

BUTOROK

Ebédlő
kredenc, asztal és egy nagy szalontükör eladó. Erőss Lajos utca 5-b. 5272

Eladó
férepmentes keményfa topolya hálóbutor. Bozsay telep, Szép utca 30. 116

Schöberli,
előszoba fali nagy tükör, toilettszekrény, — borprés, különféle butor eladó. Varga-u. 1., II. 7. 71

Kisebb
ovális asztalt, valamint ugyanilyen asztalt székekkel, vagy modern szalongarniturával keresünk megvételre. Cimet a 141. telefonra kérjük bemondani. 5197

Elutazás miatt
komplett háló és konyha butor egész uj eladó. — Pesti utca 17. 5210

GAZDASÁGI ESZKÖZÖK

Eladó
egy 4 lóerős Ganz-gyártmányu stabil benzinmotor, továbbá két darab Cormick-féle darálógép teljesen üzemképes állapotban és egy 19 soros Hoffher- és Schrantz-gyártmányu vetőgép. — Ez utóbbi javitást igényel. Cim: Ujfehértó, Kapitány tanya. 81

Eladó
allami csáplő magánjáróval, olcsón. Galamb utca 6. Sertésvásárnái. 128

Eladó
1 vetőgép, uj mütrágyaszóró, 1 járgány, hozzá szecskavágóval, felszereléssel együtt. Bellegelő 51. szám. 84

ÉLELMISZER, ITAL

Bor
64 fillér, 5 liter vételnél 60 fillér, Otheló vörös 80 fillér. Glück, Magosa György tér 9. szám. 56

Fajborok
sajáttermés, hordó és literenként is alacsony áron. Arany János 30. 5192

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

Autófuvarozást
legjutányosabban vállalok. Vigkedvü Mihály u. 10. sz. Telefon 9—47.

Ford-teherautó
másfél tonnás, keveset használt. — garantált üzemképes eladó. Piac-utca 16. 77

ELADÓ INGÓSÁG

Eladó
25 literes szőlőprés, taposózsák, szekrény, 4 fiókos komót, ágyak, szabóasztal, konyhaszekrény, házi és kerti eszközök. Dózsa u. 6. sz. 110

Ketrec,
nyulnak vagy baromfinak alkalmas, eladó — Kölcsey utca 6. sz. 97

Szőrmebunda,
szép fekee, fehér gyermekágy, hencser olcsón eladó. Nagyerdei Tejcsarnok. 98

Két drb,
ruhamangorló eladó. — Kossuth utca 39. házmester. Ugyanott birkabőr is, nyers és kikészitett. 5260

Eladó
tetőfedő nád, Kösülyszeg 87. Értekezni Bethlen u. 47. szám alatt. 5271

Féderes kocsi
keveset használt hentes vagy péknek vagy gazdaságba tejhordásra jó olcsón eladó. Márton Kálmán ut 30. Nyilastelep. 5276

Csavaros
káposztás hordó és alig használt gyalu eladó. — Vörösmarty 24. 5270

Egy
jókarban levő egylovas szekér olcsón eladó. — István ut 45. 5258

Eladó
csontszinü majolika kályha, 8 lyuku Zefir-kályha „Sanitas" szobagőzfürdő készülék, tömör szobaajtó, üstház rézüsttel, favágó bak fürésszel, keresztfürész, padlásléra, káposztáshordó. — Poroszlay ut 78. 5263

Alig
használt Singer női varrógép eladó, Ujkert, Jerikó utca 71. 5264

Vas-szőlőprés
eladó Kut u. 118. sz. 5273

Kitünően
működő kétlámpás rádió olcsón eladó. Simonffy utca 48. hátul. 119

Gyermekkocsi
eladó. Szent Anna utca 64. szám. 150

Viztartály,
1000 literes eladó. Poroszlay-ut 28. szám alatt 5241

Aranyfóka
bunda, teljesen uj, eladó Rákóczi-utca 9. utcai lakás. 5229

Zongora
Pirikovszky gyártmány igen jó karban eladó. — Özv. Pápayné, Szoboszlói-ut 4-d. 5205

Eladó
férfi, fiu őszi és télikabátok Zsák-utca 7., — délelőtt 10-től. 88

Kézimunka
terítők, ágyterítő, függönyök (pointlaisz) — vaskályh, tükrök eladók. Szent Anna utca 34. sz. 5244

Rádió,
villanyba kapcsolós, négy lámpás, Philips anódpótlóval, kistöltővel. — hangszóróval jutányosan eladó, Farkas ügyvéd, Hungária palota. 122

Rádió
4 lámpás elutazás miatt igen olcsón eladó. Hatvan utca 18 II. emelet bal. 5209

Főtéri
nagy üzlethelyiségnek a fele óriási kirakattal — igen előnyösen kiadó. — Cimet kérem a kiadóba leadni. 113

400 kereszt
rozsszalma Debrecenhez 10 km. eladó, Cim Horovitz Jenő, Hajduhadház. 51

Vadászfegyver
12-ös, száz pengőért eladó. Piac utca 58., házfelügyelőnél. 64

Autótaxi
jogagl együtt azonnal eladó. Cim a kiadóban. 1032

20 darab
boroshordó, cc. 250 literes, eladó, Eötvös utca 3. szám. 1004

Egy
tiszta nagyobb gyermekágy sodronybetéttel, — matráccal eladó. Cim: Piac 77., keresztépület I. e. 4. a. 41

ELADÓ ÁLLATOK

Hollandi,
szimentáli, nagy tejhozamu, 6 darab fiatal fejőstehén gazdatisztnél fizetésváltozás miatt szept. 30-ig eladó. — Ugyanott Alfa szeparátor és asztalra szerelhető modern vajküpülő eladó. Cim Graman László uradalmi intéző Érpatak, u. p. és vasutállomás Ujfehértó. 5217

Butorozott szoba

Eladó
7 erős méhcsalád országos kaptárban pergethető mézzel. Darabos u. 45. 5245

Méhcsaládok
jutányos áron eladók. — Csigekerti Honvédtemető utca 29. szám. 5260

Eladó
2 darab tenyésztésre alkalmas valódi angol 11 hónapos sertés, kan. Értekezni Gizella u. 5. sz. 99

ÜZLET, MŰHELY, RAKTÁR

Szép
üzlethelyiség központban, forgalmas helyen, olcsón kiadó. Cim a kiadóban. 5246

Fehérgyarmaton,
piactérem kiadó üzlethelyiség teljes berendezéssel, mely 45 évig forgalmas rőfös, cipő- és divatáru üzlet volt. Dijmentes felvilágositást ad dr. Szabados Béla ügyvéd. 40

Forgalmas
helyen bármilyen célra üzlethelyiség kiadó. — Pesti utca 39. 5277

Kiadó
műhelyhelyiség irodával együtt. Értekezhetni Piac utca 7. Háztulajdonosnál. 5280

Üzlethelyiség
kiadó Október 1-re. Király utca 5. 4911

Kiadó
üzlethelyiség, irodának is alkalmas. Szent Anna utca 22. 5153

AJÁNLAT

Poloskát
gyábbogarat biztosan elpusztit a Szektin rovarirtószer. Készíti Jósa és Jóna drogéria. — Debrecen, Kossuth-utca 6. Ára 1 pengő 20 fillér. 5243

Takaritásért
világos, száraz pinceiakás kiadó. Apafi-utca 20 5285

Szekérlámpák
prizmák, szitúk, passzirozók, fagyla't gépek Nagy vasüzletében, — Csapó 77. kanyar sarok 3021

Egy
szoknya plisszérozás 1 pengő. Péterfia-u. 25. 4652

Paplan
készitést és átdolgozást vállal Szilágyiné paplanvarrodája, Péterfia-utca 15. 80

Kóser
tej, vaj, turó házhoz szállitva naponta frissen kapható. Friedmann, Csokonai-u. 3.

Muharmag,
nemsitett, olcsó ár mellett kapható Széchenyi utca 31, Szilágyinál. 82

Takaréküzhelyek
kaphatók. Esetleg kedvező fizeétssel. Fiu tanulónak felvételik. — Kandia utca 15. 5265

Hálózati rádióra
legolcsóbban alakitom át telepes rádióját egyévi jótállással. Péterfia u. 30. Laboratórium. 5262

Paplan
varrást vállalok, hivásra házhoz megyek. Biró Edith, Hunyadi utca 8. szám. 105

Külföldi
tanulmányaim végeztével uriszabóságom Piac utca 26., Gambrinussal szemben megnyitottam. Olcsó, minden igényt kielégitő munkámért szavatolok. Tanulót felveszek. Kun József uriszabó. 114

Monogrammot,
gobelint, fehér himzést vállalok. Hajó utca 14. szám. 5184

Modellkalapok
olcsón beszerezhetők. — Tanulóleányok felvételnek. Fülöp Etta nőikalapszalonjában, Péterfia 14. 115

Zongora,
kitünő hangu, modern, elsőrangu bécsi gyártmányu bérbeadó. Megtekinthető Péterfia-utca 9. udvarban. 5287

Bőrkeztyük
átalakitását, festését, javitását, mosását, — ezüstridikülök bélelését, füzők javitását legolcsóbban vállalom. Keztyü és Füzőüzem, Kossuth-u. 59. 5234

Halló!
Kollmann Ignác péknél, Bethlen utca 76. kirostált szén kilónként 10 fillérért kapható. 82

Rendkivüli
olcsó árban árusitom legfinomabb férfi szöveteimet. Domán, Csapó utca 4. 62

Szüreti
csörgős sarkantyuk. Megrendelheti: Kulcsár Imre és Fiai, Nagytemplom mellett. 5206

Simonyi-ut 9.
dália virág bármilyen mennyiségben kapható. 5063

Fehérnemü
és tarka ruha varrást 2 pengőért vállalok. Kőses utca 26. 4938

Bor.
1924. évi és 1929. évi termés, 120 hektoliter hordótételben is eladó. Dobsa Sándor, Álmosd. 1019

Kun József
uriszabósága, Piac utca 26., passage átjáró. Angol szövet különlegességek raktáron. Tanuló felvétetik. 943

Kardokat,
bajonetteket, autó és bármilyen alkatrészeket szépen és olcsón nikkelez Földváry. Csak Széchenyi-utca 55. Telefon 168. 2856

Gyorsirás
tanitást rövid idő alatt, lekiismeretesen vállalok. Cim a kiadóban. 5198

Betétekre
most is mi adjuk a legmagasabb kamatot. Kölcsönöket olcsón folyósitunk. Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet, Szent Anna utca 10—12 Batthyány sarok bérpalota.

KERESLET

Fiatal
özvegy asszony keres sürgősen 200 pengő kölcsönt. Levelet a kiadóhivatalba kér sürgős cimen. 5781

Folytonégő
kisebb kályhát, használtat vennék. Ajánlatok ármegjelöléssel „Salgótarjáni" jeligére a kiadóba. 72

Vennék
használt, jó karban levő üzedesmérleget. Hirlapiroda. Varga u. 1. 126

KULÖNFÉLE

Két
darab ágysodrony, két darab márványplattos virágasztal és egy egyszerü konyhaszekrény eladó. József kir. herceg utca 50. 1017

Rádió
3 lámpás teljes felszereléssel eladó. Ispotály utca 13. sz.

Stráfkocsi
jókarban levő jutányosan eladó. Vigkedvü Mihály utca 10. sz. 6430

ELADÓ HÁZ

Vasvári Pál
utcában (Hadházi utca mellett az erdő alatt) 300 négyszögöles sarok házhely kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Érdeklődni a Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth utca 8. szám. 3094

Monostorpályi
uton és Rigó utcában uj beköltözhető házak és házhelyke hosszu idejü törlesztés kedvezménye mellett eladják, Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8 szám.

Téglás-kertben
Létai- és Basahalom-utcákban azonnal beköltözhető uj és régi házak, valamint házhelyek nagyon előnyös feltételek mellett eladók, Tiszántuli, Kossuth-u. 8. 3250

Eladó
Ruyter-utca 76. sz. (azelőtt Rother-utca) jól jövedelmező sarokház, vagongyárral és az uj iskolával szemben. Értekezni dr. Kováts Béla ügyvédi irodájában, Ferenc József-ut 73. szám. 5240

Eladó ház!
Eladó Homokkert, Lónyai-u. 11. szám alatti ház 6200 pengőért, mely magában foglal négy rendbeli egyszobás lakást, mely esetleg egy nagy lakásnak is használható. Értekezni Gazdák Bankja, Kossuth és Batthyányi-u. sarok. 5223

Eladó
Bihari telepen egy 30 évre adómentes, jól jövedelmező uj ház, két szoba, konyha terrasz és mellékhelyiségü lakással, melyen ezenkivül még egy szoba — konyha van, gyümölcsös és betonkuttal ára 6000 pengő, de 1000 pengővel részletre megvehető. Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth-utca. 5251

Eladó
ház istállóval Tócóskert, Nemes-utca 8. — Értekezni Kishegyesiut 38. korcsmában. 5215

Nagy családi ház
eladó. Négy rendbeli lakás, utcára nyiló front. Bethlen utca 54.

Eladó
azonnal Mikepércsen H. Kovács József háza, — vagy kiadó. Értekezni Debrecenben Lovász Károly urnál, Epreskert u. 7. szám. 5255

Eladó
Szép utca 30. számu ház két szobás lakással, jóvizü kut istállóval, 3200 pengőért, azonnal átvehető. 118

Hajduböszörmény
legforgalmasabb utcáján jól jövedelmező üzletház három szobás lakással kevés pénzzel olcsón eladó. Dorogi ut 11. 73

Komlósi ut
20-b. elalása szeptember hó 30. városi árvaszéknél felvételik. Közgyámnál. 5216

Eladó
Szeder u. 2. számu adómentes ház. Gyümölcsös szivattyus kut az udvarban és mellékhelyiségek 5172

ELADÓ FÖLD

14 hold
prima ondódi föld eladó. Értekezni Bosznay J. és Tsa, Kossuth-utca. 5230

Eladó
a gróf Vécsey-utca 29. számu 3 hold föld a rajta levő épületekkel. Értekezni lehet Szent Anna-u. 47. 5196

Nagyerdőnél
eladó házhelyek. Értekezhetni Montiezredes-utca 9. Hadházi-ut 34. 5226

Házhely,
csatornázott és vizvezetékkel ellátott utvonalon olcsón eladó. Szoboszlói-ut 4-d. özvegy Pápayné. 5204
Eladó ingóság

Szőlőprés,
szüretelő edények, nagyobb hordók eladók. Miklós-utca 21. 5224

Csendőröknek,
vasutasoknak, alkalmas házhely, bekeritve, — szőlő és gyümölcsfákkal beültetve, óriási terméssel azonnal eladó Kossuth 59. szám. 5095

Eladó
a Németh-utcában 300 négyszögöles házhely — kedvező fizetési feltételek mellett. Értekezni lehet Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth utca 8. sz. 6429

Haldhadházi Bocskaykertben
ezersatszáz négyszögöl kitünő karban levő szőlő eladó. Személyesen tárgyalok. Varró Ferenc, Hajduhadház. 5050

Eladó
8400 négyszögöl terület kövesuton, város alatt két szobás lakással. — Amerikásnak való. Cim a kiadóban. 1536

Eladó
143 holl föld az Elepen, Uj tanya épülettel Bethlen utca 54. *

BIRTOK-BÉRLET

Ondódon,
Piac-düllő 3. tanya bérbeadó. Mester-u. 29. 5232

Földbérlet
gazdasági akadémia mellett, 133 hold szép tanyával, több évre. — Értekezni Kossuth utca 42. emelet. 4482

Kiadó
2 kat. holl föld és 1 és fél hold lakással a nagyerdő alatt. Értekezhetni Kossuth utca 9. Házmesternél. 5281

Dienes József

ny. községi főjegyző, OFB. ingatlanforgalmi irodájának hirdetései: (Iroda: Füvészkert u. 16. sz. Saját ház, Telefon szám 14—98.)

Keresek:
120 hold körüli birtokot bérbe.
Háromszobás jobb lakást májusra.
Olcsó kisvárosi házakat.
4—5 szobás jobb lakást novemberre, lakó nélkül, vagay kevés lakóval.
Jobb belvárosi házat 88 kat. hold földért, — melyre a háztulajdonos az értékkülönbözetet ráfizetné.
8000 pengő készpénzzel 3 szobás városi házat.
Nagytelük, üzletnyitásra alkalmas házat — hosszabb bérletre.
3000 pengő lefizetéssel uj, adómentes közeli 2 szobás jobb házat.
Tisztviselők részére lakbérrel törleszthető házakat és telkeket.
Földbérleteket bármilyen nagyságban.
700 pengő lefizetéssel és havi 60 P törlesztéssel üzletnyitásra alkalmas házat.
Piactól 500 méteres körzetben lakónélküli, modern családi házat 20.000 pengő körül.

ELADO FÖLDEK.
Tetétlenen. — község mellett 25 kat. hold I. oszt. föld.
Biharban 900 hold, nagyon kedvező fizetési feltételekkel, kisebb darabokban is.
Szepesen 100 holdas tanyás birtok.
Hajduszovátон 82 kat. hold I. o. birtok,
Elep 93. sz. 113 holdas birtok urilakással, megfelelő gazdasági épületekkel, törlesztéses kölcsönnel.
Tiszakarádon 100 kat. hold igen jó birtok szép gyümölcsössel, teljes élő és holt felszereléssel
Létai-uton 4 kilométerre 40 holdas, tanyás birtok, holdankint. Esetleg belsőségi házért elcserélhető.
Hajduszováti kövsut mellett 25 kat. hold jó fekete föld tanyával, törlesztéses kölcsönnel,
Monostorpályiban — 80 holdas, tanyás birtok 40.000 pengőért.
Biharkeresztesen 56 hold föld.
Fancsikán 30 kat. hold fekete föld tanyával.
Karcagon 34 kat. hold fekete föld tanyával — 20.000 pengőért.
Hajdusámsonban 16 hold föld és 3 hold szőlő, két szobás lakóházzal, vincellérlakással, teljes felszereléssel.
Balmazujvároson 25 kat. hold.
Haláp 112. sz. 17 holdas tanyás.
Bellegelő 26. Mélyfurással szemben 10 kat. hold.
Bocskay állomás mellett 12 hold föld pár hold szőlővel, pajtával, jóvizü kuttal.
Haláp 100. sz. 15 és fél holl tanyával.
Vámospércsi-ut és vasut között — város mellett 7 és fél holl hold jó föld.
Hosszupályi uton 7 kilométernél 10 hold föld tanyával.
Fancsika 78 alatt 10 hold fekete buzatermő homok.
Diószegi-uton, városhoz 3 és fél kilométerre, akácfával körülültetett hat és fél hold föld.
Haláp mellett 15 kat. hold föld. 5000 pengőért.
Szoboszlói uton, 3-ik kilométerkönél 1527 négyszögöl I. osztályu föld.
Kondorosi megállónál parcellázva eladók kisebb-nagyobb földek részletre, négyszögölenként 1 pengőért.

FÖLDBÉRLET.
Piac dülőben 3 kat. hold.
Diószegi-ut elején 25 holdas, tanyás, nagy lucernással.
Vérvölgyön 45 holdas I. osztályu tanyás birtok.
Karcagon 230 holdas.
Borsodban 50 hold.
Vedres dülőben 16 hold.

SZÖLÖK.
Bocskayban 1809 négyszögöl szőlő, jó lakással.
Lehel utcán 1260 n. öl szőlő jobb házzal.
Király Ferenc u. 19. szám 600 n. öl szőlő és gyümölcsös.
Vámospércsi kövesut mentén 1691 n. öl jókarban levő szőlő és gyümölcsös.
Kisfaludy u. 9. Két lakóházzal, nagy diófákkal, ujtelepitésü szőlővel.
Köntöskertben, Töhötöm-u. 20. sz. 432 négyszögöl szőlő és gyümölcsös.
Köntöskert, Töhötöm utca 8. Pajtával, felszereléssel.
Kabár, állomás mellett 1 hold szőlő
Hajdusámsoni Kulcárkertben 1 m. hold szőlő, uj épülettel, pincével, felszereléssel. —
Bocskayban 1 kat. h. kedvező fizetési feltételekkel.
Martinkán 2000 négyszögöl szőlőföld 1300 pengő. Kevés pénzzel megvehető.
Vámospércsen, állomás mellett, 1243 négyszögöl szőlő. 1000 P.

TELKEK
Epreskert-u. 15. sz. 30 négyszögöl gyömölcsös.
Simonyi ut 22. sz. 400 négyszögöl fásitott szép telek.
Komlóssy uton. —
Egyetemmel szemben Sesta uton, villanyos megállónál.
Homokkertben, iskola és óvodával szemben 300 négyszögöl bekeritett telek.
Károly Ferenc József uton több telek, szép gyümölcsössel
Széchényi uton.
Erdősoron.
Poroszlay ut 47. —
Poroszlay ut 74, több telek.
Andrássy-ut 75, 87,
Diószegi-Iti telkek szomszédságában és Galamb-utcán sok telek kedvező épitési kölcsönnel.
Galamb utcán.
29. **Város közelében** sok jó házhely a Csigegekert utcán, Kishegyesi-uton, Faiskola, Méhes utcán, Szegényházsoron.
Apponyi u. 51. szám. 200 négyszögöl.
Zrinyi-u. 29. sz. 110 négyszögöl.
Bezerédy u. 25. —
Szepesi u. 14.
Bihari u. 4.
Cserei u. 3.
Szepesi utca elején több telek.
Rigó utcán. Részletre.
Bezerédy u. 27. —
Basahalom u. 14. kis részletre.
Köleséry Sámuel u. 21 Készpénz nélkül.
Vámospércsi uton. —
Pozsonyi-ut 31. sz. a. 453 négyszögöl szép telek. 2000 pengő.
Munkás u. 8. sz. 200 négyszögöl.
Kuczik telepen, cserepes deszkaépülettel. —
Keresztesi u. 27. —
Vámospércsi ut közelében. Részletre. (327.)
Alsójózsai megállónál 350 négyszögöl 350 pengőért, havi 10 pengős részletre.

KIADÓ LAKÁSOK:
Meszena utcán 2 utcai szoba, előszoba.
István uton uj háromszobás, fürdőszobás villa 2 konyhával, pincével, kerttel.
Mester utca végén, vasutisin mellett 2 szobás lakás 50 pengőért.
Huszárlaktanya közelében öt szobás uri lakás.
Komlóssy uton 6 szobás parkettes, fürdőszobas villa.
DIENES JÓZSEF, Ofb. ingatlanforgalmi irodája, Füvészkert u. 16. sz.

Dienes József ny. községi főjegyző O. F. B. ingatlanforgalmi irodájának hirdetései

Iroda: Füvészkert-utca 16. (Saját ház). Telefon 14—98.

ELADÓ HÁZAK:

Dózsa-utca 8. sz., 632 négyszögöles gyümölcsös telek 3 szobás modern, kényelmes villával.

Péterfia-utcán nagyobb ház, több lakással.

Széchenyi utca 43. sz. ház 10 lakással, kedvező feltételekkel.

Simonyi ut 22. sz. négyszobás, fürdőszobás alápincézett villa istállóval, 700 négyszögöl kert tel.

Szent Anna utcán nagyjövőjü ház. — négy szobás és 3 darab két szobás lakással, 416 n. öl telekkel.

Rákóci-u. 23. Két darab négyszobás **lakással.** —

Vigkedvü Mihály u. 17 Modern, frdőszobás lakásokkal, pincékkel, — istállóval.

Boldogfalva u. 11. sz. Modern szép nagy ház, teljesen alápincézve, 2 darab utcai háromszobás lakással s egy régebbi kétszobás lakással.

Széchényi-ut 36. — Adómentes uj villa, 2 modern lakással.

Szappanos-u. 23. Több jó lakással, kisebb és nagyobb teremmel, pincével, nagy telekkel.

Timár utcán építkezésre alkalmas 400 négyszögöles telek nagy utcai fronttal, háromszobás, fürdőszobás alápincézett utcai és kisebb lakással.

Szent Anna-utca 54. Magas, szép utcai s több kislakással.

Vénkertben, parkettes uj ház.

Kossuth-u. 55. Üzletes ház, négy lakással.

Böszörményi-uton ház számu ház 17 lakással, melléképületekkel, 800 n. öl telekkel, jó bérvedelemmel.

Apaffy u. 16. sz. nagy sarokház sok lakással.

Poroszlay-ut 48. Háromszobás lakóház, — 1200 négyszögöl megosztható telekkel.

Hunyadi-utcához második ház. **Erzsébet-u.** 40. Három lakással, sütődével, mely **bérbe is** adó.

Böszörményi-ut 48. — Üzlettel, mühellyel, öt lakással, 842 négyszögöl telekkel.

Timár u. 33. Gazdálkodónak alkalmas ház több lakással, istállóval.

Honvéd utcán minden kényelemmel elláttot ötszobás, fürdőszobás családi ház.

Károly Ferenc József-uton magas földszintes ház, négyszobás, parkettes, modern lakással.

Hadházi-ut 34. Négyszobás uj ház, vendéglővel füszerüzlettel. —

Csokonai-u. 41. Háromszobás utcai, több udvari lakással

Péterfiához másolik ház 2 és 3 szobás lakással.

Timár utcán gazdálkodónak alkalmas ház 3 darab kétszobás és 1 egyszobás lakással, pincével, istállóval, gazdasági épületekkel.

Tanitó-u. 6. Háromszobás utcai, egyszerübb udvari lakással, istállóval, szép telekkel

Erzsébet-u. 22. Üzletes sarokház, négy lakással, pincével.

Varga-u. 42. és Vigkedvü Mihály u. 67. sz. két utcára nyiló ház 6 lakással, istállóval, jó bérjövedelemmel.

Vasuti vendéglő, Csapókert, Kinizsi u. 54. **szám alatt téli-nyári** kuglizóval, 2 lakással, füszerüzlettel. Esetaleg füszerüzlettel.

István-ut 20. Uj, adómentes, fürdőszobás, — palatetős ház.

Késes-u. 46. Teljesen alápincézett hétlakásos ház.

Vörösmarty-u. 28. öt lakással.

Csillag-utca 16. Teljesen alápincézett modern ház, háromszobás, előszobás, komfortos utcai és 2 drb. egy szoba, — konyhás lakással.

Csokonai-u. 29. — Utcai kétszobás átadó és 2 kislakással

Vörösmarty-u. 8. — Három lakással.

Komlóssy ut 52-b. sz. 625 négyszögöl telek és ház.

Kardos-u. és Izsó-u. sarkán 2 szoba, előszoba fürdőszobás villa.

Böszörményi-ut 57. Villamos megállónál. — 1596 n. öles telek, szőlővel, gyümölcsössel. — épületekkel.

Nádor-u. 24. Háromszobás, verendás ház, **100 négyszögöl kerttel.**

Homok u 7. Alápincézett jobb ház két felső és 3 pincelakással.

Homok u. 142. (Árpád téri villanyosnál.) Igen jó ház, több lakással, pincével, üzlettel.

Jánosi u. 38. sz. modern háromszobás, fürdőszobás uj villa 450 n. öl telekkel.

Diófa-u. 14. Háromszobás, fürdőszobás. — igen szép ház. 600 n. öl jó szőlővel, jutányosan.

Gróf Vécsey u. 11. Uj palatetős, manzardos két szoba, előszobás ház nagy telekkel.

Létai-ut 12. Tiszta ház. Kövesut mellet, — forgalmas helyen, uj, adómentes, utcai 8 ablakos szép ház, modern kétszoba, előszoba, fürdőszobás átadó és két bérbeadott lakással.

Szabó Kálmán-u. 43. Tágas, háromszobás utcai és kétszobás udvari lakással.

Széchenyi-ut 30. — Több lakással, megosztható nagy telekkel.

Vendég utca 44. Részben **adómentes kétszobás,** fürdőszobás alápincézett és 3 kisebb lakással.

Csonka-u. 9. Jókarban levő ház. öt lakással.

Temető-u. 24. Adómentes, uj, üzletes, palatetős ház minden elfogadható áron.

Erőss Lajos utcán kétszobás jó lakóház, nagy gyümölcsös kerttel.

Kinceseshegy, Szegedi Gergely u. 18. sz. I. rendü aryagból épült uj ház két lakással, nyári konyhával.

Erdősor végén, Hadházi-u. 37. Erdővel szemben, uj, adómentes ház, három lakással.

Délisor 21. Palatetős szép ház, két lakással.

Cserepes-u. 11. Három lakás, istálló. —

Márton Kálmán-u. 9. Forgalmas -uton, alápincézett üzletes ház. —

Buday Ézsaiás utcán Palatetős, négyszobás — urihá

Vasvári Pál utca 30. Két darab két szobás lakással, zárt verandával, alkalmas jó négyszobás családiháznak. Uj, adómentes téglaépület, istállóval.

Homok u. 95. Jó téglaépület, 3 szobad lakással. Kisebbel is elcserélhető.

Magyar-u. 2. Háromszobás, előszobás, 30 évig adómentes ház. —

Püspökladányban, állomás mellett öt szobás épület, külön 2 drb. egy szoba, konyhás lakással 1540 n. öl telekkel, fatelepnek vagy más vállalatnak is alkalmas. —

Homok u. 117. Uj, adómentes ház két jó lakással.

Ispotály-u. 13. Háromszobás, előszobás lakással.

Dózsa utcán egyszerübb ház 600 négyszögöl telekkel.

Kisfaludy u. 37. Villaszerü uj kétszobás és egy kisebb régi házzal.

Vagongyárral szemben. Veresegyházi **Tamás és Dézsi-u. sarokház,** két jó lakással. —

Kinizsi u. 95. sz. csinos családiház 3 szoba, 2 konyha és melléképületekkel, pályadijat — nyert parkszerü virágos kerttel, csendes helyen.

Keresztesi u. 27. sz. Hizlaldának igen alkalmas nagy telek, épületekkel.

Vendég u. 71. és Csap 72. Két utcai fronttal 2x2 szobás lakással. —

Nyil u. 26. Négy lakással.

Cecilia u. 3. Katz telep. Négy lakással, füszerüzlettel.

Sámsoni ut 19. Háromszobás, üvegezett verandás ház, nagy telekkel

Dobó u. 19. sz. jókarban levő ház, négy lakással.

Kuruc u. 112. sz. Szabó féle 5 ablakos adómentes jó ház, két lakással.

Huszár Gál u. 2. — (Kinceseshegy). Jól jövedelmező adómentes, uj üzletes ház.

Gróf Tisza István u. 10. Háromszobás, alápincézett jó ház, nagy kerttel.

Huszár Gál u. 51. sz. (Bauer telep.) kétlakásos, üzletes ház.

Jerikó u. 42. Alápincézett nagyon szép uj ház 400 négyszögöl gyümölcsössel.

Honvédtemető u. 17. szám 2 szoba, üvegezett veranda, konyha, kamara, fürdőszoba, azonnal elfoglalható jó ház, 364 n. öl kerttel.

Buday Ézsaiás u. külső 14. Kétszoba, konyhás **téglaépület** istállóval, kerttel.

Honti u. 24-b. Füszerüzlet berendezéssel, jó **lakással, nagy telekkel.**

Árpádtér 29. Három lakással.

Géza-u. 25. (Kerekes telep). Kétszobás szép ház, nagy telekkel.

Monostorpályi uton — fiobbra, Ájmos u. 16. sz uj 2 szoba, üvegezett verendás és 1 szoba, — konyhás lakóház. Kevés pénzzel megvehető. —

Kincseshegy u. 12. sz. Palatetős, kétszobás, verandás uj ház.

Sámsoni ut 27. alatt korcsmaüzlet két helyiséggel, füszerüzlet és lakással 200 n. öl telekkel.

Apaffy u. 4. Négylakásos ház, nyári konyhával, téglapincével. —

Kuruc u. 110—11. sz. Üzleti célra alkalmas háromszobás lakással. —

Sebes u. 21. Két szoba, konyha, kamara, — istálló.

Tordai Gábor u. 7. sz. Három lakással, istállóval.

Szeremley u. 11. Két **lakással istállóval.** —

Balogh Mihály utca — (Téglaskert), négy lakással.

„**Kuruc-utca 110—11.** — Üzleti célra alkalmas háromszobás igen jó ház. Ára: 7000 pengő. Átvehető 1500 pengővel.

Kuruc utca 112. sz. Hegedüs féle adómentes jó ház, üvegezett verandával, gyümölcsös kerttel.

Rudolf u. 12. Kétszobás lakás, nyári konyha nagy kert.

Szotyori u. 28. Négy lakással, istállóval. —

Malvin u. 9. Kétlakásos ház, üvegezett verandával.

Budai Ézsaiás u. külső 18. sz. **Jó két szoba,** konyhás lakóház szép telekkel.

Keresztesi utca 26. Üzletes ház, 3 szoba, — konyhával, vagy telekkel.

Harsányi Gusztáv u. 30. Két lkaással, 300 n. öl telekkel.

Thury András u. 12. Vagongyárral szemben. Adómentes uj ház. —

Kisfaludy u. 3. sz. ház 600 négyszögöl telekkel.

Keresztesi-ut 23-b. Háromszobás lakóház, — bizaldával.

Dévai u. 11. Asztalos féle ház, három lakással istállóval.

Rigó u. 12-b. Kétszobás jó lakóház 305 négyszögöl telekkel.

György u. 3. (Geréby telep.) Uj, adómentes ház hentesüzlettel, lakással, istálló, kamara, nyári konyha, jégverem, — füstölő, sertésakollal. —

Vasutisor 1. sz. uj, adómentes ház.

Rásó Gyula u. 35. Jó 2 szoba, konyha, verandás ház sok melléképülettel, nagy kerttel. —

Berta u. 6. sz. jó ház, tágas lakással, szép nagy telekkel.

Lahner u. 27. sz. ház egyholdas kerttel. —

Puskástelep, Ág u. 23. Adómentes, uj ház, két lakással, pincével.

Malvin u. 34. sz. — Kétlakásos ház, gyümölcsössel.

Szoboszlay Pap István utca 6. Kétszobés és egy szobás lakással.

Hegyi Mihályné-u. 22. Háromlakásos sarokház. Részletre is eladó.

Szeder u. 40. Adómentes, kétlakásos sarokház

Katz telep, Fenyőfa utca 17. sz. a. 2 drb egy szoba, konyha, kamarás uj adómentes ház. Esetleg részletre.

Kinizsi u. 30. sz. ház, két lakással, istállóval.

Kurucz utca 110. sz. Némedy-féle ház két darab egy szoba, konyhás lakással.

Vágóhidi végállomásnál uj üzletes ház 2 szobás lakással. Megvehető 1500 pengővel. —

Uj vasutisor 4. Modernül épitett szép, 30 évig adómentes ház, jó melléképületekkel.

Luther u. 20-b. Palatetős uj, adómentes ház előnyös feltételekkel. —

Budai Ézsaiás u. 37. Két szoba, konyha, — istálló nagy telekkel. —

Kincseshegy u. 16. Uj ház, 319 négyszögöl telekkel, kedvező fizetési feltételekkel.

András utca 2. (Gerébi telep) **600 négy**szögöl telek és ház. —

Biró u. 10. (Vagongyár mellett). Üzleti célra alkalmas ház. —

Luther u. 20-c. sz. uj, adómentes, palatetős ház

Vágóhidi végállomásnál, Tóth Sándor-u. 5. sz. uj kétszobás, adómentes ház.

Katztelep, Szeder u. 20. sz. ház, nyári konyhával, istállóval.

Honthy u. 24. Kétlakásos ház, istállóval. —

Appenyi-u. 24. Kétszobás lakóház, 352 n. öl szőlővel.

Kuruc u. 110—7. sz. Teremi féle igen jó ház, szép rendezett telekkel, gyümölcsös kerttel. —

Kucik telep, Gönczi Kovács és Kálmánchelyi-u. sarokház, 1 szoba, konyha, üvegezett verendával.

Dévai u. 30. Kétszobás, előszobás ház 200 négyszögöl gyümölcsös.

Berta u. 7. sz. ház 3 lakással, 300 négyszögöl gyümölcsössel.

Kondor u. 12. és Fülöp u. 1. sz. sarokház 2 üzlettel és lakással. —

Fancsovits u. 20. sz. palatetős uj ház, bekerített nagy telekkel. —

Létai utca 25. sz. üzletnek is alkalmas ház 667 négyszögöl szép gyümölcsössel.

György u. 7. (Geréby telep.) Három lakással, 150 négyszögöl telekkel.

Kemény u. 9 Kétlakásos erős téglaépület. —

Szabó Kálmán u. 53. és Kiss Áron u. 5. sz. sarokház 2 szobás lakással és fedrászüzlettel.

Munkás u. 98-b. (Kucik telep.) Jófekvésü uj, prima téglaépület. —

Bezerédi u. 10. sz. 568 négyszögöl telek és ház.

Wolaffkatelep, Bajnok utca 21. Adómentes, — kétlakásos ház.

Uj u. 19. (Bozzay telep.) Két lakással.

Szép utcán (Bozzay telep.) egy szoba, konyhás lakással.

Szolyori telep, Géza-utca 11. Kétszobás lakóház, nagy telekkel. — Igen kevés pénzzel átvehető.

Szép utcán egy szoba konyha, kamara kevés pénzzel megvehető. —

Alsójózsefi megállónál kétszobás lakóház olcsón, kedvező fizetési feltételekkel.

Jánosi u 32-a. sz. 650 négyszögöl telek és ház.

Német u. 55. sz. (Kuczik telep.) Adómentes egy szoba, konyhás uj ház. Ezer pengővel megvehető.

Basahalom u. 72-c. sz. 452 négyszögöl gyümölcsös és jó szántó, 7 éves jó házzal.

Dévai u. 11. Urbánki féle Kovács telepi uj ház.

Alsójózsán, Rákóczi u. 801. Kétszobás, konyhás palatetős ház 1380 n. öl kerttel.

Király Ferenc u. 18. szám, 300 négyszögöl jó földdel, gyümölcsössel.

Barcsay telep, Szél-u. 23. Szoba, konyhás adómentes ház, 300 négyszögöl telekkel.

Bodán V. dülő 980/6 sz. 1070 n. öl telek, uj, adómentes téglából épült cserepes épület 2200 pengő.

KERESEK

eladó házakat, földeket, szőlőket, telkeket, földbérleteket.

DIENES JÓZSEF

OFB. ingatlanforgalmi irodája, Füvészkert utca 16. szám.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat rt. körforgógépén Felelős kiadó: Dr PAJOR GYÖZÖ igazgató. Nyomdavezető: LAKOS ENDRE